

Welkom!

Ondersteuningsplan **SPPOH 2025-2029**

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Samen sterk	4
Inclusie-opdracht 2035	5
Uitnodiging	5
1. Dit hebben we bereikt	6
Vertrekpunt	7
Belangrijkste resultaten	7
2. Het geheel is meer dan de som der delen	10
Zo zijn we georganiseerd	12
3. Dit is onze ambitie	14
Visie	16
Hier willen we staan in 2029	17
Weerbarstige praktijk	17
4. Samen sterk	18
Kinderen en ouders	19
Schoolbesturen en scholen	19
Gemeenten en netwerkpartners	20
SPPOH	20

De inclusieve school in 2029

5. De inclusieve school

- Inclusie-agenda
- Basisondersteuning
- Extra ondersteuning
- Verwijzing naar gespecialiseerd onderwijs

De inclusieve wijk in 2029

6. De inclusieve wijk

- Expertisedeling
- Combinatievormen
- Overstappen
- Verwijzing naar gespecialiseerd onderwijs

Inclusief Haaglanden in 2029

7. Inclusief Haaglanden

- Schoolaanwezigheid
- Verbinding onderwijs en zorg
- Huidige initiatieven verder ontwikkelen
- Overstap van po naar vo

8. Bedrijfsvoering

- Mens en organisatie
- Kwaliteit
- Communicatie
- Financiën

22

23

24

24

25

25

28

29

30

31

31

32

34

37

38

38

39

41

44

45

45

46

46

Bijlagen

50

Bijlage 1 *Lijst met afkortingen* 52

Bijlage 2 *Geraadpleegde literatuur* 53

Bijlage 3 *Evaluatie Ondersteuningsplan 2021-2025* 54

Bijlage 4 *Uitwerking basisondersteuning, inclusief preventieve en licht curatieve interventies* 59

Bijlage 5 *Arrangementen op leerlingniveau* 62

Bijlage 6a *Procedure aanvraag ToeLaatbaarheids-Verklaring (TLV)* 64

Bijlage 6a1 *Routekaart ToeLaatbaarheids-Verklaring (TLV)* 69

Bijlage 6a2 *Toelaatbaarheidscriteria TLV s(b)o* 76

Bijlage 7 *Faciliteringsregeling SPPOH Kalenderjaar 2025* 79

Bijlage 8 *Overzicht van aangesloten scholen* 84

Bijlage 9 *Kwaliteitsbeleid SPPOH* 89

Bijlage 10a *Klachtenbeleid* 93

Bijlage 10b *Klachtenregeling SPPOH* 95

Bijlage 10c *Regeling ongewenste omgangsvormen SPPOH* 98

Bijlage 10d *Klokkenluidersregeling SPPOH* 101

Voorwoord

Werken in het onderwijs is werken aan de toekomst van onze samenleving. Vanuit dat besef hebben we ons als samenwerkingsverbanden passend onderwijs in de regio Haaglanden de afgelopen jaren ingezet voor het realiseren van een dekkend aanbod van onderwijsvoorzieningen, zodat iedere leerling dicht bij huis zo regulier mogelijk onderwijs kan volgen.

Maar werken in het onderwijs is ook een hele uitdaging; het tekort aan bevoegde leerkrachten en docenten is de afgelopen jaren verder opgelopen en ook onze samenwerkingspartners in de jeugdhulp, jeugdgezondheidszorg en (school-) maatschappelijk werk kampen met personele uitdagingen. In aanvulling daarop hebben we in Haaglanden te maken met ontwikkelingen die gerelateerd zijn aan de omvang en inrichting van ons werkgebied. Zo is de regio Haaglanden met zo'n 95.000 leerlingen, verdeeld over meer dan tweehonderdvijftig scholen voor basisonderwijs en voortgezet onderwijs, niet alleen groot maar met drie gemeenten en circa 35 schoolbesturen ook complex. Deze complexiteit wordt verder versterkt door de toenemende polarisatie in de samenleving, onzekere financieringsstromen, bezuinigingen en veranderende verantwoordingskaders.

Samen sterk

Vanuit het belang van een ononderbroken ontwikkeling voor kinderen en jongeren van 4 t/m 18 jaar hebben de twee samenwerkingsverbanden passend onderwijs in Haaglanden (SPPOH voor het po en SWVZHW voor het vo) bij de ontwikkeling van de Ondersteuningsplannen 2025-2029 samen opgetrokken. Dat resulteert in weliswaar twee afzonderlijke Ondersteuningsplannen die echter inhoudelijk dezelfde ambitie en doelstellingen hebben. In de vertaling van onze ambitie richten we ons bovendien op dezelfde domeinen en ook in de indicatoren waarop we sturen en de concrete parameters zoeken we de verbinding. Zo zetten we samen de schouders onder inclusie!

Waar we staan

Ondanks de complexiteit van ons werkveld en de weerbaarheid van de praktijk zijn we er samen met scholen, schoolbesturen en samenwerkingspartners in geslaagd resultaten te boeken die ertoe doen. We hebben het dekkend aanbod van onderwijsvoorzieningen kwantitatief en kwalitatief verder geoptimaliseerd. In plaats van te komen tot oplossingen voor individuele leerlingen slagen we er steeds vaker in om contextgericht maatwerk te realiseren. En we nemen steeds meer samen regie over de opdracht om inclusief onderwijs mogelijk te maken.

We zijn trots op de resultaten die we hebben behaald. In dit Ondersteuningsplan blikken we daarop terug en beschrijven we de behaalde resultaten en vertalen we ze door in beleid dat we voor po en vo langs dezelfde lijnen vormgeven. Daarmee nemen we alvast een voorschot op de verdere intensivering van onze samenwerking. Dat geldt zowel voor onze bureauorganisaties als voor de samenwerking met scholen, schoolbesturen en samenwerkingspartners.

Inclusie-opdracht 2035

Onze wettelijke taak om passend onderwijs te realiseren richt zich in belangrijke mate op de opdracht die de overheid de sector heeft gegeven: in 2035 dient het onderwijs inclusief te zijn. Dat wil zeggen: *onderwijs waarin alle leerlingen dichtbij huis, volwaardig en gelijkwaardig toegang hebben tot een inclusieve leeromgeving waarin zij zich samen ontwikkelen en samen leren en participeren*, zoals het beleidskader van het Ministerie van OCW [Met elkaar voor alle kinderen en jongeren](#) aangeeft.

Het perspectief voor 2035 is voor de jaren 2025-2029 dichtbij gebracht door hiervoor in dit Ondersteuningsplan realistische doelen te formuleren. Met als droom dat *alle leerlingen van vandaag een ononderbroken ontwikkeling kunnen doormaken, zodat ze opgroeien tot volwassenen die van betekenis zijn in de inclusieve samenleving van morgen*.

Samenwerkingsverbanden hebben een belangrijke taak in het realiseren van een regionaal dekkend aanbod en daarmee in de borging van de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen. Maar het samenwerkingsverband zijn we alleen samen! Samen met scholen en schoolbesturen, samen met partners uit de jeugdhulp, het maatschappelijk werk, de jeugd(gezondheids)zorg, de gemeenten, de kinderopvang en het vervolgonderwijs.

Inclusie is een dragend principe van dit Ondersteuningsplan. Tegelijk is het een perspectief dat verder weg ligt dan dat de horizon van dit plan reikt. Bovendien is inclusie naar onze overtuiging niet zozeer een einddoel, maar een proces dat onze voortdurende inzet en aandacht vraagt. Iedere stap – klein of groot – telt! En bij iedere stap zijn twee uitgangspunten cruciaal: 1) we denken en handelen vanuit het belang van het collectief van alle leerlingen; want wat goed is voor de individuele leerling dient vaak ook andere leerlingen. 2) we realiseren ons dat dé oplossing niet bestaat – daarom streven we niet naar perfectie, maar zetten we ons in voor continue verbetering.

Uitnodiging

In dit Ondersteuningsplan staat vaak het woord *wij*. In de leeswijzer geven we daar verder invulling aan, maar overal waar dat woord staat, mag het in ieder geval gelezen worden als een appel om mee te doen en een uitnodiging voor ontmoetingen tussen...

- ... scholen onderling, zodat leerkrachten, docenten en andere onderwijsexperts elkaar beter leren kennen en gemakkelijker kunnen samenwerken in het belang van leerlingen;
- ... scholen en andere organisaties in de buurt of wijk, zoals jeugdhulp, schoolmaatschappelijk werk, welzijnsorganisaties en voorschoolse voorzieningen. Zodat professionals elkaars expertise leren (h)erkennen en zich samen inzetten om problemen op te lossen of - beter nog - te voorkomen;
- ... schoolbesturen, zodat verantwoordelijken nóg beter gaan samenwerken in het belang van de leerlingen;
- ... basisscholen en middelbare scholen, zodat de overdracht van leerlingen nog 'warmer' wordt en de ononderbroken ontwikkeling van kinderen vanzelfsprekend is;
- ... de experts en professionals van de samenwerkingsverbanden voor po en voor vo - vandaar dat SPPOH en SWVZHW hun Ondersteuningsplannen inhoudelijk hebben afgestemd, gezamenlijk presenteren en in de uitvoering zoveel mogelijk samen optrekken.

De uitgangspunten en ambities van SPPOH en SWVZHW komen grotendeels overeen, dat willen we onderstrepen met dit gezamenlijke voorwoord. Daarnaast willen we benadrukken dat we resultaten alleen sámen kunnen behalen. De ene keer is daarvoor een goed gesprek bij een cappuccino al voldoende, de andere keer zal dat flink wat overleg vragen. Maar één ding is zeker: alleen als we écht samenwerken, zijn we sterk. En hopelijk hebben we dan het woord 'inclusie' over vier jaar niet eens meer nodig.

Irene van Harten (SPPOH) en Roos Hogenkamp (SWVZHW)

Dit Ondersteuningsplan is op 11 maart 2025 goedgekeurd door de Raad van Aangeslotenen (schoolbesturen) en op 19 maart 2025 door de Raad van Toezicht. De OPR heeft op 24 maart 2025 ingestemd. Het Ondersteuningsplan is op 10 april 2025 besproken in het OOGO en vervolgens is het Ondersteuningsplan 2025-2029 op 14 april vastgesteld door de directeur-bestuurder.

1. Dit hebben we bereikt

Het Ondersteuningsplan 2021-2025 heeft een basis gelegd voor passend en inclusief primair onderwijs in de regio Haaglanden. Hoewel kwantitatieve resultaten, zoals zichtbaar in de figuren op de volgende pagina's, waardevol zijn, vertellen ze niet het hele verhaal. Er zijn met name belangrijke kwalitatieve stappen gezet richting inclusief onderwijs. In het nieuwe plan voor 2025-2029 wordt voortgebouwd op deze resultaten, met als doel een dekkend aanbod waarbij alle leerlingen in een reguliere omgeving zich ononderbroken kunnen ontwikkelen.

Vertrekpunt

De afgelopen planperiodes tonen een ontwikkeling van individueel gerichte ondersteuning (2017-2021, *Ieder kind een kans*) naar een gezamenlijke aanpak (2021-2025, *Samen voor passend onderwijs*). Sindsdien heeft de verschuiving naar inclusief onderwijs centraal gestaan, mede in lijn met de opdracht van het ministerie van OCW om uiterlijk in 2035 inclusief onderwijs te realiseren. Dit nieuwe Ondersteuningsplan borduurt hierop voort.

Belangrijkste resultaten

1. Uitbreiding van het aanbod

De periode waarin het Ondersteuningsplan 2021-2025 formeel werd vastgesteld viel samen met een vierjaarlijks onderzoek door de Inspectie van het Onderwijs. Uit dat onderzoek bleken aanzienlijke tekorten en tekortkomingen met betrekking tot het dekkend aanbod van onderwijsvoorzieningen in Haaglanden. Op dat punt gaf de Inspectie ons dan ook een herstelopdracht. In de afgelopen jaren is er veel gebeurd op het terrein van het optimaliseren van het dekkend netwerk van onderwijsvoorzieningen:

- Aanpassing van de procedure voor het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's) volgens wet- en regelgeving;
- Formulering van ambities voor inclusie, gericht op reguliere onderwijsopties in de eigen wijk;
- Uitbreiding van gespecialiseerd onderwijs op specifieke gebieden (SO3, thuiszitters, begaafdheid);
- Realisatie van Onderwijs Jeugdhulp Arrangementen (OJA's), waardoor leerlingen met extra ondersteuningsvragen binnen de school geholpen kunnen worden;
- Overzicht over de vraag naar extra ondersteuning en gespecialiseerd onderwijs op het niveau van school, wijk en Haaglanden.

Onder andere deze inspanningen leidden tot voltooiing van de herstelopdracht.

2. Van gespecialiseerd naar regulier onderwijs

In de planperiode 2021-2025 hebben we gewerkt aan processen en projecten die een bijdrage leveren aan de versterking van (de ondersteuningsstructuur van) het regulier basisonderwijs, zodat meer leerlingen in Haaglanden daarvan gebruik kunnen maken. Denk hierbij aan:

- **Expertise uit het gespecialiseerd onderwijs wordt ingezet voor leerkrachtondersteuning in reguliere scholen, met als doel de hele school te versterken.**
- **Startklassen op reguliere basisscholen bieden jonge kinderen met extra behoeften een goede basis voor regulier onderwijs.**

3. Transparantie en verantwoording

De afgelopen jaren hebben we binnen de werkorganisatie van SPPOH op alle niveaus acties ondernomen om samen met scholen en schoolbesturen tot meer en gedeeld inzicht te komen over (de doelmatigheid van) de inzet van de middelen. Daarbij zijn de volgende acties ondernomen:

- **Structurele gesprekken over de inzet van middelen en rapportages op bestuursniveau;**
- **Ontwikkeling van schoolpaspoorten en het dashboard thuiszitters om trends in ondersteuningsbehoeften inzichtelijk te maken;**
- **Introductie van een kwaliteitsbeleid, met toepassing van de PDCA-cyclus.**

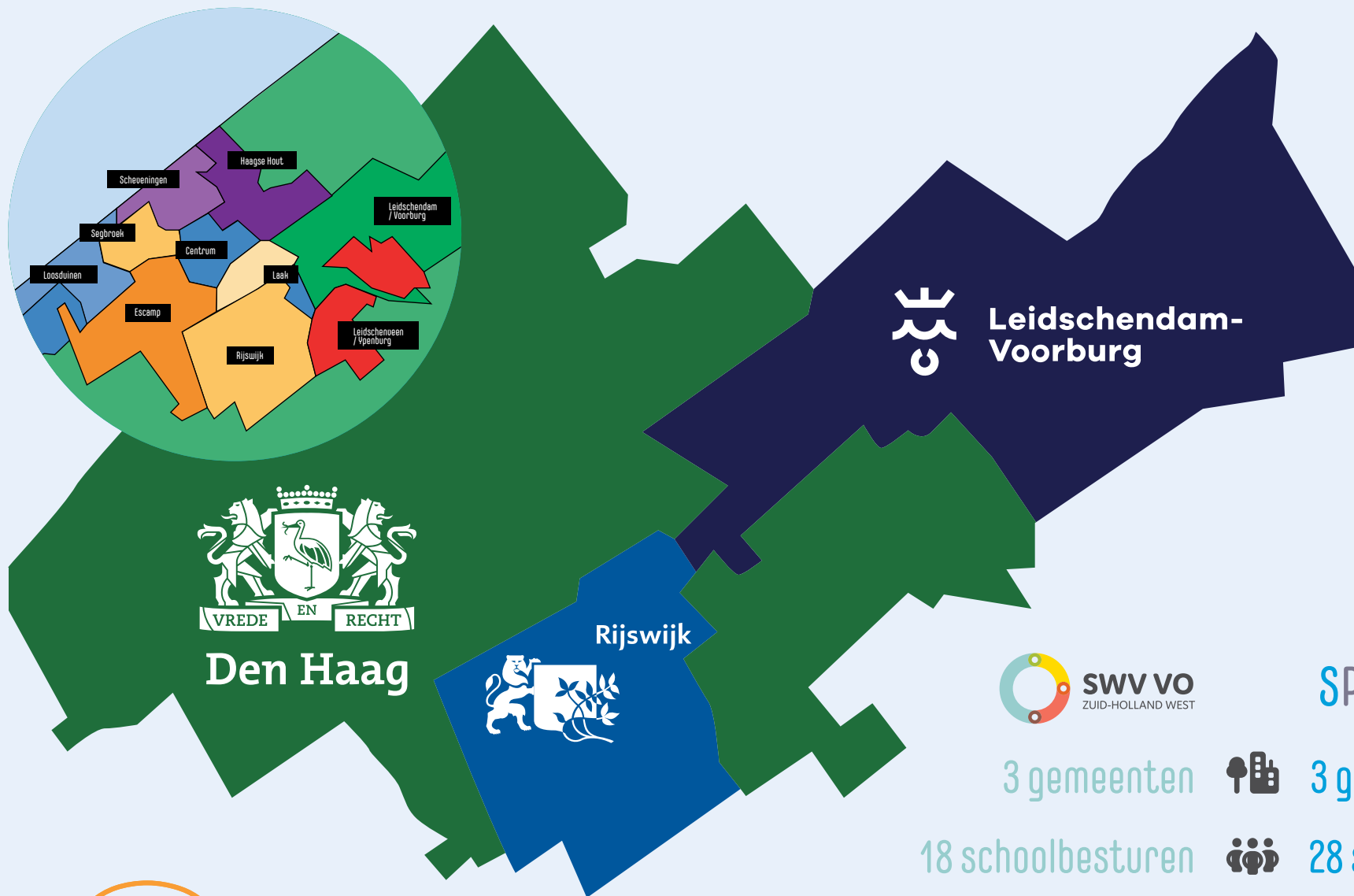
Deze maatregelen bevorderen datagedreven werken en onderbouwde beleidskeuzes. In het nieuwe plan zal het kwaliteitsbeleid verder doorontwikkeld worden.

4. Organisatiestructuur en governance

De organisatiestructuur van SPPOH is aangepast om de ondersteunende en signalerende rol te versterken. SPPOH is overgestapt naar een zogeheten two-tier governance model, met een onafhankelijke Raad van Toezicht en een directeur-bestuurder. Daarnaast zijn we verhuisd naar een gedeeld kantoor met SWVZHW, het samenwerkingsverband vo, wat de samenwerking tussen primair en voortgezet onderwijs bevordert. De verbeterde structuur ondersteunt de realisatie van een dekkend netwerk dat leerlingen helpt in hun ontwikkeling en voorbereiding op een inclusieve samenleving.

De resultaten en lessen uit het Ondersteuningsplan 2021-2025 vormen een stevige basis voor de stappen die we in dit Ondersteuningsplan willen zetten.

Zie [bijlage 3](#) voor een uitgebreide terugblik op de afgelopen periode.

3 gemeenten

18 schoolbesturen

58 scholen

38,000 leerlingen

SPPOH SAMENWERKINGSVERBAND
PASSEND PRIMAIR ONDERWIJS
HAGLANDEN

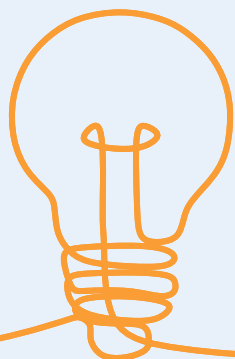
3 gemeenten

28 schoolbesturen

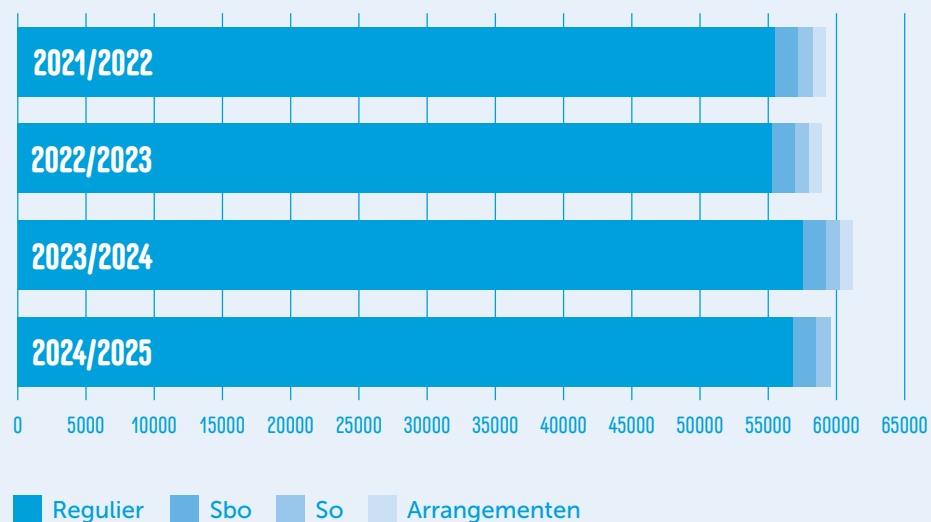
190 scholen

59,547 leerlingen

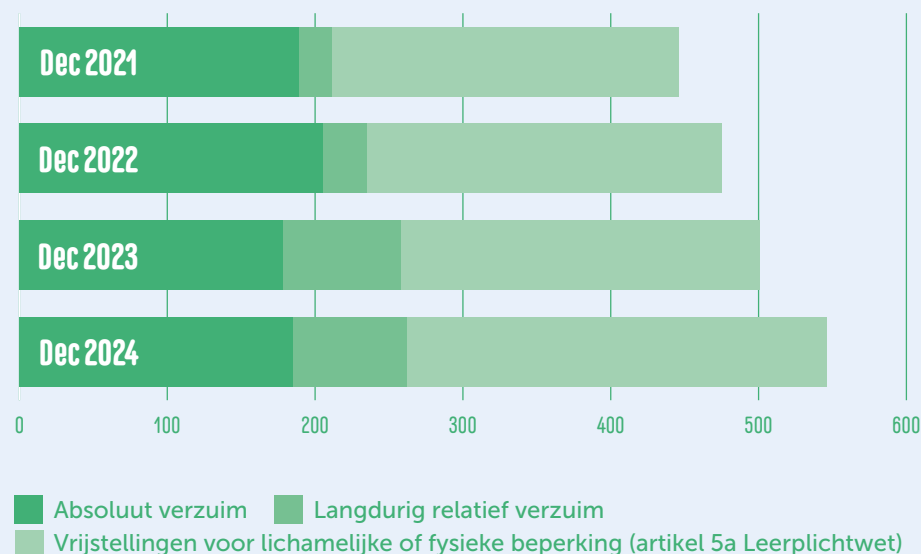
10 werkgebieden

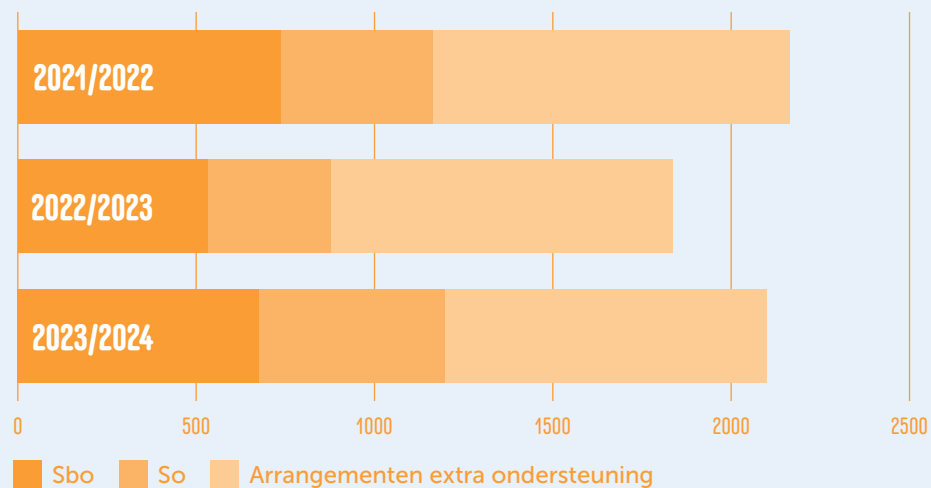
Aantallen leerlingen

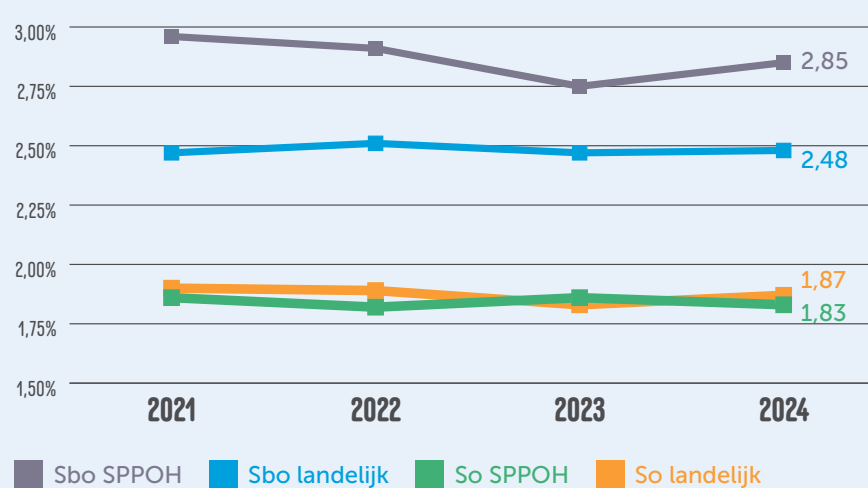
Verzuim

Aantallen toelaatbaarheidsverklaringen gespecialiseerd onderwijs en extra ondersteuning

Deelnamepercentages gespecialiseerd onderwijs

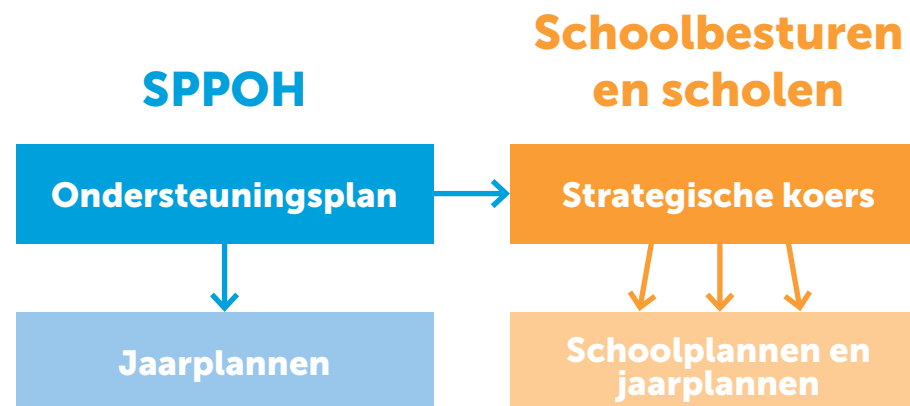
A photograph of a classroom where a teacher with curly brown hair is leaning over a desk, smiling and looking at a laptop screen. Two young girls are sitting at the desk; one is pointing at the screen while the other looks on. In the foreground, a boy with glasses is also looking at a laptop. Other students are visible in the background, some working on laptops at their desks. The room has large windows and a bright, modern feel. A decorative purple swirl line is on the right side of the image.

2. Het geheel is meer dan de som der delen

Het geheel is meer dan de som der delen. Dat is de gedachte achter het samenwerkingsverband. Als scholen en schoolbesturen nauw met elkaar samenwerken, kunnen ze meer betekenen voor de kinderen in Haaglanden dan wanneer iedereen er alleen voor staat. Het samenwerkingsverband, dat zijn wij allemaal, en die gezamenlijkheid doet ertoe. Alle door de overheid bekostigde reguliere en gespecialiseerde scholen voor basisonderwijs (Nederlands en internationaal) zijn aangesloten bij het samenwerkingsverband, dat is opgedeeld in tien werkgebieden in de stadsdelen van Den Haag, Leidschendam-Voorburg en Rijswijk.

Het slagen van onze missie om inclusief onderwijs te bevorderen staat of valt met het gezamenlijke commitment en de blijvende inzet van alle betrokken partijen. Geen van deze partijen kan aan zijn wettelijke plicht voldoen zonder de anderen. Ouders, schoolbesturen, scholen, kinderopvang, jeugdhulp, gemeenten en het samenwerkingsverband zelf dragen hierin ieder hun eigen verantwoordelijkheid. Alleen wanneer we allemaal bereid zijn de schouders eronder te zetten en met elkaar in verbinding blijven, kunnen we de beweging naar inclusief onderwijs verder in gang zetten. Dit vraagt om een lerende cultuur waarin vertrouwen, openheid en het nemen van gezamenlijke verantwoordelijkheid centraal staan. En waarbij we niet op zoek zijn naar dé oplossing maar naar de volgende stap vooruit. Dit vraagt om een structuur die deze beweging ondersteunt. Daarom hebben we afgesproken dat schoolbesturen de beleidsvoornemens uit dit Ondersteuningsplan opnemen in hun strategische plannen en dat scholen de beleidsvoornemens uit dit plan vertalen naar hun school- en jaarplannen. Ook SPPOH stelt elk schooljaar een jaarplan op, waarin de ambities en doelen voor het desbetreffende schooljaar zijn vastgelegd.

Zo zijn we samen in beweging in Haaglanden, met elkaar en in wederzijdse afhankelijkheid van elkaar. En is het geheel inderdaad meer dan de som der delen. Deze afspraak wordt in de volgende afbeelding schematisch weergegeven:

Intensief met elkaar samenwerken roept ook de – terechte – vraag op wie waarvoor verantwoordelijk is. In hoofdstuk 4 (Samen sterk) beschrijven we de verschillende rollen en verantwoordelijkheden in algemene zin, waarbij we ons hebben laten leiden door het [Programma van eisen](#) van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Daarnaast hebben we in dit Ondersteuningsplan op het niveau van school, wijk en Haaglanden een aantal concrete en meetbare ambities geformuleerd: wat willen we hebben bereikt in 2029, op weg naar inclusief onderwijs in 2035? Bij deze ambities hebben we expliciet aangegeven hoe we ieders verantwoordelijkheid en rol zien. Tegelijkertijd zien we in de dagelijkse praktijk ook dat dit niet altijd makkelijk te ontrafelen is en dat het soms onvermijdelijk is dat we ons op elkaars terrein begeven – ook dat moeten we erkennen en benutten als een kans om gebruik te maken van elkaars kennis en expertise.

Leeswijzer

Lees je in dit Ondersteuningsplan SPPOH, samenwerkingsverband of 'wij', dan bedoelen we in de regel de bureauorganisatie, die verantwoording aflegt aan de Raad van Toezicht (RvT) en zich laat adviseren door de Raad van Aangeslotenen (schoolbesturen, RvA), de Medezeggenschapsraad personeel (MRp) en de Ondersteuningsplanraad (ouders en medewerkers, OPR). Bedoelen we met de termen samenwerkingsverband, SPPOH of 'wij' iets anders, dan is dat expliciet in de tekst aangegeven.

Schrijven we hij/zijn, dan bedoelen we ook zij/haar en die/diens. En als we over ouders schrijven, dan bedoelen we ook verzorgers. Gaat het over specifieke onderwijssituaties, dan gebruiken we 'leerling', maar is het breder dan alleen de onderwijssituatie – bijvoorbeeld bij een voorschoolse situatie – dan spreken we over kinderen.

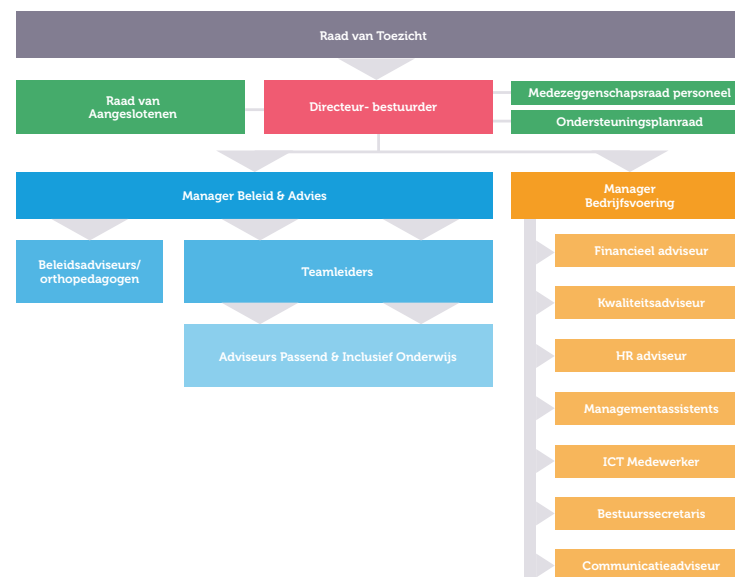
Hybride model

In Haaglanden werken we op basis van een hybride model. Ondersteuning voor een sterke basis en de realisatie van inclusief onderwijs wordt ingezet volgens het scholenmodel: gekoppeld aan inhoudelijke uitgangspunten wordt het geld verstrekt aan de besturen die het volgens afspraak verdelen over de scholen. Zij doen dit naar eigen inzicht en passend bij de inrichting van hun scholen en de context waarmee zij te maken hebben. Extra ondersteuning wordt op aanvraag ingezet voor groepen leerlingen of voor maatwerk voor een individuele leerling. Op deze manier hebben we een systeem dat flexibel is. We vermijden onnodige bureaucratie, maar we hebben ook geborgd dat geld direct beschikbaar is en dus daar wordt ingezet, waar het nodig is.

Zo zijn we georganiseerd

In onze organisatiestructuur is aandacht voor collega's en partners die nadrukkelijk een rol spelen op het gebied van toezicht, medewerking en uitvoering. We streven naar een organisatie met zo min mogelijk overhead, zodat we onze middelen maximaal kunnen inzetten voor onze kernactiviteiten.

Organogram

Bestuur

Het bestuur van het samenwerkingsverband is opgedragen aan een directeur- bestuurder die integraal eindverantwoordelijk is voor alle genomen besluiten en behaalde resultaten. De directeur- bestuurder legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht, die belast is met het intern toezicht.

Raad van Aangeslotenen

De aangesloten schoolbesturen – die wettelijk gezien met elkaar het samenwerkingsverband vormen – zijn verenigd in de Raad van Aangeslotenen. Voor de vaststelling van het Ondersteuningsplan, de begroting en de jaarrekening heeft de directeur- bestuurder de voorafgaande goedkeuring van de Raad van Aangeslotenen nodig.

Intern toezicht

Het intern toezicht op onze organisatie wordt uitgeoefend door een onafhankelijke Raad van Toezicht. De directeur-bestuurder legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht, onder meer door middel van managementrapportages. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de Raad van Toezicht zijn vastgelegd in de statuten van SPPOH.

Medezeggenschap

De medezeggenschap op strategie en beleid van SPPOH wordt uitgeoefend door de Ondersteuningsplanraad (OPR) en de Medezeggenschapsraad personeel (MRp). De Ondersteuningsplanraad telt achttien zetels, negen voor medewerkers van de aangesloten scholen en negen voor ouders van de aangesloten scholen. De MRp telt vijf zetels. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van OPR en MRp zijn vastgelegd in de statuten van SPPOH.

Bureauorganisatie

Op het gebied van uitvoering bestaat SPPOH uit de volgende geledingen:

- **Het managementteam (MT)**, bestaande uit de manager bedrijfsvoering en de manager beleid & advies die samen met de directeur-bestuurder zorgen voor de aansturing van de organisatie.
- **De afdeling beleid & advies**, bestaande uit het team van beleidsadviseurs, teamleiders en het team adviseurs passend en inclusief onderwijs, initieert en ondersteunt het samenwerkingsverband met relevante beleidsontwikkeling, onderzoek en doorvertaling, en ondersteunt daarnaast scholen bij het realiseren van inclusief onderwijs.
- **De afdeling bedrijfsvoering**, die de uitvoering praktisch en materieel ondersteunt – van HR en beleid tot communicatie, secretariaat en financiën.
- **De Toelaatbaarheidscommissie (TLC)** die besluiten van de directeur-bestuurder over de toekenning van toelaatbaarheidsverklaringen en ondersteuningsarrangementen voorbereidt.

Het slagen van onze missie om inclusief onderwijs te bevorderen staat of valt bij de blijvende inzet van alle betrokken partijen

A young girl with dark hair and glasses is looking down at a pink, textured fidget toy she is holding with both hands. The background is softly blurred, showing what appears to be a window with light coming through. A green curved line runs vertically down the right side of the page.

3. Dit is onze ambitie

In het Ondersteuningsplan lees je wat we de komende vier jaar van plan zijn als samenwerkingsverband en wat we aan het einde van die periode bereikt willen hebben. In dit hoofdstuk zoomen we wat verder uit: we beschrijven wat onze grotere ambitie voor Haaglanden is, oftewel: waar dragen we aan bij en hoe en met wie doen we dit?

Alle kinderen en jongeren ontwikkelen zich optimaal en zijn van betekenis in de inclusieve samenleving. Dat is onze droom en als samenwerkingsverband zijn we er om die na te jagen. We hebben ons impactverhaal met de beoogde verandering gezamenlijk geformuleerd met SWVZHW, het samenwerkingsverband voor het voortgezet onderwijs. Omdat we beide staan voor een ononderbroken ontwikkeling van kinderen van 4-18 jaar, is het logisch om dezelfde droom te delen. In de afbeelding hiernaast zie je dat we die droom op drie manieren willen waarmaken:

- *Alle kinderen en jongeren hebben een ononderbroken ontwikkeling die thuis nabij wordt georganiseerd.* Met een ononderbroken ontwikkeling bedoelen we – SPPOH, schoolbesturen en scholen samen – dat alle leerlingen onderwijs volgen, ook als ze ondersteuning nodig hebben. Een ononderbroken ontwikkeling is essentieel voor de continuïteit in de leer- en ontwikkelingsprocessen van alle kinderen; dit verloopt alleen optimaal wanneer er sprake is van een stabiele leeromgeving die kinderen ondersteunt bij hun ontwikkeling, dicht bij huis en in hun vertrouwde omgeving.
- *Er is een dekkend netwerk van onderwijsvoorzieningen.* Onder een dekkend netwerk verstaan wij een situatie waarin alle leerlingen onderwijs volgen dat is afgestemd op hun niveau en behoefte, waarbij zij zo nodig adequaat worden ondersteund. Het netwerk kenmerkt zich door samenwerking tussen de netwerkpartners, zoals jeugdhulp, zorg, voortgezet onderwijs en voorschoolse voorzieningen.
- *Er is een inclusieve cultuur met een sterke pedagogische en didactische basis, waarbij de context centraal staat.* Hiermee bedoelen we dat het er niet om gaat wat kinderen nodig hebben om erbij te kunnen horen, maar om wat leerkrachten, het schoolteam en andere professionals kunnen doen om de kinderen erbij te laten horen. Diagnoses en 'labelen' komen in die cultuur veel minder vaak voor, het versterken van de groep, de leerkracht en het schoolteam des te meer.

KERNWAARDEN

DROOM

Alle kinderen en jongeren ontwikkelen zich optimaal en zijn van betekenis in een inclusieve samenleving.

DOEL

Alle kinderen en jongeren hebben een ononderbroken ontwikkeling die thuis nabij wordt georganiseerd.

Er is een dekkend netwerk van onderwijsvoorzieningen.

Er is een inclusieve cultuur met een sterke pedagogische en didactische basis waarbij de context centraal staat.

DOMEIN

De inclusieve school

Het gaat er niet om wat leerlingen nodig hebben om erbij te kunnen horen, maar wat leerkrachten en andere professionals kunnen doen om leerlingen erbij te laten horen. Onderwijs, jeugdhulp en andere partners werken samen in de school en kennen de leerlingen.

De inclusieve wijk

Scholen in de wijk zetten de deuren voor elkaar open en helpen elkaar. Iedereen werkt vanuit een gedeelde visie samen, zo worden nieuwe wegen gevonden om leerlingen binnen het reguliere onderwijs te ondersteunen. Regulier onderwijs, jeugdhulp en experts uit het gespecialiseerd onderwijs staan dicht bij elkaar.

Inclusief Haaglanden

Samen met gemeenten, jeugdhulp en andere netwerkpartners verminderen we belemmeringen in regelgeving en financiering. Vanuit een gedeelde visie en wederzijds vertrouwen werken we samen aan het onderwijs-zorgcontinuüm.

Visie

Hoe geven we onze beoogde impact nu concreter handen en voeten? Dat hebben we kort en krachtig opgeschreven in onze visie. SPPOH gelooft dat inclusie de basis is voor onderwijs waarin alle kinderen zich gezien en gehoord voelen; ieder kind is in beginsel welkom op een reguliere basisschool. Hieraan werken we op drie niveaus: op de school, in de wijk en in de regio Haaglanden.

- SPPOH werkt samen met schoolbesturen en scholen aan het realiseren van de **inclusieve school**. Dit is een omgeving waarin kinderen welkom zijn en waarvan alle leerlingen profiteren. Door een veilige, samenhangende en ondersteunende leeromgeving te bieden, zorgt de school voor continuïteit in de schoolloopbaan en een cultuur waarin leerlingen zich gezien en gewaardeerd voelen. Onderwijs, jeugdhulp en andere partners werken nauw samen binnen de school en kennen de leerlingen goed.
- SPPOH, scholen, schoolbesturen en netwerkpartners werken samen in de **inclusieve wijk**. Zo bundelen we de krachten van de wijk met de partners (preventief en collectief), en kunnen scholen in de wijk gezamenlijk de verantwoordelijkheid dragen voor het onderwijs aan alle leerlingen.
- Alle scholen samen staan garant voor een dekkend netwerk van onderwijsvoorzieningen. SPPOH bouwt samen met de gemeenten Den Haag, Leidschendam-Voorburg en Rijswijk (de zogeheten H3), schoolbesturen, scholen, jeugdhulp, voorschoolse voorzieningen en andere partners aan een **inclusief Haaglanden**. SPPOH en de gemeenten zetten hun middelen doelgericht en doelmatig in, afgestemd op de behoeften van de inclusieve wijk en de inclusieve school als plaats waar de pedagogische en didactische behoeften van de leerlingen samenkomen. Er wordt op H3-niveau gewerkt aan een doorgaande en duurzame financierings- en ondersteuningsstructuur.

4 principes van inclusie*

Mel Ainscow is een vooraanstaande Britse onderwijswetenschapper die bekend staat om zijn werk op het gebied van inclusie en onderwijsverbetering. Ainscow heeft vier principes van inclusie gedefinieerd:

1. Inclusie is een proces: het is belangrijk dat scholen continu blijven werken aan een inclusieve leeromgeving waarin alle kinderen floreren.
2. Inclusie houdt zich bezig met identificeren en wegnemen van barrières: dit kunnen fysieke, sociale, culturele of didactische barrières zijn.
3. Inclusie gaat over aanwezigheid, deelname en prestatie van alle leerlingen: dit gaat dus verder dan fysieke aanwezigheid alleen. Leerlingen moeten ook actief betrokken zijn (deelname), zodat ze zichzelf optimaal kunnen ontwikkelen (presteren).
4. Bij inclusie wordt de nadruk gelegd op kwetsbare leerlingen, dat wil zeggen: leerlingen die het risico lopen om te worden gemarginaliseerd, uitgesloten of dreigen onder te presteren.

** Ainscow, M. (2005). Developing inclusive education systems: what are the levers for change? Journal of Educational Change, 6, 109-124.*

Hier willen we staan in 2029

- Alle scholen werken met een inclusieve en contextgerichte benadering, waarbij de focus is verschoven van het individueel ondersteunen van de leerling naar het verbreden en verdiepen van het ondersteuningsaanbod van de school. Hierdoor ontwikkelen leerlingen zich optimaal.
- Scholen en netwerkpartners werken samen aan een sterk en dekkend netwerk in de wijk, waarin we expertise delen, de krachten bundelen en als wijk gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor onderwijs voor alle leerlingen.
- Alle netwerkpartners in het onderwijs-zorgcontinuüm realiseren met elkaar een inclusieve samenleving waarin alle kinderen zich optimaal ontwikkelen om van betekenis te zijn. Daartoe maken leerlingen een ononderbroken ontwikkeling door binnen een dekkend regionaal onderwijs- en zorgaanbod. De randvoorwaarden zijn gerealiseerd om complementair aan elkaar te werken en gezamenlijk te zorgen voor een dekkend netwerk.

Weerbarstige praktijk

Schoolbesturen delen de gezamenlijke ambitie om inclusief onderwijs voor alle leerlingen in Haaglanden te realiseren. Het slagen van de uitvoering van dit Ondersteuningsplan hangt echter mede af van verschillende externe factoren die buiten de invloedssfeer van SPPOH liggen. Het lerarentekort en de hoge werkdruk in het onderwijs kunnen we in dat opzicht onmogelijk buiten beschouwing laten. Dit trekt een fikse wissel op het basisonderwijs. Toch is het onze overtuiging dat het werken aan inclusief onderwijs wel degelijk kan, mits dat gepaard gaat met realistische ambities en haalbare stappen. We meten dit op een gefaseerde manier. Het is belangrijk dat scholen zich gesteund en optimaal geadviseerd voelen. Bij het schrijven van dit Ondersteuningsplan en het formuleren van de doelen voor 2029 hebben we de weerbarstige praktijk van alledag steeds in het achterhoofd gehouden. Een ander belangrijke les die de praktijk ons leert is dat inclusie een proces is dat onze voortdurende inzet en aandacht vraagt. Inclusie is een weg die we samen bewandelen en waarop iedere stap – klein of groot – telt!

Het is belangrijk dat scholen zich gesteund
en optimaal geadviseerd voelen en dat de
verwachtingen duidelijk zijn

4. Samen sterk

Bij het waarmaken van onze ambitie werken we samen met allerlei organisaties en partners, ieder met eigen verantwoordelijkheden. Hieronder beschrijven we wie welke rol heeft, waarbij we beginnen met kinderen en hun ouders; voor hen doen we het tenslotte allemaal. De beschrijvingen zijn deels ontleend aan het [Programma van eisen](#) van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

Kinderen en ouders

Niets is zo sterk als een hechte samenwerking tussen kinderen, ouders en professionals. Als zij met elkaar een partnerschap aangaan en respect hebben voor elkaars rol en deskundigheid, dan kunnen we er veel makkelijker voor zorgen dat kinderen zich goed kunnen ontwikkelen. Het tegendeel is soms ook waar: een uit de hand gelopen conflict tussen ouders en professionals kan veel schade aanrichten en er in het uiterste geval voor zorgen dat kinderen thuis komen te zitten.

De [Wet versterking positie ouders en leerlingen in passend onderwijs](#) regelt onder andere dat het schoolondersteuningsprofiel (SOP) komt te vervallen; scholen nemen het ondersteuningsaanbod voortaan op in de schoolgids. Ook krijgen leerlingen hoorrecht bij alle fasen van het ontwikkelingsperspectief (OPP), het verplichte document dat de school opstelt voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. In de ontwikkeling naar inclusief onderwijs is het van wezenlijk belang dat ouders en kinderen meer zeggenschap krijgen en dat de toegankelijkheid van informatie voor hen wordt verbeterd.

De komende vier jaar zoekt SPPOH leerlingen vaker op om met ze te praten over inclusief onderwijs en te vragen hoe zij dit zelf voor zich zien. Leerlingen hebben niet alleen een goed beeld van wat ze nodig hebben, ze brengen ook hun eigen, unieke – en niet zelden creatieve – kinderperspectief met zich mee. Daarmee voegen ze iets wezenlijks toe aan het gesprek over hun ontwikkeling.

Om inclusief onderwijs te kunnen realiseren, zijn ook ouders hard nodig. Niet alleen als het gaat over hun eigen kind, maar ook als groep ouders binnen een school. Het [Ouder- en Jeugdsteunpunt](#), belegd bij SPPOH en SWVZHW, biedt ouders sinds augustus 2022 een veilige plek om vragen te stellen, zorgen te delen en informatie te vinden over het onderwijsaanbod en ondersteunings-mogelijkheden. Als onafhankelijk orgaan ondersteunt het Ouder- en Jeugdsteunpunt ouders in hun rol als gesprekspartner, stimuleert het hun betrokkenheid en maakt het hen wegwijs in alle stappen van het proces. Het dient als klankbord.

De komende jaren versterken we dit steunpunt. SPPOH neemt een lerende houding aan in situaties waarin het nog niet goed gaat, bijvoorbeeld door het beleid op basis van reacties van ouders vaker te evalueren en waar nodig bij te stellen. Tegelijkertijd verwachten we van ouders dat ze zich aan hun wettelijke opdracht houden om hun kind tijdig aan te melden op een school.

Via de Ondersteuningsplanraad hebben ouders – samen met professionals van aangesloten scholen – medezeggenschap in het beleid van SPPOH. Daarnaast willen we ouders ook op andere manieren actief opzoeken in de wijk en in gesprek met ze gaan. Zo kunnen we ook in contact komen met ouders die we via de bestaande kanalen niet bereiken.

Schoolbesturen en scholen

Schoolbesturen en scholen zijn verantwoordelijk voor het daadwerkelijk organiseren en aanbieden van passend onderwijs bij hun eigen instellingen. Binnen Haaglanden spreken we af dat ieder schoolbestuur een ambitieuze koers formuleert voor de aangesloten scholen en doelen stelt voor de beweging naar inclusief onderwijs. Daarnaast is het schoolbestuur verantwoordelijk voor de basisondersteuning (zie hoofdstuk 5) en realiseren alle schoolbesturen samen een dekkend netwerk van onderwijsvoorzieningen. Het schoolbestuur zorgt ervoor dat de scholen hun zorgplicht naleven. Het schoolbestuur werkt nauw samen met collega-schoolbesturen en draagt de voordelen van deze zogeheten bovenbestuurlijke samenwerking uit.

De school kent zijn leerlingen en zorgt voor passend onderwijs. Daarnaast ontwikkelt de school zich actief tot een inclusieve school. We verwachten dat elke school het beleid van het samenwerkingsverband vertaalt naar de eigen plannen, om zo de ondersteuningsmogelijkheden van de school te verbreden en verdiepen. Dat gaat soms in kleine stappen en soms met grote sprongen. We streven hierbij niet naar het vinden van dé oplossing, maar naar het zetten van de volgende stap binnen de eigen context. De school neemt initiatief voor ontmoetingen en samenwerking in de wijk met collega-scholen, jeugdhulp en andere partners. Met deze partners werkt de school aan de realisatie van een ontwikkeling van kinderen die loopt van kinderopvang, via basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs. De school heeft zorgplicht en is verantwoordelijk voor het vinden van een andere passende school als het niet aan de ondersteuningsbehoefte kan voldoen, bij voorkeur in de eigen wijk.

Gemeenten en netwerkpartners

SPPOH is het samenwerkingsverband voor de regio Haaglanden, die uit drie gemeenten bestaat: Den Haag, Rijswijk en Leidschendam-Voorburg. Gemeenten en samenwerkingsverbanden werken nauw samen vanuit een gedeelde visie op inclusief onderwijs en het *onderwijs-zorgcontinuüm*. Zij zijn wettelijk verplicht om met elkaar op overeenstemming gericht overleg (OOGO) te voeren over het beleidsplan Jeugd, de uitvoering van de Jeugdwet van de gemeente en het Ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. Ook houden gemeenten via de leerplichtambtenaar toezicht op naleving van de Leerplichtwet. Tenslotte is de gemeente verantwoordelijk voor de (onderwijs)huisvesting en de uitvoering van het leerlingenvervoer.

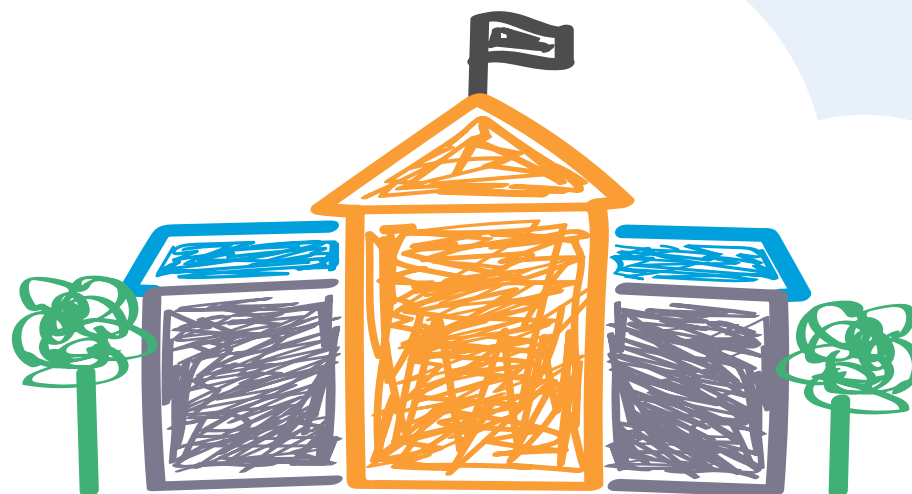
Als het gaat om inclusie, streven jeugdhulp, kinderopvang, SWVZHW en gemeenten ernaar dezelfde impact te realiseren als SPPOH en delen we met elkaar dezelfde droom. De netwerkpartners en SPPOH denken constructief en creatief na over oplossingen die bijdragen aan normaliseren en die de nadruk leggen op de omgeving in plaats van op het individuele kind. De partners zijn bereid om te leren van elkaar en samen te zorgen voor een ononderbroken ontwikkeling van kinderen. Het schoolteam is multidisciplinair georganiseerd, waarbij de verschillende expertises van de professionals passen bij de behoeften van de leerlingen in de desbetreffende context. Iedere wijk of stad kent zijn eigen uitdagingen, groot en klein, daardoor is het niet vreemd dat er verschillen zijn tussen scholen en wijken.

SPPOH

SPPOH zorgt ervoor dat alle leerlingen in het samenwerkingsgebied toegang hebben tot onderwijs dat aansluit bij hun specifieke ondersteuningsbehoeften in een inclusieve omgeving. Door middel van periodieke monitoring, het gebruik van data en in dialoog met scholen en besturen houdt het zicht op eventuele lacunes in het dekkend netwerk. Hierop stuurt SPPOH bij en zorgt het – in samenspel met de schoolbesturen, scholen en partners – voor uitbreiding of verbetering van de voorzieningen ten behoeve van het dekkend netwerk.

Daarnaast is SPPOH expert op het gebied van passend en inclusief onderwijs. De adviseurs gaan in de beweging van individuele naar collectieve advisering steeds meer een verbindende rol spelen in de wijk. SPPOH ondersteunt en coördineert de bovenbestuurlijke samenwerking en samenwerking tussen de verschillende partners, met name op wijkniveau. Ook monitort het de ontwikkelingen naar inclusief onderwijs en ontwikkelt het samen met de professionals nieuw beleid.

Leerlingen hebben niet alleen een goed beeld van wat ze nodig hebben, ze brengen ook hun eigen, unieke – en niet zelden creatieve – kinderperspectief met zich mee. Daarmee voegen ze iets wezenlijks toe aan het gesprek over hun ontwikkeling

DE INCLUSIEVE SCHOOL IN 2029

De inclusieve school is een 'oefenmaatschappij' voor leerlingen, een plek waar ze zichzelf kunnen ontwikkelen en worden voorbereid op een volwassen leven waarin ze van betekenis zijn in een inclusieve samenleving. De deur van de school staat altijd open en nieuwe leerlingen en hun ouders worden warm ontvangen. Onderwijs, kinderopvang, jeugdhulp en andere partners werken samen in de school en kennen de kinderen. Het gaat er niet om wat kinderen nodig hebben om erbij te kunnen horen, maar om wat leerkrachten, het schoolteam en andere professionals kunnen doen om de kinderen erbij te *laten* horen.

Diagnoses en 'labelen' zijn veel minder nodig, het versterken van de groep, de leerkracht en het schoolteam des te meer. Scholen werken vanuit de context aan een sterke pedagogische en didactische basis. De besturen dragen zorg voor een goede basisondersteuning met een sterke ondersteuningsstructuur. SPPOH werkt met een inclusie-agenda, waardoor scholen in staat worden gesteld om te werken aan een inclusieve leeromgeving. De adviseur van het samenwerkingsverband evolueert veel meer tot een makelaar en verbinder die zich bezighoudt met het stimuleren van inclusie en het versterken van de pedagogische en didactische basis in samenwerking met schoolbesturen en netwerkpartners.

5. De inclusieve school

Om daadwerkelijk tot een inclusieve leeromgeving te komen, komt de focus de komende vier jaar steeds meer te liggen op de context, de didactische en de pedagogische basis en het verbreden en verdiepen van het gehele ondersteuningsaanbod. Dit vraagt om een andere vorm van financiering. We gaan toewerken naar een situatie waarbij we financiële middelen schoolbreed verstrekken. SPPOH werkt in dit proces samen met schoolbesturen.

Een inclusieve leeromgeving is een leeromgeving waarin kinderen welkom zijn en waarvan *alle* leerlingen profiteren. Wat noodzakelijk is voor de individuele leerling, is vaak óók goed voor de groep. Door een veilige, samenhangende en ondersteunende leeromgeving te bieden, zorgt de school voor continuïteit in de schoolloopbaan en een cultuur waarin leerlingen zich gezien en gewaardeerd voelen. Onderwijs, jeugdhulp en andere partners werken nauw samen binnen de school en kennen de leerlingen goed. Hier gaan we de komende vier jaar met elkaar aan werken.

Inclusie-agenda

Onze leidraad voor de route naar inclusief onderwijs is de inclusie-agenda. In co-creatie met de schoolbesturen werken we de komende tijd aan een plan om deze agenda concreet handen en voeten te geven. Hierbij nemen we de landelijke richtlijnen, recente wetenschappelijke inzichten en de ervaring die we hebben opgedaan met eerdere projecten mee, zoals het verstrekken van de inclusie-impuls en het schoolbudget inclusie. Op basis daarvan komen we tot de volgende contouren voor de inclusie-agenda:

- **Sterke didactische basis.** Elke school biedt een curriculum, waaraan alle leerlingen kunnen deelnemen. De school zorgt voor adequate instructie en begeleiding bij het leren, waarbij het bestaan van verschillende leerbehoeften als uitgangspunt dient. Scholen maken gebruik van gedifferentieerde instructie en verbreden en verdiepen het ondersteuningsaanbod.
- **Sterke pedagogische basis.** De scholen bieden een veilig en ondersteunend leerklimaat, waarin leerlingen zich sociaal-emotioneel kunnen ontwikkelen. Preventieve inzet als het bevorderen van een positieve groepsdynamiek en aandacht voor sociale vaardigheden zijn daarin belangrijk. Scholen verbreden en verdiepen het ondersteuningsaanbod.
- **De context als uitgangspunt.** Scholen creëren samen met partners een inclusieve leeromgeving, waarbinnen ondersteuning geboden wordt aan het

schoolteam, de leraren en de leerlingen. Het schoolteam is multidisciplinair en zorgt in beginsel zelf voor een onderwijsaanbod. Als aanvullende ondersteuning vanuit het netwerk wordt ingezet, dan is deze gericht op het aanpassen van de pedagogische en didactische context van de school, de leraar of de leerling.

- **Zorgplicht.** We ondersteunen scholen bij het vormgeven van hun zorgplicht. We maken een plan waarin helder wordt wie wanneer waarvoor verantwoordelijk is én waarvoor we gezamenlijk verantwoordelijk zijn, zodat we voorkomen dat leerlingen tussen wal en schip raken en hun schoolloopbaan onderbroken wordt.
- **Leeragenda.** Elk teamlid draagt bij, leert en ontwikkelt zich en beschikt over de houding, kennis en vaardigheden die nodig zijn voor het scheppen van een inclusieve leeromgeving. In teamverband wordt nagedacht over de schoolontwikkeling, preventieve inzet en professionalisering van het gehele schoolteam. De samenwerking met de partners krijgt hierin de komende jaren nog concreter handen en voeten, passend bij de context van de school.

Basisondersteuning

De basisondersteuning is het fundament van de school, waarvan alle leerlingen en leerkrachten gebruik kunnen maken, bedoeld om de ontwikkeling van leerlingen in één doorgaande lijn te bevorderen. Het is de ondersteuning die de school zélf kan geven aan leerlingen die dat nodig hebben. Met basisondersteuning bedoelen we ook dat je als school het aanbod afstemt op de populatie van jouw wijk. De kwaliteit van de basisondersteuning is de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur, onder toezicht van de Inspectie van het Onderwijs.

We zetten in op het gezamenlijk ontwikkelen van een (vernieuwde) norm voor de basisondersteuning. We zullen in eerste instantie de landelijke norm afwachten, deze norm is op dit moment in ontwikkeling. Samen met de schoolbesturen en scholen zal SPPOH de landelijke norm vertalen naar een norm die is toegesneden op de situatie in Haaglanden.

De basisondersteuning bestaat uit 4 onderdelen:

- Basiskwaliteit (getoetst door de Inspectie van het Onderwijs);
- Een kwalitatief hoogwaardige ondersteuningsstructuur;
- Handelingsgericht werken;
- Preventieve en licht curatieve interventies.

Op het niveau van het samenwerkingsverband en het schoolbestuur werken we aan de hand van de cyclus van leren en evalueren. De cyclus is op dit moment opgesteld voor de evaluatie en verantwoording van de basisondersteuning. Met ingang van dit Ondersteuningsplan zal de cyclus worden uitgebreid naar leren, evalueren en bijstellen voor de inclusie-agenda. SPPOH ziet het hierbij als een opdracht om naast de scholen te gaan staan en hen te ondersteunen als het moeilijk wordt, bijvoorbeeld wanneer een school nog niet op het gewenste punt van haar ontwikkeling lijkt te komen. We denken mee en werken gericht samen aan verbetering. Daarbij realiseren we ons dat het werken aan een inclusieve leeromgeving een continu proces is. Het is maatwerk en iedere school vraagt om een eigen, specifieke benadering die past bij de aard en cultuur van de school.

Wat is een inclusieve leeromgeving?

In het [Beleidskader Met elkaar voor alle kinderen en jongeren](#) van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap staan drie kernelementen beschreven die aanwezig moeten zijn voor een inclusieve leeromgeving.

1. Iedereen is welkom, ontwikkelt zich en hoort erbij (cultuur).
2. Er is goede ondersteuning voor iedereen (praktijk).
3. Alle kinderen participeren en leren (praktijk).

Extra ondersteuning

Er is sprake van extra ondersteuning wanneer leerlingen meer ondersteuning nodig hebben dan binnen de basisondersteuning van de school kan worden geboden. De inzet verschuift steeds meer van extra ondersteuning voor de individuele leerling naar ondersteuning voor de groep, de leerkracht of de hele school, waar nodig in samenwerking met jeugdhulp of andere partners. Steeds meer leerlingen profiteren op die manier van de inclusieve school met een sterke pedagogische en didactische basis. Voor een kleine groep leerlingen met specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften blijven voorlopig arrangementen op leerlingniveau beschikbaar. In het multidisciplinair overleg (MDO) wordt de invulling van de extra ondersteuning vormgegeven. Ook bij deze arrangementen wordt de context meegenomen, zodat waar mogelijk ook andere leerlingen profiteren. Want wat noodzakelijk is voor een individuele leerling, is vaak ook goed voor de groep. Meer informatie over arrangementen en de financiering ervan is te vinden in [bijlage 5](#), arrangementen op leerlingniveau.

Verwijzing naar gespecialiseerd onderwijs

Op dit moment is er in de regio Haaglanden een gevarieerd aanbod van scholen voor speciaal basisonderwijs (sbo) en speciaal onderwijs (so). Uitgangspunt is dat leerlingen zoveel mogelijk binnen het regulier onderwijs naar school gaan. Alleen als dit niet mogelijk is, kan een leerling een plek krijgen op het gespecialiseerd onderwijs. Meer over de verwijzing naar het gespecialiseerd onderwijs is te lezen in het hoofdstuk *De inclusieve wijk*.

We bedenken de komende jaren
steeds vaker gezamenlijk oplossingen
waarvan alle leerlingen profiteren;
want wat noodzakelijk is voor de één,
is vaak óók goed voor de groep

Domein	Ambitie 2035	Hier willen we staan in 2029	Zo gaan we daar komen
Inclusieve school	Alle scholen werken met een inclusieve en contextgerichte benadering, waarbij de focus is verschoven van het individueel ondersteunen van de leerling naar het verbreden en verdiepen van het ondersteuningsaanbod van de school. Hierdoor ontwikkelen leerlingen zich optimaal.	Op weg naar inclusie zijn meer kinderen en hun ouders welkom op de reguliere basisschool. Leerlingen zijn in staat om zich optimaal te ontwikkelen doordat het ondersteuningsaanbod van scholen significant verbreed en verdiept is vanuit een inclusieve, collectieve en contextgerichte benadering.	<i>Werkorganisatie SPPOH</i> • Inclusie-agenda toepassen om toe te werken naar duurzaam inclusief onderwijs; • Het vertalen van de landelijke norm basisondersteuning naar de norm basisondersteuning voor Haaglanden; • Financiële en kwalitatieve voorwaarden toepassen om meer kinderen mee te laten doen in het onderwijs. <i>Schoolbesturen en scholen</i> • Ontwikkelen beleid voor professionalisering en het verbreden en verdiepen van het ondersteuningsaanbod van scholen; • Borgen van de implementatie van inclusie in het onderwijs; • Waarborgen van de kwaliteit van de basisondersteuning van scholen; • Inclusie-agenda toepassen in het vormgeven van duurzaam inclusief onderwijs; • Vanuit zorgplicht aansturen op schoolgang van alle kinderen. <i>Netwerkpartners in de school</i> • Ouders zijn actief betrokken bij het onderwijs aan hun kind; • Jeugdhulp en welzijn werken mee in de school ter versterking van de ondersteuningsstructuur; • Schoolmaatschappelijk werk werkt ondersteunend aan de scholen, preventief en collectief; • Leerplicht houdt toezicht op en handhaaft de start en voortgang van de schoolgang van kinderen.

DE INCLUSIEVE WIJK IN 2029

In de inclusieve wijk voelen kinderen en hun ouders zich thuis en worden ze gezien. Scholen, kinderopvang, jeugdhulp en andere partners werken vanuit een gedeelde visie samen. Jeugdhulporganisaties en andere organisaties zijn veel vaker preventief in de school aan het werk, zodat zij op tijd zien wat leerlingen en ouders nodig hebben. Ook experts van het gespecialiseerd onderwijs zijn vaak te vinden op de reguliere scholen, om mee te denken en mee te doen als het gaat om schoolontwikkeling of ondersteuning voor een groep of individu. De rol van de SPPOH-adviseur ontwikkelt mee met deze verandering; de adviseur krijgt steeds meer een verbindende rol in de wijk.

Met elkaar worden nieuwe wegen gevonden om voor leerlingen een passend aanbod binnen het reguliere basisonderwijs te vinden. Zo brengen we het deelnamepercentage voor het gespecialiseerd onderwijs omlaag. Scholen zetten de deuren voor elkaar open en helpen elkaar, dit doen ze 'bestuursoverstijgend' in het belang van alle kinderen in de wijk. Concurrentie tussen scholen en afwijzing aan de voordeur zijn geen issues meer. En kinderen en ouders ervaren een soepele overgang van de voorschoolse voorzieningen naar de basisschool én van de basisschool naar het voortgezet onderwijs. SPPOH heeft als belangrijke taak om de samenwerking tussen alle partners in de wijk te stimuleren.

6. De inclusieve wijk

In de wijk gebeurt het. Daar groeien kinderen op, spelen ze met elkaar en gaan ze naar school. Vanuit dit uitgangspunt stelt SPPOH de samenwerking in de wijk de komende vier jaar centraal. In onze visie is het versterken van de samenwerking op het niveau van de wijk cruciaal om stappen te zetten naar inclusief onderwijs. Zo maken we het mogelijk dat kinderen welkom zijn op een school in de eigen wijk.

De eerste stap is daarbij dat je elkaar leert kennen. Er liggen veel kansen voor scholen die zich pal naast elkaar bevinden, bijvoorbeeld door krachten te bundelen of gezamenlijke initiatieven te ontplooiën voor de wijk. De komende jaren zet SPPOH zich in om deze kennismakingen te stimuleren – onder meer door adviseurs een rol op het niveau van de wijk te geven en door de samenwerking op bestuursniveau te stimuleren.

Als je elkaar eenmaal kent, is de stap naar samenwerken een stuk eenvoudiger. Scholen hebben allemaal hun eigen goede voorbeelden, sterke kanten en specialismen. Ze voeren casusoverleg over leerlingen, wat bijvoorbeeld kan leiden tot een overstap van een leerling naar een school waar hij of zij beter past (van regulier naar regulier). Doordat jeugdhulp en schoolmaatschappelijk werk aanwezig zijn op school, kunnen vaker en gemakkelijker preventieve interventies worden ingezet. En korte lijnen met kinderopvang en het voortgezet onderwijs zorgen ervoor dat de doorgaande lijn van 0 tot 18 jaar en ouder verder wordt versterkt.

Expertisedeling

Op de weg naar inclusief onderwijs is het cruciaal dat scholen continue samen werken aan een sterke basis. De komende vier jaar stimuleren we expertisedeling, zodat de scholen kunnen toegroeien naar een situatie waarin alle kinderen in hun eigen wijk volwaardig en gelijkwaardig toegang hebben tot een inclusieve leeromgeving. SPPOH stimuleert hiervoor ontwikkeling op het gebied van houding, kennis en vaardigheden.

Het is hierbij belangrijk dat scholen expertise tot hun beschikking hebben vanuit het gespecialiseerd onderwijs, indien mogelijk binnen dezelfde wijk. In de huidige situatie kan deze expertise verschillende vormen aannemen, variërend van telefonische consultatie en observaties in de klas tot langere trajecten binnen de reguliere school, de zogeheten *AB-diensten schoolontwikkeling*.

Op dit moment werken we samen met de scholen en de schoolbesturen aan een verdere ontwikkeling van het aanbod, met als doel de bestaande ondersteuning van de scholen te verbreden en te verdiepen. De rol en functie van het gespecialiseerd onderwijs verandert zo de komende vier jaar. Leerlingen komen minder naar hen toe, in plaats daarvan zoeken zij schoolteams steeds vaker op in de reguliere scholen. De specifieke expertise die leerkrachten, orthopedagogen en andere professionals uit het gespecialiseerd onderwijs meebrengen, is cruciaal om de ontwikkeling naar meer inclusie te laten slagen. De hulpvraag hoeft daarbij niet alleen van een individuele school te komen, ook een groep scholen in de wijk kan gebruikmaken van deze expertise.

Pilot wijkgericht werken

In het schooljaar 2024-2025 is SPPOH in vier wijken een pilot gestart om verschillende vormen van samenwerken in de wijk te onderzoeken. Elk van de vier werkgebieden heeft vaste adviseurs die samen verantwoordelijk zijn voor de wijk. Zo zorgen we ervoor dat de communicatie tussen scholen, jeugdhulp, kinderopvang en andere partners korter en directer is. Hierdoor krijgen de adviseurs beter inzicht in de wijk en kunnen ze sneller en effectiever handelen als dat nodig is. In de pilotgebieden testen we verschillende varianten om de samenwerking in de wijk te verbeteren. De ene wijk werkt bijvoorbeeld met een online spreekuur voor samenwerkingspartners, terwijl in de andere wijk een gezamenlijke kennisbank wordt opgezet. Bij het evalueren van de pilot stellen we onszelf de volgende concrete vragen:

1. Welke lessen leren we uit de pilot?
2. Hoe ziet de veranderende rol van de adviseur eruit?
3. Hoe komen we tot bovenbestuurlijke samenwerking?
4. Hoe organiseren we de samenwerking en verantwoordelijkheden in de wijk?
5. Welke wijkbudgetten kunnen hieruit voortvloeien?

Startklas: extra ondersteuning voor de wijk

Binnen het samenwerkingsverband werken we al met een specifiek wijkbudget, namelijk de startklassen. Deze pilot is bedoeld voor jonge kinderen (4 of 5 jaar) die aangemeld worden bij het regulier onderwijs en waarbij een hulpvraag zichtbaar is maar waarbij de behoeften nog onvoldoende duidelijk zijn. Met de startklassen willen we deze kinderen een kansrijke start in het regulier onderwijs bieden door ze tijd, aandacht en ruimte te geven om zich te ontwikkelen en zicht te krijgen op de ondersteuningsbehoeften op lange termijn. Elk werkgebied heeft een startklas. Daarnaast is er op het niveau van Haaglanden één startklas in het leven geroepen voor de internationale doelgroep. In de startklas werkt het onderwijs samen met een jeugdhulppartner. Scholen, jeugdhulppartners, besturen, gemeenten en het samenwerkingsverband leren met elkaar in het leernetwerk startklassen.

Combinatievormen

We werken met het gespecialiseerd onderwijs samen aan vormen van aanbod waarbij verschillende disciplines samenkomen, bijvoorbeeld expertise op het gebied van gedrag in combinatie met expertise vanuit spraak, taal en meertaligheid.

Daarnaast gaan we op zoek naar integratievormen op reguliere scholen. In de komende planperiode overleggen we met de scholen om te onderzoeken hoe deze combinaties kunnen aansluiten bij de behoeften van de kinderen in een bepaalde wijk. Zo bundelen we de krachten.

De afgelopen jaren werkte SPPOH ook aan collectieve vormen van extra ondersteuning, bijvoorbeeld op twee Haagse basisscholen, de P. Oosterleeschool en Basisschool Onze Wereld. In de komende vier jaar willen we de kennis en expertise verder ontwikkelen en verbreden tot initiatieven op het niveau van de wijken in Haaglanden.

Hoewel de focus ligt op het expertisenetwerk vanuit de wijk vóór de wijk, is het belangrijk dat bepaalde gespecialiseerde expertise ook op regioniveau gevraagd en ingezet kan worden. Zo creëren we een open, verbonden netwerk waarin iedereen van elkaar kan leren en waarin iedere wijk onderdeel blijft van een groter geheel, waardoor we op het niveau van Haaglanden gezamenlijk inclusie bevorderen en segregatie voorkomen.

Overstappen

Er is in de regio Haaglanden een gevarieerd aanbod van scholen voor gespecialiseerd onderwijs. Uitgangspunt is dat leerlingen binnen het regulier onderwijs naar school gaan, daarbij zo nodig ondersteund door het hierboven beschreven expertisenetwerk. Als de extra inzet op school niet voldoende ondersteuning biedt, kan een leerling een plek krijgen op het sbo of so.

Het speciaal basisonderwijs (sbo) biedt onderwijs aan leerlingen van wie de ontwikkeling op het regulier onderwijs gestagneerd is. De school biedt leerlingen een intensieve vorm van extra ondersteuning op het gebied van leren en de ontwikkeling van gedrag. Leerlingen die naar het speciaal basisonderwijs gaan krijgen extra ondersteuning om de onderwijsdoelen te bereiken. De school heeft dezelfde kerndoelen als het regulier onderwijs. Het speciaal onderwijs (so) biedt onderwijs dat is afgestemd op kinderen die intensieve extra ondersteuning nodig hebben op het gebied van leren, gedrag, communicatie, fysieke vaardigheden en/of sociaal-emotionele vaardigheden.

De komende vier jaar zetten we samen met de reguliere basisscholen in op het verbreden en verdiepen van hun ondersteuningsaanbod. Doel is dat meer leerlingen uit het gespecialiseerd onderwijs een overstap maken naar een reguliere school. Bij elke overstap is een zorgvuldig proces van groot belang. Uiteraard maken leerlingen alleen de overstap als we hun ononderbroken ontwikkeling met elkaar kunnen borgen. Hierbij zijn de onderwijsbehoeften van de leerlingen en het zo thuisnabij realiseren van onderwijs leidend. De fasen in het overstapproces zoals ze [op onze website](#) zijn beschreven voor de overstap van sbo naar het reguliere onderwijs zijn ook van toepassing op overstappen tussen alle soorten scholen onderling.

Verwijzing naar gespecialiseerd onderwijs

Voordat een leerling kan worden aangemeld bij een school voor sbo of so, is een [toelaatbaarheidsverklaring \(TLV\)](#) van het samenwerkingsverband noodzakelijk (zie bijlage 6 voor de route en procedure). Zo kan SPPOH voortdurend monitoren of het aanbod (nog) dekkend is en daarnaast inspelen op lokale en regionale ontwikkelingen in ondersteuningsbehoeften. De wijze waarop we dat doen staat beschreven in het kwaliteitsbeleid (zie bijlage 9). In de faciliteringsregeling (zie bijlage 7) is beschreven hoe we scholen tegemoetkomen als sprake is van een meer dan gemiddelde toename van leerlingen. De voorwaarden voor de toelaatbaarheid (ook wel criteria genoemd) van een leerling tot een van deze vormen van onderwijs zijn te vinden in bijlage 6. Scholen voor regulier onderwijs en scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs kunnen een TLV aanvragen.

Naast verwijzingen vanuit scholen worden ook kinderen aangemeld van buiten het onderwijs. Hieronder verstaan we kinderen die nog aan hun schoolcarrière moeten beginnen, de zogenaamde onderinstromers (tot 5 jaar) én kinderen die (tijdelijk) een aanbod hebben in de jeugdhulp en de overstap naar het onderwijs kunnen maken. Voor deze kinderen is het van belang dat de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften vanuit het onderwijs bekeken en in kaart gebracht worden voordat een TLV-aanvraag wordt ingediend. Deze zogeheten route van zorg naar onderwijs wordt in de loop van 2025 vastgesteld en zal dan ook te vinden zijn op de SPPOH-website.

In de wijk gebeurt het. Daar groeien kinderen op, spelen ze met elkaar en gaan ze naar school. Vanuit die achtergrond stelt SPPOH de samenwerking in de wijk de komende vier jaar centraal

Domein	Ambitie 2035	Hier willen we staan in 2029	Zo gaan we daar komen
Inclusieve wijk	Scholen en netwerkpartners werken samen aan een sterk en dekkend netwerk in de wijk, waarin we expertise delen, de krachten bundelen en als wijk gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor onderwijs voor alle leerlingen.	Het netwerk in de wijk is aanzienlijk versterkt door een collectief en inclusief onderwijsaanbod, gerealiseerd door intensieve samenwerking tussen scholen (gespecialiseerd, regulier en vo) en netwerkpartners. Deze cultuurverandering heeft gezorgd voor een gezamenlijke focus op het bieden van ondersteuning die de schoolaanwezigheid bevordert en de ononderbroken ontwikkeling van kinderen waarborgt.	<i>Werkorganisatie SPPOH</i> • Financiële en kwalitatieve voorwaarden toepassen om samenwerking in de wijk verder te ontwikkelen en versterken; • Katalysator om houding, kennis, en vaardigheden samen te brengen en daarmee de samenwerking in de wijk verder te versterken; • Co-creatie met school(besturen) en netwerkpartners bij ontwikkeling van combinatievormen tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs; • Cultuur bevorderen waarin alle kinderen welkom zijn op school in de wijk, daarbij gebruikmakend van wijkgerichte methoden. <i>Schoolbesturen en scholen</i> • Organiseren en stimuleren van bovenbestuurlijke samenwerking zodat alle kinderen onderwijs kunnen volgen in de wijk; • Bovenbestuurlijk beschikbaar maken van expertise, ontwikkelmogelijkheden en ervaring (gespecialiseerd onderwijs, regulier onderwijs en vo) in de wijk; • Co-creatie en ondernemerschap bij het ontwikkelen van aanbod in combinatievormen tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs. <i>Netwerkpartners in de wijk</i> • Jeugdhulp en Welzijn werken preventief en collectief mee in de wijk, vanuit een contextgerichte benadering; • Voorschoolse organisaties dragen bij aan de ononderbroken ontwikkeling van kinderen bij de overgang naar het basisonderwijs; • Voortgezet onderwijs draagt bij aan de soepele overgang van kinderen naar vervolgonderwijs; • Leerplicht houdt toezicht op en handhaaft de start en voortgang van de schoolgang van kinderen.

INCLUSIEF HAAGLANDEN IN 2029

In Haaglanden staan alle scholen samen voor een dekkend netwerk van onderwijsvoorzieningen. De gemeenten Den Haag, Leidschendam-Voorburg en Rijswijk werken intensief samen met SPPOH en andere partners om inclusief Haaglanden mogelijk te maken. Dat doen ze door belemmeringen in regelgeving en financiering zoveel mogelijk weg te nemen. Tussenschotten verdwijnen, zodat het niet meer kan voorkomen dat een leerling geen hulp krijgt omdat het juiste potje geld niet beschikbaar is. De grenzen tussen onderwijs, voorschoolse voorzieningen, jeugdhulp en zorg zijn poreuzer geworden, waardoor meer kinderen kunnen meedoen in het onderwijs.

Samen met SPPOH pakken de gemeenten de regie bij problemen die wijkoverstijgend zijn, zoals het terugdringen van het aantal thuiszitters. Bij het realiseren van een dekkend netwerk van onderwijsvoorzieningen ondersteunen en faciliteren de gemeenten SPPOH. Daarnaast zorgen de gemeenten voor randvoorwaarden, zoals huisvesting om inclusie in het onderwijs mogelijk te maken en zijn ze gesprekspartner voor de ministeries van OCW en VWS. Dit gebeurt vanuit een visie die breder is dan het onderwijs alleen. We streven immers met z'n allen naar een maatschappij waarin iedereen kan meedoen en het woord 'inclusie' overbodig is geworden. Het onderwijs jaagt deze ontwikkeling mede aan.

7. Inclusief Haaglanden

Vaker denken in kansen. Met elkaar samenwerken als netwerk in plaats van als keten. En als regels of 'tussenschotten' je belemmeren, dan proberen we daar een creatieve oplossing voor te vinden. Gezamenlijk werken we toe naar een dekkend netwerk waarin gespecialiseerd onderwijs en jeugdhulp deel uitmaken van een inclusieve leeromgeving.

De komende vier jaar gaan we op het niveau van Haaglanden stappen zetten. Dat vraagt om een andere manier van denken, omdat we veel minder naar de problemen van het individuele kind gaan kijken en veel meer naar het versterken van de omgeving. Daarmee bedoelen we niet alleen de school, maar ook voorschoolse voorzieningen, buurtcentra, de thuissituatie, jeugdhulp, gemeenten en alle andere betrokken partijen.

Het vereist ook een nieuwe manier van samenwerken, waarbij we langzaam maar zeker afscheid nemen van het 'ketendenken', waarin volgens een specifieke volgorde wordt gewerkt. In plaats daarvan werken we als netwerkpartners samen, waarbij we uitdagingen op een integrale manier te lijf gaan en gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen. Dit betekent dat we elkaar soms kunnen verrassen door onze grenzen te verleggen en samen te werken in het belang van alle kinderen in Haaglanden – bijvoorbeeld door middelen te bundelen voor een groter geheel. Als netwerkorganisatie met een verbindende rol zet SPPOH zich de komende vier jaar volop in om deze cultuur van samenwerking en gedeelde verantwoordelijkheid verder te laten groeien.

Schoolaanwezigheid

Alle kinderen verdienen het om naar school te gaan. Helaas hebben we nog altijd te maken met een groep kinderen waarbij dit – voor een bepaalde periode – niet lukt. We spreken dan van thuiszitters, al zouden we in de toekomst vanuit de gedachte dat alle kinderen welkom zijn, liever spreken over *schoolaanwezigheid*. Omdat thuiszitter een ingeburgerde en veel gebruikte term is, gebruiken we die nog in dit Ondersteuningsplan, maar over vier jaar behoort de term thuiszitters wat ons betreft tot het verleden.

De weerbarstige praktijk van vandaag is dat het aantal thuiszitters de afgelopen tijd fluctueert. Dat tij moet de komende vier jaar worden gekeerd. Samen met partners hebben we een aanpak ontwikkeld die is vastgelegd in het zogeheten [Routeboek Verzuim en Thuiszitters](#). Het doel is helder: geen enkel kind zit langer dan drie maanden thuis zonder passend aanbod van onderwijs en zorg.

Hoe we dat doen? Door beter samen te werken en te focussen op preventie. En als er verzuim optreedt, samen op te trekken in het oplossen van het probleem. Thuiszitten heeft vaak meerdere oorzaken en alleen samen kunnen we de ingewikkelde puzzel leggen en zorgen dat kinderen weer naar school gaan.

Daarnaast is het onze ambitie om beter inzicht te krijgen in de redenen waarom kinderen thuiszitten, zodat we nog beter kunnen sturen op terugkeer naar het onderwijs. We verzamelen relevante data op een structurele manier, onder andere in het dashboard verzuim en thuiszitters (zie ook [bijlage 9](#) voor het kwaliteitsbeleid). Sinds schooljaar 2022-2023 overleggen de drie gemeenten en de samenwerkingsverbanden po en vo periodiek over de thuiszitters. Zo houden we alle leerlingen in beeld en krijgen alle leerlingen eerlijke kansen in het onderwijs. En we zoeken samen met jeugdhulppartners en schoolbesturen naar manieren om terugkeer naar (volledig) onderwijs te bevorderen.

Ook met ouders, schoolbesturen, leerplicht en andere partners werken we intensief samen, onder meer als het gaat om kinderen jonger dan vijf jaar - die nog niet leerplichtig zijn. Juist onder kleuters zien we kwetsbaarheden en we willen deze kinderen het liefst vroegtijdig ondersteunen, zodat thuiszitten wordt voorkomen. Met schoolbesturen en leerplicht gaan we nauwer samenwerken op het gebied van zogeheten geoorloofd verzuim, een vorm van verzuim waarbij leerlingen vaak afwezig zijn maar niet officieel geregistreerd staan als thuiszitter.

Wanneer het een stamschool niet lukt om een andere school voor een leerling te vinden die om wat voor reden dan ook niet op de stamschool kan blijven, of wanneer sprake is van onder- of zij-instroom, organiseren we zogeheten plaatsingstafels van betrokken scholen om een passende plek te vinden.

Steunpunten

SPPOH heeft zes steunpunten ingericht. Deze steunpunten zijn belegd bij scholen voor gespecialiseerd onderwijs met specifieke kennis en expertise op een bepaald gebied.

- [Steunpunt Hersenletsel](#)
- [Steunpunt Autisme](#)
- [Steunpunt Begaafdheid](#)
- [Steunpunt Trauma](#)
- [Steunpunt \(dreigende\) thuiszitters](#)
- [Steunpunt Nieuwkomers](#)

Verbinding onderwijs en zorg

Onderwijs-zorgcontinuüm is een term die centraal staat bij de ontwikkeling naar inclusief onderwijs in Haaglanden. De term verwijst naar de verbinding tussen onderwijs en zorg om leerlingen die extra zorg en ondersteuning nodig hebben optimaal te helpen. Het idee is dat onderwijs en zorg elkaar aanvullen en samen met andere partners een ononderbroken lijn van begeleiding en ondersteuning bieden voor kinderen van 0-18 jaar. SPPOH ziet zichzelf als een aanjager van het bevorderen van deze ononderbroken lijn, waarbij opgemerkt moet worden dat het slagen van deze missie staat of valt met het omarmen van een gedeelde visie door alle betrokken partners. Juist de aan het begin van dit hoofdstuk beschreven integrale manier van samenwerking is daarbij van cruciaal belang, onder meer door te co-creëren en samen te zorgen voor vloeiende overgangen wanneer kinderen belangrijke overgangen maken.

Over vier jaar hebben we nieuwe duurzame initiatieven ontplooid en bestaande verbeterd. Het is een proces dat nooit af is en permanent onderzoek vraagt naar oorzaken voor een lage schoolaanwezigheid en focus op risicogroepen voor uitsluiting. Er bestaan 'poreuze randen' in de samenwerking met kinderopvang en voortgezet onderwijs, waarmee we bedoelen dat we afzonderlijke budgetten gezamenlijk inzetten. We stimuleren een cultuur waarin alle partners soepel en flexibel samenwerken om een sterk, verbonden netwerk te vormen.

We organiseren het onderwijsaanbod zo veel mogelijk collectief en contextgericht. Ieder nieuw schoolgebouw wordt gebouwd en ingericht volgens een visie die borgt dat onderwijs, welzijn, jeugdhulp en andere partners voldoende ruimte hebben en goed kunnen samenwerken. Tegelijkertijd laten we ons bij het nadenken over creatieve oplossingen niet beperken door de fysieke grenzen van een schoolgebouw. Goede oplossingen ontstaan juist als je bestaande kaders durft los te laten.

Huidige initiatieven verder ontwikkelen

De [Onderwijs Jeugdhulp Arrangementen \(OJA's\)](#) en de [Jeugdhulp Onderwijs Arrangementen \(JOA's\)](#) zijn twee bestaande vormen van samenwerking tussen onderwijs en zorg. Een Onderwijs Jeugdhulp Arrangement is een combinatie van jeugdhulp en extra onderwijsondersteuning. Dit gecombineerde aanbod is op dit moment mogelijk op scholen voor speciaal onderwijs. En een Jeugdhulp Onderwijs Arrangement is een geïntegreerde aanpak die onder meer is ontworpen om kinderen en jongeren op kinderdagcentra (KDC's) te ondersteunen die zowel hulp nodig hebben in het onderwijs als in hun persoonlijke ontwikkeling. Door onderwijs toe te voegen stimuleren we kinderen tot ontwikkeling in de voorbereiding op begeleid werk en dagbesteding. Ook in andere instellingen voor jeugdhulp wordt de JOA toegepast, hier is het doel om kinderen beter voor te bereiden op een schoolse situatie en op die manier een soepele overgang naar het onderwijs te realiseren.

Daarnaast is in samenwerking met het speciaal basisonderwijs [De Ontdekkers](#) in het leven geroepen, een observatiegroep voor kinderen waarbij sprake kan zijn van (dreigend) thuiszitten, bedoeld om zicht te krijgen op ondersteuningsbehoeften binnen een onderwijssetting en het perspectief voor de langere termijn te bepalen. Hierdoor kunnen we thuiszitten voorkomen en terugdringen. En in samenwerking met het speciaal basisonderwijs zijn er [C+-groepen](#), voor leerlingen met begaafde capaciteiten en specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. Ook bij deze groep leerlingen is het risico groot dat ze thuis komen te zitten en wordt met dit aanbod thuiszitten actief teruggedrongen.

Samen met andere partners evalueert SPPOH deze initiatieven en ontwikkelt ze verder door. Ook initiëren we nieuwe initiatieven. Vanuit de integrale gedachte van het onderwijs-zorgcontinuüm is het streven om losse initiatieven in de komende vier jaar zoveel mogelijk te laten opgaan in de inclusieve leeromgeving, waarbij we ons zo min mogelijk laten beperken door een overvloed aan regels en lange doorlooptijden. In plaats daarvan creëren we ruimte voor innovatie en samenwerking. Op gemeentelijk niveau is er meer flexibiliteit en maatwerk mogelijk, waarbij SPPOH heeft afgesproken dat we samen met de gemeenten veel meer gaan co-creëren om tot de juiste oplossingen te komen.

Onderwijs-zorgcontinuüm

Dit zijn voorbeelden van invulling van het onderwijs-zorgcontinuüm die we de afgelopen periode hebben gerealiseerd en die we de komende periode verder ontwikkelen.

1. De startklas: een pilot voor kinderen van 4 en 5 jaar met een extra ondersteuningsbehoefte.
2. Observatiegroep De Ontdekkers: tijdelijke groep voor leerlingen met extra behoefte aan structuur, veiligheid en duidelijkheid, voor wie het perspectief onduidelijk is en sprake kan zijn van (dreigend) thuiszitten.
3. C+-groepen: voor leerlingen met begaafde capaciteiten en specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften, waarbij sprake is van (dreigend) thuiszitten.
4. Onderwijs Jeugdhulp Arrangement (OJA): een combinatie van jeugdhulp en extra onderwijsondersteuning op school
5. Jeugdhulp Onderwijs Arrangement (JOA): onderwijs wordt aangeboden bij een jeugdhulpvoorziening of kinderdagcentrum (KDC).

Onderwijs en jeugdhulp in beeld

Op de website van SPPOH hebben we een serie artikelen gepubliceerd over de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp in de regio Haaglanden: *Onderwijs en jeugdhulp in beeld*. Lees bijvoorbeeld [het artikel over de Haagse Koetsveldschool](#), een school voor kinderen die zeer moeilijk leren. Anouk van Duijne is ieder moment van de dag beschikbaar voor leerlingen die extra aandacht nodig hebben.

Begaafdheid

De groep begaafde leerlingen heeft lange tijd te weinig aandacht gehad. Mede om die reden zijn de risico's op thuiszitten relatief groot. Daarom zijn we al enige tijd aan de slag om op het niveau van Haaglanden beleid voor deze groep te ontwikkelen. We huldigen de opvatting dat inclusie óók betekent dat je aandacht hebt voor kwetsbare groepen (zie ook de vier principes van inclusie van de Britse onderwijswetenschapper Mel Ainscow op pagina 16). Wat begaafde leerlingen betreft, betekent dit dat er op moment nog zogeheten integratiegroepen (voltijds HB-onderwijs en [C+ groepen](#)) en expertise-organen ([Steunpunt Begaafdheid](#), expertisecentra van schoolbesturen, leernetwerken) op het niveau van Haaglanden bestaan. De komende vier jaar werken we toe naar de situatie waarin we met elkaar de inhaalslag hebben gemaakt en we begaafde leerlingen niet meer als een aparte doelgroep hoeven te benoemen en te behandelen.

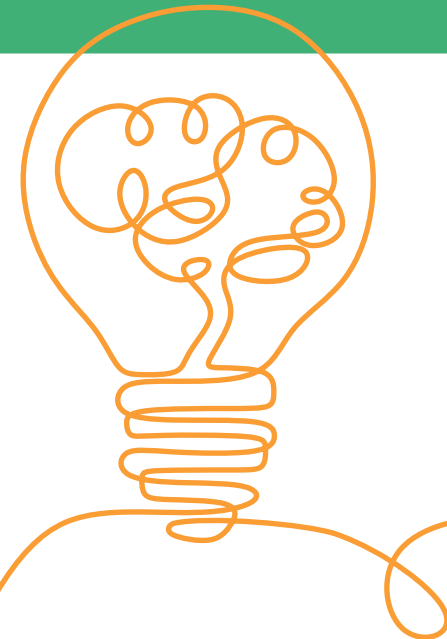
Overstap van po naar vo

Om de doorlopende ontwikkeling van leerlingen goed te waarborgen, werken SPPOH en SWVZHW* intensief samen. Dit is onder meer terug te zien in het gezamenlijk optrekken met elkaar als het gaat om de overstap van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs. Het streven is om de komende vier jaar eerder dan in groep 8 leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften in beeld te hebben, om zo tijdig met de juiste begeleiding een passende plek in het voortgezet onderwijs te kunnen vinden. Scholen, ouders en leerlingen voelen zich hierbij voldoende ondersteund bij de overstap. De uitwerking hiervan zal in samenspraak met SWVZHW opgesteld worden.

**BOVO Haaglanden valt onder SWVZHW. BOVO zorgt ervoor dat alle basisschoolverlaters in de regio een passende plek vinden in het voortgezet onderwijs.*

Inhaalslag begaafde leerlingen

Op dit moment wordt slechts 48 procent van de begaafde kinderen als zodanig herkend. Opvallend zijn de verschillen tussen de geslachten: bijna twee derde van de meisjes met een zeer hoog IQ wordt over het hoofd gezien. Er is dus nog genoeg te doen. De afgelopen jaren heeft SPPOH het Project Begaafdheid gedraaid, gefinancierd dankzij een subsidie van het ministerie van OCW. Het overkoepelende doel is dat er voor alle begaafde leerlingen (met extra ondersteuningsbehoeften) in ons samenwerkingsverband een passend onderwijsaanbod is. Daarbij streven we ernaar dat zoveel mogelijk (begaafde) leerlingen passend onderwijs volgen op de eigen reguliere basisschool, met andere woorden: zoveel mogelijk dicht bij huis en inclusief. Dat vraagt vooral veel investering in deskundigheidsbevordering, professionalisering en samenwerking tussen scholen, besturen en externe partners, zoals gemeenten en jeugdhulp.

We nemen als netwerk gezamenlijk
verantwoordelijkheid. Dit betekent dat we
elkaar nog meer kunnen verrassen door
onze grenzen te verleggen en samen te
werken in het belang van alle kinderen in
Haaglanden

Domein	Ambitie 2035	Hier willen we staan in 2029	Zo gaan we daar komen
Inclusief Haaglanden	Alle netwerkpartners in het onderwijs-zorgcontinuüm realiseren met elkaar een inclusieve samenleving waarin alle kinderen zich optimaal ontwikkelen om van betekenis te zijn. Daartoe maken leerlingen een ononderbroken ontwikkeling door binnen een dekkend regionaal onderwijs- en zorgaanbod. De randvoorwaarden zijn gerealiseerd om complementair aan elkaar te werken en gezamenlijk te zorgen voor een dekkend netwerk.	In 2029 werken we als netwerkpartners vanuit een gezamenlijke visie op inclusie aan een ononderbroken ontwikkeling voor kinderen door het bieden van een dekkend en inclusief onderwijs- en zorgaanbod. De focus ligt op het terugdringen en voorkomen van thuiszitten, duurzame samenwerking en het creëren van randvoorwaarden om een dekkend netwerk mogelijk te maken.	<i>Werkorganisatie SPPOH</i> • Aanjager van het gezamenlijk uitdragen van de inclusie-visie; • Zorgdragen voor een periodiek overzicht en inzicht in het aantal thuiszitters en de reden ervan (dashboard); • Overzicht houden over het dekkend netwerk in Haaglanden en in samenwerking met schoolbesturen sturen op het ontwikkelen van nieuwe vormen van aanbod; • Co-creatie in het formuleren en toepassen van randvoorwaarden, zodat kinderen een ononderbroken ontwikkeling doormaken en niet langer dan drie maanden wachten op een passend aanbod in het onderwijs (bijvoorbeeld door het routeboek verzuim en thuiszitters). <i>Schoolbesturen en scholen</i> • Nemen verantwoordelijkheid voor het onderwijsdeel in de integrale netwerksamenwerking in Haaglanden; • Nemen verantwoordelijkheid in het realiseren van een dekkend netwerk van onderwijsvoorzieningen in Haaglanden; • Bovenbestuurlijk samenwerken voor schoolaanwezigheid van kinderen, en in het geval van een thuiszitter het realiseren van een passend aanbod binnen drie maanden; • Zijn verantwoordelijk om in samenwerking met de gemeente(n) inclusiebestendige voorzieningen te realiseren. <i>Netwerkpartners in Haaglanden</i> • Gemeenten Den Haag, Rijswijk en Leidschendam-Voorburg nemen belemmeringen in regelgeving en financiering zoveel mogelijk weg, zodat de netwerksamenwerking ondersteund wordt en inclusie voor kinderen in het onderwijs-zorgcontinuüm gerealiseerd wordt. Daarnaast realiseren zij inclusiebestendige voorzieningen en gebouwen; • Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs, SWVZHW (BOVO) intensificeert de samenwerking met het basisonderwijs voor continuïteit in de ononderbroken ontwikkeling van kinderen; • Jeugdhulp en Welzijn nemen verantwoordelijkheid voor uitdragen en vertalen van de visie op preventieve en collectieve zorg in de integrale netwerksamenwerking in Haaglanden.

8. Bedrijfsvoering

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Wat hebben we ervoor over? En hoe weten we of we succesvol zijn? Ons beleid is op de voorgaande pagina's uitgebreid beschreven. In dit hoofdstuk focussen we op de twee laatste vragen. We bespreken vier hoofdonderwerpen op hoofdlijnen. De verdere uitwerking gebeurt in documenten, zoals de jaarplannen, het financieel meerjarencader en de begrotingen.

We werken continue aan een solide en toekomstbestendige organisatie, zodat we klaar zijn voor de uitdagingen die voor ons liggen om de ambities te realiseren. Dat doen we niet alleen intern maar ook richting de scholen en schoolbesturen. We streven naar duurzame en voorspelbare inzet van middelen en mensen, zodat continuïteit wordt ervaren en scholen duurzame keuzes kunnen maken. We ondersteunen ondernemerschap en schaalbare initiatieven binnen ons samenwerkingsverband. Tot slot is kwaliteit het kompas waarop we varen om zowel meetbare als merkbare resultaten te borgen en te vieren.

Mens en organisatie

Onze mensen zijn het goud waarmee we werken. Het zijn de mensen van SPPOH, van de scholen en de besturen die het verschil maken voor de leerlingen in Haaglanden. SPPOH heeft zich georganiseerd in een effectief bureau, qua omvang passend bij ons hybride model. Met betrekking tot onze mensen hebben we continu aandacht voor ontwikkeling. De wereld om ons heen verandert, dat houdt in dat wij onszelf ook moeten aanpassen aan de nieuwe situatie. Ook komt het werken in netwerken meer centraal te staan. In het netwerk bewegen we ons in een complex krachtenveld. Hierin willen we professioneel blijven verbinden en samenwerken, om samen tot nieuwe inzichten en oplossingen te komen. Capaciteitsopbouw van onze medewerkers blijft daarbij essentieel. Onze adviseurs ontwikkelen zich bijvoorbeeld van adviseur voor specifieke, individuele situaties naar adviseur op schoolniveau en aanjager van samenwerking in de wijk. In ons eigen HR-beleid zijn vanzelfsprekend behoud van mensen en werving en selectie dragende pijlers. Voor dat laatste is arbeidsmarktoprofieling zeer belangrijk. Overigens werken we ook op HR-gebied steeds nauwer samen met SWVZHW, het samenwerkingsverband voor het voortgezet onderwijs.

Wat gaan we doen?

SPPOH-studiedagen en persoonlijke ontwikkeling van de SPPOH-medewerkers zullen mede in het kader staan van het leveren van de SPPOH-bijdrage aan het realiseren van de doelen uit het Ondersteuningsplan.

Kwaliteit

In een tijd waarin de kwaliteit van onderwijs centraal staat, is het van essentieel belang dat wij als SPPOH een helder en doelgericht kwaliteitsbeleid hanteren. SPPOH streeft met haar kwaliteitsbeleid ernaar om de kwaliteit van het passend en inclusief onderwijs continu te verbeteren, en om effectieve en efficiënte samenwerking tussen scholen, schoolbesturen, en netwerkpartners te bevorderen. In dialoog met elkaar komen we zo steeds een stap verder en helpen we elkaar. Dit kwaliteitsbeleid is ontwikkeld met inachtneming van de bijgestelde onderzoekskaders 2024 vanuit de Inspectie van het Onderwijs die gelden voor samenwerkingsverbanden, de nieuwste onderwijskundige inzichten en de specifieke behoeften van Haaglanden. We hanteren de kwaliteitscyclus *Plan, Do, Check, Act* (PDCA).

In de periode 2025-2029 wordt extra aandacht besteed aan het evalueren, verantwoorden en bijstellen van ons beleid. Het uitgangspunt is het creëren van een cultuur van continue zelfevaluatie en reflectie, waarbij we kritisch kijken naar eigen prestaties en besluitvorming. Dit proces wordt versterkt door het opstellen van een jaarplan, managementrapportages en data-analyses van kengetallen, zoals aantallen afgegeven toelaatbaarheidsverklaringen en arrangementen, deelname- en verwijzingspercentages. Ook werken we met schoolpaspoorten en zogeheten bestuurspaspoorten die tijdens de gesprekken met scholen en schoolbesturen verder worden geduid.

Het evaluatieproces is daarbij nadrukkelijk ontwikkelingsgericht. We meten aan de hand van specifieke indicatoren die ons helpen te begrijpen of we onze doelen daadwerkelijk behalen. We erkennen hiermee de complexiteit van passend en inclusief onderwijs, waarbij zowel meetbare cijfers als beschrijvende waarnemingen een belangrijke rol spelen in het vormen van een volledig beeld van onze voortgang en resultaten.

Wat gaan we doen?

We passen *Plan, Do, Check, Act* toe op het Ondersteuningsplan. Daarin zijn we ambitieus en dat behoren we vanuit onze maatschappelijke verantwoordelijkheid ook te zijn. We monitoren de voortgang van onze ambitieuze doelstellingen, onder meer door het volgen van vooraf bepaalde indicatoren. Waar nodig of wenselijk sturen we bij, bijvoorbeeld door extra inzet te plegen of, als de lat toch té hoog blijkt te liggen, te temporiseren of onze ambities te matigen.

Tussentijdse evaluatie

In hoofdstuk 3 van dit Ondersteuningsplan beschrijven we waar we willen staan in 2029:

- Alle scholen werken met een inclusieve en contextgerichte benadering, waarbij de focus is verschoven van het individueel ondersteunen van de leerling naar het verbreden en verdiepen van het ondersteuningsaanbod van de school. Hierdoor ontwikkelen leerlingen zich optimaal.
- Scholen en netwerkpartners werken samen aan een sterk en dekkend netwerk in de wijk, waarin we expertise delen, de krachten bundelen en als wijk gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor onderwijs voor alle leerlingen.
- Alle netwerkpartners in het onderwijs-zorgcontinuüm realiseren met elkaar een inclusieve samenleving waarin alle kinderen zich optimaal ontwikkelen om van betekenis te zijn. Daartoe maken leerlingen een ononderbroken ontwikkeling door binnen een dekkend regionaal onderwijs- en zorgaanbod. De randvoorwaarden zijn gerealiseerd om complementair aan elkaar te werken en gezamenlijk te zorgen voor een dekkend netwerk.

In 2027 zullen we in een tussentijdse evaluatie en op basis van kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren de balans opmaken. Waar nodig kunnen we bijsturen.

We verkiezen deze aanpak boven het stellen van minder ambitieuze doelstellingen, die weliswaar makkelijker te realiseren zijn, maar die in onze visie onvoldoende recht doet aan onze maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Communicatie

Communicatie speelt een belangrijke rol bij het laten landen van dit Ondersteuningsplan in het veld. Bij de opstelling – om alle stakeholders goed betrokken te houden en om draagvlak te creëren –, bij de presentatie en bij de implementatie – om ervoor te zorgen dat er ook echt uitvoering wordt gegeven aan de plannen.

Zo faciliteren en stimuleren we een (open) gesprek over de drie pijlers uit het Ondersteuningsplan (inclusieve school, inclusieve wijk en inclusief Haaglanden). Het belangrijkste communicatiemiddel voor ons is de website van SPPOH die zowel voor scholen, partners en ouders heldere en inzichtelijke informatie moet bevatten. Vanuit het perspectief van 'we-zijn-er-voor-leerlingen-van-0-tot-18' werken we intensiever met SWVZHW samen. Belangrijk element in onze communicatiestrategie wordt gevormd door het narratief; menselijke, goed vertelde verhalen (zoals [dit voorbeeld](#)) uit de praktijk resoneren het beste bij de verschillende doelgroepen die je wilt bereiken – of het nu gaat om medewerkers, IB'ers of ouders. Dat betekent dat we zoveel mogelijk van die tastbare verhalen en goede voorbeelden willen vertellen, in tekst, beeld, film en andere praktische vertelvormen.

Wat gaan we doen?

Het hebben van een Ondersteuningsplan is belangrijk, maar een plan verandert de wereld niet. Het handelen van mensen kan de wereld wél veranderen. Communicatie is daarin een belangrijke sleutel. Communicatie gericht op het realiseren van de doelstellingen van het Ondersteuningsplan is belangrijk in alle fases. Continu zullen we onze boodschap ondersteunend laten zijn aan het realiseren van de doelstellingen in dit plan. Bijvoorbeeld door een 'Ondersteuningsplan in 1 minuut' te maken, dat we online gemakkelijk kunnen delen met het veld. Dit hebben we eerder ook gedaan met [het jaarverslag](#).

Financiën

In lijn met de inclusieopdracht van de overheid aan de onderwijssector richt ons Ondersteuningsplan zich op een meer contextgerichte aanpak, waarbij de bredere omgeving centraal staat in plaats van de individuele leerling. Tegelijkertijd blijft de financiering vanuit de rijksoverheid voor het grootste deel gebaseerd op leerlingaantallen. Deze spanning tussen ambitie en financieringssysteem brengt uitdagingen met zich mee in de praktische uitwerking.

De budgettaire context voor de komende jaren wordt dus in grote mate bepaald door de ontwikkeling van leerlingaantallen in Haaglanden. Aan de batenkant vormen aantallen basisschoolleerlingen en aantallen leerlingen in het gespecialiseerd onderwijs de belangrijkste inputfactoren. Aan de lastenkant dragen wij af voor iedere leerling in het gespecialiseerd onderwijs. Voor een specifiek begrotingsjaar gelden de telgegevens van 1 februari van het voorafgaande jaar.

Begroting op hoofdlijnen in miljoenen euro's	2025	2026	2027	2028	2029
Baten					
1. licht	21,4	21,2	21,0	20,8	20,6
2. zwaar	30,3	30,0	29,7	29,4	29,1
3. schoolmaatschappelijk werk	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
4. Inschatting indexatie (3%)	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Totaal baten	53,2	52,7	52,2	51,7	51,2
Wettelijke afdrachten en programma-uitgaven					
6. sbo	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7
7. so	19,8	20,0	19,8	19,7	19,7
8. programma-uitgaven	21,8	21,4	21,4	21,4	21,4
Totaal lasten	53,3	53,1	52,9	52,8	52,8
Saldo	-0,1	-0,4	-0,7	-1,1	-1,6

Bedragen x € 1 miljoen	2025	2026	2027	2028	2029
Virtuele 'netto' begrotingsruimte gekoppeld aan 2% ambitie (1)		- 0,75	- 1,50	- 2,25	- 3,00
Inzet ruimte om ambitie te halen		0,75	1,50	2,25	3,00
Saldo		0	0	€0	0

(1) Als we inderdaad de daling van het aantal sbo-leerlingen zouden realiseren, dan is de daaraan gekoppelde ruimte vanaf 2027 hoger dan hier gepresenteerd. We kiezen hier voor 'netto' omdat we een deel van die ruimte mogelijk nodig hebben om de begroting ook meerjarig in balans te houden

Voor de begroting 2026, het eerste volle kalenderjaar voor het Ondersteuningsplan 2025-2029, staan deze gegevens dus nog niet vast. Een financieel kader voor dat jaar is dan ook met onzekerheid omgeven. Voor begrotingsjaar 2027 en verder is de onzekerheid nog groter.

Wat hebben we ervoor over?

'Wat hebben we ervoor over' is niet een vooraf gedetermineerd bedrag. Als we onze inclusie-ambities realiseren, gaat dat gepaard met dalende aantallen leerlingen in het gespecialiseerd onderwijs. Dit houdt in dat er méér ruimte op de begroting komt, middelen die we kunnen inzetten voor het realiseren van onze inclusie-ambities. Daarmee is er een situatie van wederzijdse beïnvloeding. Onze inzet is erop gericht financiële impulsen te geven die de cirkel deze kant op laten werken. Ons eigen vermogen stelt ons op korte termijn ook nog in staat om impulsen te geven.

In de tabel is eerst begroting-technisch een stabiele situatie geschetst: het aantal sbo-leerlingen blijft stabiel. Voor het aantal so-leerlingen gaan we uit van een zeer geringe tijdelijke stijging conform de uitgangspunten in de begroting 2025. Vervolgens gaan we in op de situatie waarin met name de leerlingenaantallen in het sbo dalen, wat aansluit bij onze ambities.

Het overzicht op pagina 47 is gebaseerd op de meerjarenbegroting 2025, exclusief subsidie-ontvangsten en subsidie-uitgaven (die vallen in principe tegen elkaar weg).

Meerjarig is er eerst een gering en later een oplopend tekort te constateren. Het tekort in 2025 en 2026 is niet problematisch en kan worden opgevangen met het eigen vermogen. Voor de jaren 2027 en verder moet bij komende besluitvormingsmomenten – voorjaar 2025 en december 2025, als de begroting 2026 inclusief meerjarenbegroting dient te worden vastgesteld – bezien worden wat te doen.

Een indicator die we hanteren voor het slagen van ons inclusiebeleid is het deelnamepercentage van leerlingen aan het gespecialiseerd onderwijs. Als ons inclusiebeleid zich vertaalt in lagere deelname aan het gespecialiseerd onderwijs zal dat leiden tot fors toenemende budgetten om de inclusiebeweging in het regulier onderwijs te ondersteunen. Op pagina 47 zijn globaal de effecten van zowel de opbrengsten als de investeringen weergegeven.

Begrotingsbeleid

In het algemeen is begroten het vertalen van beleid in budget, waarbij SPPOH zo goed mogelijk omgaat met onzekerheid. Die onzekerheden zijn bij het opstellen en afronden van een begroting, in december voorafgaand aan het begrotingsjaar, nog groot. Als het voorafgaande begrotingsjaar is afgerond, het resultaat van dat jaar en daarmee het eigen vermogen vaststaat, en er na de peildatum van 1 februari inzicht is in de deelname aan gespecialiseerd onderwijs, zijn er minder onzekerheden.

Wat gaan we doen?

Begrotingsbeleid dat we in relatie met bovenstaande hebben ontwikkeld is voorjaarsbesluitvorming. In de begroting voor een specifiek jaar houden we budgettaire ruimte aan, waarover we in het voorjaar van het begrotingsjaar beslissen als er meer zicht is op de onzekerheden. Het eigen vermogen kan daardoor verantwoord worden afgebouwd. We zullen zorgen voor transparante besluitvorming over de inzet van de financiële middelen.

Begrotings- en budgetproces

Zoals gebruikelijk zal het Ondersteuningsplan steeds worden uitgewerkt in jaarplannen en in de begroting. Deze twee behoren vanzelfsprekend twee zijden van dezelfde munt te zijn. We willen die samenhang meer tot uitdrukking gaan brengen; jaarplannen bevatten ook een financieel plaatje en we gaan de begroting meer verrijken met de beleidsmatige context. De [faciliteringsregeling](#) beschrijft jaarlijks de concrete financiële doorvertaling van beleid en begroting naar besturen en scholen. Dit instrument blijft vanzelfsprekend gehandhaafd. De inhoud van de faciliteringsregeling wordt herzien op basis van het nieuwe Ondersteuningsplan. De faciliteringsregeling zal het kalenderjaar als basis hebben.

Bij de daadwerkelijke toekenning en verantwoording van middelen zijn effectiviteit en doelmatigheid belangrijke criteria. We houden daarbij het evenwicht tussen administratieve lasten en deze criteria goed in de gaten. We gaan werken met eigenaarschap/budgethouderschap. Voor iedere inhoudelijke en financiële lijn is iemand (coördinerend) verantwoordelijk. Dat helpt ons goed te sturen op de uitputting van de begroting.

Bijlagen

Bijlage 1

Lijst met afkortingen

AB	Ambulant begeleider	so	Speciaal onderwijs
ASS	Autisme Spectrum Stoornis	SOP	Schoolondersteuningsprofiel
AV	Absoluut Verzuim – hiervan is sprake bij leerlingen die niet op een school staan ingeschreven	SPPOH	Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming	SWV	Samenwerkingsverband
BAC	Benoemingsadviescommissie	SWVZHW	Samenwerkingsverband Zuid-Holland West (voortgezet onderwijs Haaglanden)
BOVO	Basisonderwijs Voortgezet Onderwijs: programma overstap van basis- naar voortgezet onderwijs	TLV	Toelaatbaarheidsverklaring
BRIN	Basisregistratie Instellingen (uniek schoolnummer)	vo	Voortgezet onderwijs
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin	vso	Voortgezet speciaal onderwijs
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs	WMS	Wet Medezeggenschap op Scholen
FG	Functionaris Gegevensbescherming	ZML	Zeer Moeilijk Lerend
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens	ZMOK	Zeer Moeilijk Opvoedbare Kinderen
HEA	Haagse Educatieve agenda		
HR	Huishoudelijk Reglement		
ISK	Internationale Schakelklas		
JGZ	Jeugdgezondheidszorg		
LP	Leerplicht		
LVS	Leerlingvolgsysteem		
MJB	Meerjarenbegroting		
MRp	Medezeggenschapsraad personeel		
NPO	Nationaal Programma Onderwijs		
OCW	(Ministerie van) Onderwijs, Cultuur en Wetenschap		
OJA	Onderwijs Jeugdhulp Arrangementen		
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg		
OPP	Ontwikkelingsperspectief		
OPR	Ondersteuningsplanraad		
OT	Onderwijs Transparant (registratiesysteem)		
po	Primair onderwijs		
POJ	Praktijkondersteuner Jeugd		
RvA	Raad van Aangesloten (schoolbesturen van het samenwerkingsverband)		
RvT	Raad van Toezicht		
sbo	Speciaal basisonderwijs		
SCP	Sociaal Cultureel Planbureau		

Bijlage 2

Geraadpleegde literatuur

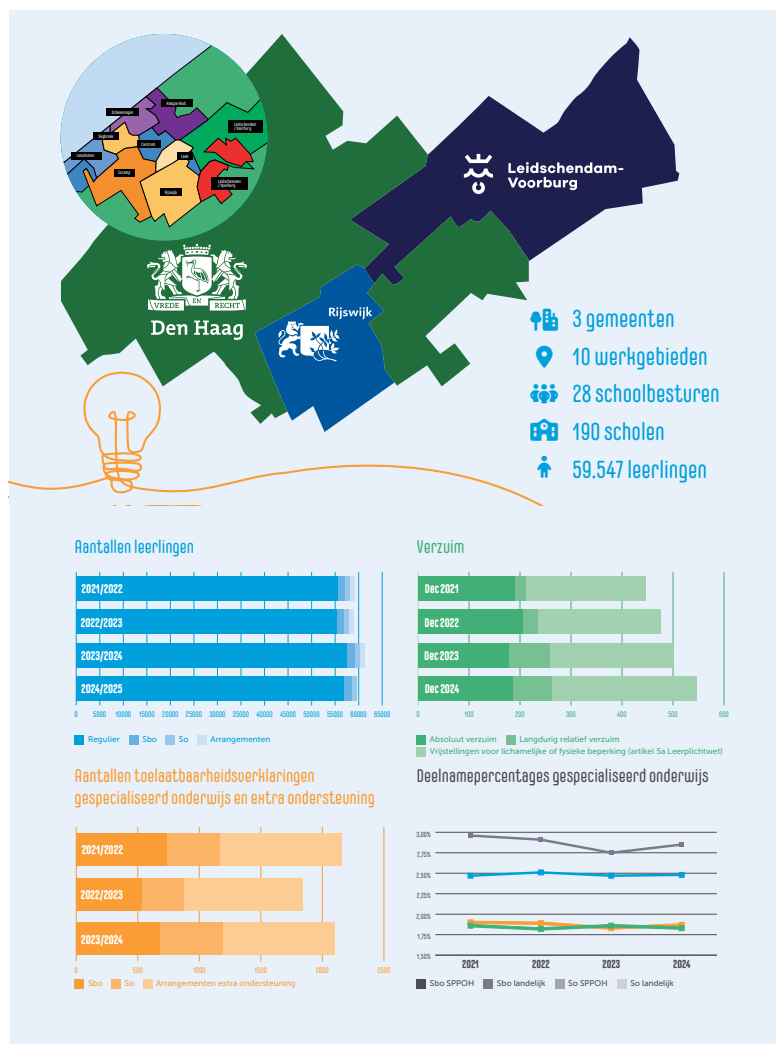
- Ainscow, M. (2024). Developing inclusive schools: Pathways to success. Routledge.
- Ainscow, M. (2005). Developing inclusive education systems: What are the levers for change? *Journal of Educational Change*, 6, 109-124. <https://doi.org/10.1007/s10833-005-0073-4>
- Aster, M., Verschuieren, K., Katja, P., & Struyf, E. (2019). Inclusief onderwijs: Een overzicht vanuit de literatuur. Universiteit Antwerpen.
- Azorín, C., & Ainscow, M. (2020). Guiding schools on their journey towards inclusion. *International Journal of Inclusive Education*, 24(1), 58-76.
- De Boer, A., Struyf, E., Nijs, S., & Doolaard, S. (2022). Samen inclusief onderwijs realiseren. Een handboek voor professionals binnen en buiten het onderwijs. Acco Learn.
- Kennisrotonde. (2023). In hoeverre draagt inclusief onderwijs bij aan de cognitieve ontwikkeling van leerlingen in het primair onderwijs? Kennisrotonde.
- Kennisrotonde. (2024). In hoeverre draagt inclusief onderwijs bij aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen in het primair onderwijs? Kennisrotonde.
- Krämer, S., Möller, J., & Zimmerman, F. (2021). Inclusive education of students with general learning difficulties: A meta-analysis. *Educational Psychology Review*, 33(3), 432-478.
- Gemeente Den Haag (2024). Manifest: samen opvoeden en opgroeien in Den Haag, een nieuwe koers. Den Haag.
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. (2024). Beleidskader: met elkaar voor alle kinderen en jongeren, werken aan een inclusieve leeromgeving.
- Ministerie OCW. (2021). Samen bouwen aan ouder- en jeugdstunpunten, Leidraad voor samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Ministerie OCW.
- Ministerie OCW. (2023). Zicht en sturing op en verantwoording van doelmatige besteding middelen passend onderwijs. Ministerie OCW.
- Ministerie OCW. (2023). Contouren werkagenda route naar inclusief onderwijs 203. Ministerie OCW.
- Ministerie VWS. (2023). Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028. Ministerie VWS.
- Szumski, G., Smogorzewska, J., & Karwowski, M. (2017). Academic achievement of students without special educational needs in inclusive classrooms: A meta-analysis. *ScienceDirect*, 21, 33-54.
- Pameijer, N. (2017). Handelingsgericht werken; samenwerken aan schoolsucces. Acco Learn.
- Peeters, R.H.M. e.a. (2018) Mét andere ogen, advies voor versnelling en bestendiging van de samenwerking onderwijs-zorg-jeugd. Rapport op verzoek van de coalitie onderwijs-zorg-jeugd.
- United Nations. (2006). Convention on the rights of persons with disabilities. United Nations
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). (1994). Salamanca statement and framework for action on special needs education. UNESCO.
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). (2017). [A Guide for ensuring inclusion and equity in education](#). Unesco.
- Wienen, B. (2023). Van individueel naar inclusief onderwijs. Pleidooi voor minder labels en meer aandacht voor de kracht van het onderwijs. Instondo.

Bijlage 3

Evaluatie Ondersteuningsplan 2021-2025

Inleiding

De afgelopen vier jaar hebben we binnen SPPOH de basis gelegd voor passend en inclusief primair onderwijs in de regio Haaglanden. Ons Ondersteuningsplan 2021-2025 fungeerde daarbij als leidraad, met concrete doelen, onder andere gericht op het versterken van het dekkend onderwijsaanbod en de ondersteuningsstructuur op de scholen. Aan de hand van de onderstaande afbeeldingen geven we eerst een kwantitatieve impressie van de resultaten die we hebben behaald:

Daarbij merken we op dat kwantitatieve resultaten belangrijk zijn, maar niet het hele verhaal vertellen. Zo is er in de feitenkaart nog geen (substantiële) afname van het deelnamepercentage gespecialiseerd onderwijs zichtbaar. Dat laat onverlet dat we in Haaglanden met elkaar belangrijke stappen hebben gezet in het aanjagen van het vormgeven van inclusiever onderwijs, als gevolg waarvan het deelnamepercentage gespecialiseerd onderwijs naar onze overtuiging op enige termijn zal dalen.

In dit Ondersteuningsplan 2025-2029 bouwen we in vertrouwen voort op de behaalde resultaten en gaan we graag met elkaar op weg naar een dekkend aanbod waarin alle leerlingen in een zo regulier mogelijke omgeving de kans krijgen op een ononderbroken ontwikkeling.

Vertrekpunt

De Ondersteuningsplannen van de afgelopen planperiodes geven de ontwikkeling aan van het beleid en de samenwerking in de regio Haaglanden. In de periode 2017-2021 hebben we vooral ingezet op de aandacht voor en ondersteuning van iedere individuele leerling – dit blijkt ook uit de titel van het toenmalige Ondersteuningsplan, *Ieder kind een kans*. In de loop van die planperiode raakten we overtuigd van het feit dat we ook voor individuele leerlingen het beste resultaat behalen als we in het collectief van scholen en het samenwerkingsverband oplossingen realiseren. De titel van het Ondersteuningsplan 2021-2025 is dan ook *Samen voor passend onderwijs*. Ook in de lopende planperiode heeft het perspectief van waaruit en waaraan we werken zich verder verscherpt. Daarbij heeft vooral de doorvertaling van passend naar inclusief onderwijs een rol gespeeld, mede in relatie tot de opdracht die het onderwijs van het ministerie van OCW heeft om uiterlijk in 2035 inclusief onderwijs te realiseren. Dat heeft erin geresulteerd dat *Samen werken aan inclusie* nu de vlag is waaronder we ons samen met de scholen, schoolbesturen, gemeenten, jeugdhulp, jeugd(gezondheids-)zorg en (school-)maatschappelijk werk iedere dag inzetten voor de realisatie van een dekkend aanbod waarin alle leerlingen in Haaglanden de beste kansen hebben op een ononderbroken ontwikkeling. Daarin is de titel van ons nieuwe Ondersteuningsplan *Welkom!* een cruciaal begrip. Inclusie begint namelijk met je welkom voelen. Om te beginnen als leerling, maar ook als leerkracht. Of als ouder, onderwijsspecialist, jeugdhulpverlener of onderwijsadviseur.

Bereikte resultaten

Hieronder geven we verkort en op hoofdlijnen een impressie van enkele van de belangrijkste resultaten die we in de nog lopende planperiode hebben behaald. Deze resultaten beschrijven we aan de hand van een blik in de achteruitkijkspiegel en relateren we aan de thema's die ons in het Ondersteuningsplan 2021-2025 de weg hebben gewezen. Maar ondertussen kijken we door de voorruit naar de toekomst en verankeren we de bereikte resultaten in de domeinen die leidend zijn in het Ondersteuningsplan 2025-2029.

Resultaat 1: het aanbod is uitgebreid

De periode waarin het Ondersteuningsplan 2021-2025 formeel werd vastgesteld viel samen met een vierjaarlijks bestuursonderzoek door de Inspectie van het Onderwijs. Uit dat onderzoek bleken tekorten en tekortkomingen met betrekking tot het dekkend aanbod van onderwijsvoorzieningen in Haaglanden. Op dat punt gaf de Inspectie ons dan ook een herstelopdracht.

In de afgelopen jaren is er veel gebeurd op het terrein van het optimaliseren van het dekkend netwerk van onderwijsvoorzieningen. Daarin hebben we onze activiteiten langs verschillende lijnen georganiseerd:

- a. We hebben samen met de scholen voor gespecialiseerd onderwijs gewerkt aan het verkrijgen van inzicht in de vraag naar so en sbo. Dat was geen eenvoudige opgave, omdat we nog niet over een systematiek voor centrale aanmelding of wachtlijstbeheer beschikten. Inmiddels hebben we een centraal door SPPOH gefaciliteerd inzicht in de vraag naar onderwijsaanbod in relatie tot de ondersteuningsbehoeften van leerlingen in Haaglanden. Dat stelt ons in staat om beter te sturen op het benodigde aanbod, maar ook kunnen we met dit inzicht – dat inmiddels tot op het niveau van iedere wijk en iedere individuele school in Haaglanden reikt – beter sturen op verbreding en verdieping van de basisondersteuning. Met als doel dat steeds meer leerlingen in hun eigen buurt zo regulier mogelijk onderwijs volgen.
- b. In aansluiting op bovenstaande én in het verlengde van een door de Onderwijsinspectie uitgevoerd 'specifiek onderzoek' in juni 2023 hebben we de procedure voor het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen aangepast. Daardoor voldoet deze nu volledig aan wet- en regelgeving en dragen de uitkomsten in belangrijke mate bij aan het vergroten van het inzicht.
- c. De afgelopen jaren hebben we in Haaglanden met elkaar ambities op het terrein van inclusie geformuleerd. Met als doel dat in de toekomst alle

leerlingen in Haaglanden in hun eigen wijk zo regulier mogelijk onderwijs kunnen volgen. Het verwachte gevolg daarvan is dat de vraag naar gespecialiseerd onderwijs zal dalen. Hoewel we dit perspectief in gezamenlijkheid najagen voelen we ook de verantwoordelijkheid om alle leerlingen in Haaglanden in het hier en nu passend onderwijs te (blijven) bieden. En daarvoor was (in ieder geval in 2021) op korte termijn ook uitbreiding van het aanbod voor gespecialiseerd onderwijs noodzakelijk, met name op de domeinen cluster 3, dreigende thuiszitters en begaafdheid. Het besluit daartoe werd in september 2021 genomen – in april 2024 werd het laatste deel van de destijds voorgenomen uitbreiding van het aanbod gerealiseerd.

- d. Een ander resultaat op de uitbreiding van het aanbod is de realisatie van de inzet van jeugdhulp in het onderwijs, de zogenaamde Onderwijs Jeugdhulp Arrangementen, ofwel OJA's. Met de inzet van OJA's slagen scholen erin om leerlingen met ondersteuningsvragen die buiten het domein van het onderwijs liggen toch binnen de school te beantwoorden. En het resultaat daarvan is dat leerlingen onderwijs kunnen blijven volgen en dat thuiszitten wordt voorkomen.

Met de samenwerking in de uitbreiding van het aanbod hebben we belangrijke resultaten geboekt, met als gevolg dat de Onderwijsinspectie de herstelopdracht in oktober 2022 als voltooid beschouwde.

De resultaten hebben vooral betrekking op Thema 3 uit ons lopende Ondersteuningsplan 2021-2025. In het Ondersteuningsplan 2025-2029 sturen we op verbreding van het aanbod in de reguliere school (domein de inclusieve school) en op samenwerking tussen scholen in één werkgebied (domein de inclusieve wijk). Met als doel dat alle leerlingen in hun eigen wijk onderwijs volgen op een zo regulier mogelijke school. Ondersteunend aan het behalen van de ambities en resultaten is gekeken naar de processen in de organisatie en de bedrijfsvoering van SPPOH. Hoewel dit in ons Ondersteuningsplan niet als afzonderlijk thema is opgenomen, hebben we dit in onze jaarplannen wel als apart Thema 7 opgenomen. Daarmee doen we recht aan het belang van de bedrijfsvoering, niet alleen in relatie tot het primair proces, maar ook in relatie tot bijvoorbeeld de omvangrijke wijziging van de governance van SPPOH die we in deze periode hebben gerealiseerd (zie resultaat 4).

Resultaat 2: van gespecialiseerd naar regulier

In de planperiode 2021-2025 hebben we gewerkt aan processen en projecten die een bijdrage leveren aan de versterking van (de ondersteuningsstructuur van) het regulier basisonderwijs, zodat meer leerlingen in Haaglanden daarvan gebruik kunnen maken. Inhoudelijk is de verschuiving van individuele naar collectieve ondersteuning cruciaal, net als de inzet van kennis en expertise uit het s(b)o in het reguliere onderwijs. In dat verband hebben we met elkaar gewerkt aan een (nieuwe) visie op het gespecialiseerd onderwijs in Haaglanden. In die nieuwe visie ligt het perspectief in de verankering van de kennis en expertise van het gespecialiseerd onderwijs in het regulier onderwijs. Op die manier werken we met elkaar toe naar een situatie waarin steeds meer leerlingen in Haaglanden zich in een gewone omgeving in hun eigen wijk welkom voelen. Dat laat onverlet dat er ook altijd gespecialiseerd onderwijs beschikbaar zal blijven voor leerlingen die daarop expliciet zijn aangewezen.

Voorbeelden van activiteiten die we hebben uitgevoerd in het kader van het resultaatgebied van gespecialiseerd naar regulier – waarvan sommige zich nog in de pilot- en ontwikkelfase bevinden – zijn onder andere:

- a. In het kader van de AB-diensten wordt expertise van het so en sbo ingezet op reguliere scholen. Daarbij maken we ook de beweging van ondersteuning van de individuele leerling naar ondersteuning van de leerkracht en de context van de leerling. Daarmee bevorderen we dat de hele groep (of zelfs de hele school) baat heeft bij de ingezette expertise.
- b. Expertise vanuit het so wordt ingezet om bij kinderen die vanuit de zorg (KDC's) op individueel niveau te onderzoeken of (speciaal) onderwijs een passende vervolgstap is. Ook wordt deze samenwerking gebruikt om onderwijs in de zorgcontext te bieden.
- c. Er zijn in Haaglanden in totaal elf startklassen op reguliere basisscholen van start gegaan. Startklassen zijn bedoeld voor jonge kinderen (4 jaar), die zijn aangemeld voor een reguliere basisschool, maar daarbij ondersteuning nodig hebben. Door gerichte ondersteuning te bieden, bijvoorbeeld op het gebied van leren, gedrag of sociaal-emotionele ontwikkeling, krijgen ze een goede basis om door te stromen naar het reguliere onderwijs.

De activiteiten op het resultaatgebied van *gespecialiseerd naar regulier* hebben bijgedragen aan de resultaten op alle thema's uit het Ondersteuningsplan 2021-2025. Zo is hiermee de basisondersteuning en extra ondersteuning inhoudelijk

versterkt (Thema's 1 en 2) en levert het een bijdrage aan de doelmatigheid van de inzet van de middelen basisondersteuning (Thema 1). Verder wordt bijvoorbeeld met de gerealiseerde startklassen het dekkend aanbod verder geoptimaliseerd (Thema 3) en draagt dat initiatief ook bij aan het voorkomen van thuiszitters (Thema 4). En het initiatief van de startklassen is óók een vorm van samen leren, ontwikkelen en innoveren (Thema's 5 en 6). En ten slotte geldt ook hier dat de gerealiseerde verbetering van de processen in de organisatie en de bedrijfsvoering van SPPOH (Thema 7) de behaalde resultaten mede mogelijk heeft gemaakt.

In het Ondersteuningsplan 2025-2029 is van *gespecialiseerd naar regulier* een thema dat ook op alle niveaus terugkomt: het verbreden en verdiepen van de basisondersteuning van iedere school maakt deel uit van het domein de *inclusieve school*. De samenwerking tussen scholen die nodig is om dat te bereiken is verankerd in het domein de *inclusieve wijk* en het gedeelde resultaat dat we boeken op het niveau van de regio maakt deel uit van het domein *inclusief Haaglanden*.

Resultaat 3: transparantie en verantwoording

Voor de realisatie van de kernwaarden van SPPOH – vertrouwen, samenwerken, ontwikkelen en verantwoorden – is transparantie een voorwaarde. De afgelopen jaren hebben we daarom binnen de werkorganisatie van SPPOH op alle niveaus actie ondernomen om samen met scholen en schoolbesturen tot meer en gedeeld inzicht te komen over (de doelmatigheid van) de inzet van de middelen. Daarbij is transparantie geen doel op zich, maar is het een middel om met en van elkaar te leren wat we kunnen doen om leerlingen in Haaglanden betere en passender ondersteuning te bieden, zodat zij binnen een dekkend aanbod van onderwijsvoorzieningen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doormaken.

Op het resultaatgebied *transparantie en verantwoording* hebben we onder andere de volgende resultaten behaald en/of processen in gang gezet:

- a. Het onderwerp verantwoording middelen basisondersteuning is de afgelopen jaren een vast onderdeel geweest van de gesprekken passend en inclusief onderwijs die de adviseurs twee keer per jaar met iedere school voeren. In aansluiting daarop hebben de beleidsadviseurs van SPPOH een format ontwikkeld voor de rapportage over de verantwoording van de middelen. Dit wordt op bestuursniveau gerapporteerd en geanalyseerd.
- b. Op basis van actuele data hebben we schoolpaspoorten ontwikkeld

waarin trends en ontwikkelingen binnen scholen worden weergegeven, bijvoorbeeld in termen van het aantal aangevraagde ondersteuningsarrangementen en het aantal aangevraagde toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's). Ook deze schoolpaspoorten komen aan de orde in de gesprekken passend onderwijs. De individuele schoolpaspoorten worden geaggregeerd op het niveau van de wijk, zodat daarover met de andere scholen en de samenwerkingspartners in de wijk het gesprek kan worden gevoerd. En daarnaast worden de paspoorten geaggregeerd op het niveau van de schoolbesturen, zodat daaraan aandacht kan worden besteed in de bestuurlijke gesprekken.

- c. De begrippen transparantie en verantwoording in dit resultaatgebied zijn belangrijk voor al het werk dat SPPOH verzet. Het komt met name tot uitdrukking in het kwaliteitsbeleid van de organisatie. Op dat punt hebben we in de afgelopen enerzijds veel bereikt door structureel aandacht te besteden aan opvolging van gemaakte afspraken en borging van behaalde resultaten. Anderzijds zien we ook nog een opdracht voor ons in de verdere ontwikkeling van een doorlopende aandacht voor een cultuur en systematiek van werken volgens de principes van kwaliteit, zoals deze in de plan-do-check act-cyclus zijn vastgelegd. In de werkorganisatie is daar aandacht aan besteed door benoeming van een adviseur kwaliteitsbeleid, die de ijking, actualisatie en oplevering van het kwaliteitsbeleid van SPPOH als eerste opdracht had. Het beleid is inmiddels vastgesteld (bijlage 9) en zal aan de start van de nieuwe planperiode 2025-2029 worden geïmplementeerd.

Voor de activiteiten en resultaten op *transparantie en verantwoording* geldt dat deze hebben bijgedragen aan de resultaten op alle thema's uit het Ondersteuningsplan 2021-2025. Aan de hand van gegevens die we meten, aan de hand van evaluaties van behaalde resultaten en aan de hand van kwantitatieve en kwalitatieve verantwoording kunnen we beleidsrijke en onderbouwde keuzes maken over de basisondersteuning en extra ondersteuning (Thema's 1 en 2) en dragen we bij aan de positionering van het gespecialiseerd onderwijs en de realisatie van een dekkend netwerk (Thema 3). En zeker ook op het onderwerp thuiszitters (Thema 4) heeft het kwaliteitsbeleid bijgedragen aan vergroting van inzicht en daarmee aan verbetering van de aanpak. Op de thema's samen leren, ontwikkelen en innoveren (Thema's 5 en 6) is een kwaliteitsgedreven aanpak helpend geweest bij het maken van keuzes over innovatieve projecten. En het moge ten slotte voor zich spreken dat de toepassing van de PDCA-kwaliteitscyclus

ook een belangrijke verbetering tot stand heeft gebracht in de processen in de organisatie en de bedrijfsvoering van SPPOH (Thema 7).

De verdere doorontwikkeling van ons kwaliteitsbeleid en het kwaliteitsgedreven werken is een belangrijke pijler van ons Ondersteuningsplan 2025-2029. Het werkt dan ook door in alle drie de domeinen waarop we ons de komende vier jaar gaan inzetten. Het gaat ons helpen om op het domein de *inclusieve school* vast te kunnen stellen of de samenwerking van de school met jeugdhulp en andere partners is verdiept en dit te borgen. Op het domein de *inclusieve wijk* kunnen we met het kwaliteitsbeleid in de hand de samenwerking tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs evalueren en verbeteren en op het domein *inclusief Haaglanden* ondersteunt het ons bij het optimaliseren van de inzet van middelen ten behoeve van meer inclusie.

Resultaat 4: een passende en goed werkende organisatie(-structuur)

Onderwijs wordt verzorgd op scholen. Het samenwerkingsverband heeft daarin een ondersteunende en signalerende rol en heeft daarnaast de opdracht om een dekkend aanbod van onderwijsvoorzieningen te (laten) realiseren, zodat alle leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doormaken.

Het is belangrijk dat de organisatiestructuur van het samenwerkingsverband aansluit bij de opdracht en de verschillende belanghebbenden in hun rol faciliteert en versterkt. Om dat te bereiken hebben we in de afgelopen jaren een wijziging van de governance doorgevoerd. Dit is niet in het lopende Ondersteuningsplan 2021-2025 opgenomen en is daarmee een extra bereikt resultaat. Los daarvan hebben we in deze planperiode gewerkt aan de optimalisatie van de bedrijfsvoering, aan doorontwikkeling van onze ICT-infrastructuur en aan de realisatie van onze doelen op het terrein van personeelsbeleid en onze bedrijfsvoering.

Een laatste behaald resultaat is de verhuizing naar een nieuwe kantoorlocatie. Dat is relevant om hier te vermelden, omdat we sindsdien een kantoor delen met het samenwerkingsverband vo.

Op het resultaatgebied *transparantie en verantwoording* hebben we onder andere de volgende resultaten behaald en/of processen in gang gezet:

- a. De aandacht die we als samenwerkingsverband hebben voor de kwaliteit van de ondersteuning aan leerlingen en voor het dekkend aanbod om een ononderbroken ontwikkeling van leerlingen mogelijk te maken, hebben we vastgelegd en verankerd in ons kwaliteitsbeleid. Dat voorziet in een structurele en voortdurende toepassing van de PDCA-cyclus op alles wat we doen. Ook in personele zin hebben we dit geborgd door de benoeming van een adviseur kwaliteitsbeleid. Een belangrijk onderdeel van het kwaliteitsbeleid is het datagedreven werken dat we in de komende planperiode verder zullen ontwikkelen.
- b. De governancestructuur van SPPOH is in de lopende planperiode gewijzigd van een zogeheten one tier-naar een two tier-model. De belangrijkste verschillen tussen de twee modellen zijn:
 - Het feit dat het intern toezicht nu niet langer wordt uitgeoefend door belanghebbende aangesloten schoolbesturen, maar door een onafhankelijk orgaan (Raad van Toezicht) met onafhankelijke leden.
 - Het feit dat het bestuur van het samenwerkingsverband nu is opgedragen aan een directeur-bestuurder die integraal eindverantwoordelijk is en verantwoording aflegt aan de Raad van Toezicht.De wijziging heeft de positie van het samenwerkingsverband en de rol van de directeur-bestuurder versterkt en heeft geleid tot meer gelijkwaardigheid in de relaties met de schoolbesturen.
- c. De verhuizing van de bureauorganisatie van het samenwerkingsverband naar een nieuwe (kantoor-)locatie heeft meer betekenis dan alleen de verbetering van bijvoorbeeld de bereikbaarheid en de fysieke werkomstandigheden. Het feit dat we nu een kantoor delen met het samenwerkingsverband vo is een katalysator voor de voorgenomen intensivering van onze samenwerking, waarmee we de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen van 0 t/m 18 jaar een ruimer perspectief kunnen bieden.

Voor de activiteiten en resultaten op een passende en goed werkende organisatiestructuur geldt dat deze een bijdrage hebben geleverd aan het functioneren van de (bureau-)organisatie van het samenwerkingsverband en daarmee indirect aan de resultaten die we op alle thema's uit het Ondersteuningsplan 2021-2025 hebben behaald.

In het Ondersteuningsplan 2025-2029 geven we een vervolg aan het verder ontwikkelen van de organisatie(-structuur) van het samenwerkingsverband. Door verdere versterking van onder andere het management, de HR-functie en de bedrijfsvoering van onze organisatie kunnen we zowel op het domein de *inclusieve school* als op de domeinen de *inclusieve wijk* en *inclusief Haaglanden* nog beter sturen op het behalen en borgen van resultaten op het terrein van een dekkend netwerk dat leerlingen de beste kansen op een ononderbroken ontwikkeling biedt en daarmee op een toekomst waarin zij van betekenis kunnen zijn in een inclusieve samenleving.

Bijlage 4

Uitwerking basisondersteuning, inclusief preventieve en licht curatieve interventies

Basisondersteuning is ondersteuning die op elke school in Haaglanden geboden wordt. Scholen ontvangen jaarlijks een bijdrage vanuit het samenwerkingsverband voor de basisondersteuning. Deze kan bijvoorbeeld ingezet worden voor het versterken van passend onderwijs in de school, denk aan het goed organiseren van een MDO of de inzet van preventieve en licht curatieve interventies.

Met deze basisondersteuning krijgt het grootste deel van de leerlingen onderwijs binnen de eigen mogelijkheden van de school. Om dit te kunnen bereiken, hebben de schoolbesturen met elkaar afgesproken wat elke school binnen het primair onderwijs in ieder geval biedt. De basisondersteuning van onze scholen bestaat uit:

- A. Basiskwaliteit
- B. De ondersteuningsstructuur op school
- C. Werken volgens de uitgangspunten van Handelingsgericht Werken
- D. Preventieve en licht curatieve interventies

A. Basiskwaliteit

De basisondersteuning van een school is ten minste op orde als deze voldoet aan de basiskwaliteit zoals gesteld door de Inspectie van Onderwijs. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het op orde hebben van deze basiskwaliteit. Het samenwerkingsverband ondersteunt scholen hierin waar nodig.

B. Ondersteuningsstructuur

De ondersteuningsstructuur is de ondersteuning die binnen een school aan alle leerlingen geboden wordt. In de basis gebeurt dit door het geven van goed onderwijs. Daarnaast wordt de ontwikkeling van leerlingen cyclisch gemonitord en gerapporteerd. Wanneer het onderwijs binnen de basisondersteuning niet toereikend blijkt, beschikt de school over een vaste route om te komen tot extra ondersteuning.

C. Handelingsgericht werken

In Haaglanden hebben we afgesproken dat we werken volgens de uitgangspunten van Handelingsgericht Werken. Scholen werken doelgericht en denken in mogelijkheden. Bij het vormgeven van (extra) ondersteuning voor een leerling staan de ondersteuningsbehoeften centraal. Ouders en professionals werken ieder vanuit hun eigen expertise en verantwoordelijkheid samen om een kind te ondersteunen, zodat hij/zij zich zo optimaal mogelijk ontwikkelt (Pameijer, 2019).

D. Preventieve en licht curatieve interventies

Naast het bieden van onderwijs in de klas heeft elke school ook een aanbod van maatregelen die zij kan nemen wanneer een of meerdere leerlingen (lichte) ondersteuning nodig heeft. Deze protocollen en interventies vallen in ons samenwerkingsverband voor het grootste deel onder het bieden van goed onderwijs. Denk hierbij bijvoorbeeld aan kennis hebben over de leerlijnen 1F en 1S, weten hoe te handelen bij pesten of bij vermoedens van dyslexie en het bieden van een positief pedagogisch leerklimaat. Tabel 1 geeft een overzicht van de afgesproken preventieve en licht curatieve interventies. Op basis van onze ervaringen lijkt dit onderdeel van de basisondersteuning het meest te verschillen tussen scholen. In het schoolondersteuningsprofiel (SOP) van de school staat beschreven wat de school kan bieden op het gebied van onderwijs, preventieve en curatieve interventies, extra ondersteuning en jeugdhulp.

Preventieve en licht curatieve interventies voor de leerlingen	Te realiseren als onderdeel van de basisondersteuning
Een positief pedagogisch klimaat	Op alle scholen werken leerkrachten aan een gezamenlijk gedragen (positief pedagogisch) schoolklimaat. Er zijn school- en groepsregels opgesteld. Leerkrachten en leerlingen zijn bekend met deze regels en deze regels worden gehandhaafd. Indien nodig kan de school leerlingen extra begeleiden om zich aan de school- en groepsregels te houden (denk aan kindgesprekken). Op alle scholen beschikken leerkrachten over interventies om tegemoet te komen aan enkelvoudige (lichte) ondersteuningsbehoeften op het gebied van gedrag. <i>*SOVA wordt gefaciliteerd vanuit het samenwerkingsverband. Indien hier geen gebruik van gemaakt (kan) wordt/worden door een school, dient dit vanuit jeugdhulp te worden ingezet.</i>
Signaleren van leerlingen met een eigen leerlijn en opzetten van plan van aanpak	Scholen zijn in staat leerlingen te signaleren die een aangepaste leerlijn nodig hebben binnen een groep als zij het niveau van 1F niet halen of significant afwijken van het aanbod van de rest van de groep. Een school is in staat hier een plan van aanpak voor te maken en de nodige aanpassingen in te zetten.
Signaleren van leerlingen met behoefte aan een uitdagende, verdiepende leeromgeving die verder gaat dan het huidige curriculum en opzetten van een plan van aanpak	Op alle scholen kunnen leerkrachten een afgestemd aanbod inzetten voor deze leerlingen: • De school beschikt over een protocol om leerlingen te herkennen die meer- of hoogbegaafd zijn. • De school beschikt over opdrachten om de leerling creatief en kritisch uit te dagen. • De school beschikt over een rijke leeromgeving (extra materialen, middelen, onderzoeksmogelijkheden, inzet ICT).
Differentiëren tussen leerlingen	Op alle scholen zijn de leerkrachten in staat om verschillende hulpmiddelen/ICT in te zetten om te differentiëren tussen leerlingen. Denk aan aanbod op het gebied van werken op niveau of een motorische ondersteuningsbehoefte. Het zorgdragen dat het schoolgebouw fysiek toegankelijk is voor alle leerlingen, is hier tevens onderdeel van.
Signaleren en ondersteunen van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte bij het leren leren	Op alle scholen signaleren de leerkrachten leerlingen die ondersteuning nodig hebben bij executieve functies. • Leerkrachten beschikken over verschillende interventies om het leren leren te bevorderen, zoals het leren van flexibiliteit, timemanagement, planning.

Preventieve en licht curatieve interventies voor de leerlingen	Te realiseren als onderdeel van de basisondersteuning
Vroegtijdige signalering van leer- en ontwikkelproblemen anders dan de didactische ontwikkeling	Op alle scholen is diagnostische expertise aanwezig om tijdig leer-, opgroei- en opvoedproblemen bij leerlingen te signaleren. Dat betekent dat leerkrachten regelmatig leerlingen observeren, zowel in de klas als op het schoolplein. Daarnaast hebben leerkrachten regelmatig contact met ouders om over de ontwikkeling van hun zoon/ dochter te praten. De school onderhoudt contacten met schoolmaatschappelijk werk en indien wenselijk met het CJG of andere hulpverleningsorganisaties. Scholen werken hierin samen met het systeem rondom de leerling.
Signaleren, differentiëren en ondersteunen van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte aan passend leesonderwijs	Alle scholen maken gebruik van de protocollen zoals die door het Steunpunt Dyslexie zijn ontwikkeld. Scholen voor speciaal (basis)onderwijs werken met een bij hun eigen schoolpopulatie passende beschrijving van hun werkwijze op het gebied van leesproblemen en dyslexie.
Signaleren, differentiëren en ondersteunen van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte aan passend reken- en wiskundeonderwijs	Alle scholen maken gebruik van het protocol Dyscalculie zoals dit landelijk is ontwikkeld. De scholen voor speciaal (basis)onderwijs werken met een bij hun eigen schoolpopulatie passende beschrijving van hun werkwijze op het gebied van rekenproblemen en dyscalculie.

Protocollen	
Elke school werkt tenminste met de hiernaast genoemde protocollen	• pestprotocol • meldcode kindermishandeling • sociaal veiligheidsplan • risico-inventarisaties • protocol voor medisch handelen • protocol voor overlijden/rouwverwerking Voor zover er protocollen op landelijk niveau beschikbaar zijn, in ieder geval de meldcode kindermishandeling en de risico-inventarisaties, wordt gewerkt met deze landelijke protocollen.
Verzuim en thuiszitten	Alle scholen werken conform de Haagse aanpak met betrekking tot schoolverzuim, schorsing en verwijdering en de SPPOH-brede afspraken met betrekking tot melden mogelijk thuiszitten, tussentijds overstappen en moeilijke aanmeldingen (zie bijlage bij dit Ondersteuningsplan)

Bijlage 5

Arrangementen op leerlingniveau

Er is sprake van extra ondersteuning wanneer leerlingen meer ondersteuning nodig hebben dan binnen de basisondersteuning van de school kan worden geboden. De inzet verschuift steeds meer van extra ondersteuning voor de individuele leerling naar ondersteuning voor de groep, de leerkracht of de hele school, waar nodig in samenwerking met jeugdhulp of andere partners. Steeds meer leerlingen profiteren op die manier van de inclusieve school met een sterke pedagogische en didactische basis. Voor een kleine groep leerlingen met specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften blijven voorlopig arrangementen op leerlingniveau beschikbaar. In het multidisciplinair overleg (MDO) wordt de invulling van de extra ondersteuning vormgegeven. Ook bij deze arrangementen wordt de context meegenomen, zodat waar mogelijk ook andere leerlingen ervan profiteren. Want wat noodzakelijk is voor een individuele leerling, is vaak ook goed voor de groep.

Criteria

- De onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling op pedagogisch en/of didactisch gebied overstijgen de basisondersteuning, inclusief interventies;
- Naast inzet gericht op de leerling is er ook inzet gericht op de context (de groep en/of de leerkracht) van de leerling;
- Bovendien beschrijft de school hoe het arrangement bijdraagt aan de ontwikkeling van de school als geheel;
- Er is een ontwikkelingsperspectief (OPP) voor de leerling, dat voldoet aan de wettelijke vereisten. In het handelingsdeel wordt omschreven wat er wordt ingezet voor de leerling, de context en de school;
- Voorstel voor besluitvorming over het arrangement vindt plaats in het MDO. Het arrangement wordt toegekend door de directeur-bestuurder van SPPOH.
- Om bovenstaande te beschrijven gaan we uit van de documenten van de school, de school kan ook gebruik maken van de formats op de website van SPPOH.

Duur

Arrangementen hebben een looptijd variërend van een aantal weken tot één jaar. In sommige situaties is het logisch om een arrangement voor te stellen voor langer dan een jaar, bijvoorbeeld als in mei een arrangement ter sprake wordt gebracht voor een leerling uit groep 7.

In die situaties geldt een maximum van anderhalf jaar.

Financiën

Voor de bekostiging geldt dat de ondersteuningsbehoefte van de leerling en de leerkracht/de school leidend is. De financiële middelen voor arrangementen op leerlingniveau zijn opgenomen in de faciliteringsregeling.

Procedure

Stap 1. Bespreking in het multidisciplinair overleg (MDO)

Wanneer op basis van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van een leerling naar voren komt dat een leerling meer nodig heeft dan in de basisondersteuning geboden kan worden, gaan we onderweg naar extra ondersteuning. Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, vormt het MDO een belangrijk middel om te komen tot deze extra ondersteuning. Het MDO bestaat in ieder geval uit de intern begeleider, leerkracht, ouders en de adviseur van het samenwerkingsverband. Afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte van leerling, leerkracht en/of ouders kunnen ook andere externe partners aansluiten, bijvoorbeeld vanuit de jeugdhulp, een school voor sbo of so of leerplicht.

Stap 2. Handelingsgericht arrangeren

Op alle scholen binnen het samenwerkingsverband werken we handelingsgericht. Bij het vormgeven van extra ondersteuning werken we in drie fasen: op basis van wat eerder is ingezet (overzicht) wordt bepaald of er voldoende bekend is over de leerling om een uitstroombestemming en doelen te kunnen bepalen (inzicht). Op basis van de door de leerkracht en/of intern begeleider gestelde uitstroombestemming en doelen worden onderwijsbehoeften geformuleerd (uitzicht). Aan de hand van deze onderwijsbehoeften kan de school bepalen in hoeverre zij hier binnen haar basisondersteuning aan kan voldoen of dat er extra ondersteuning ingezet moet worden.

Naast handelingsgericht werken en arrangeren vormt het Landelijk Doelgroepenmodel een wijze waarop scholen binnen ons samenwerkingsverband een passende leerroute, de uitstroombestemming en de benodigde ondersteuning voor de leerling in kaart brengen. De ondersteuningsbehoefte van de leerling wordt beschreven op het gebied van leren en ontwikkelen (inclusief de executieve functies), sociaal-emotionele ontwikkeling, communicatie, fysieke situatie en medische situatie.

Stap 3. Aanvraag en toekenning arrangement in Onderwijs transparant

Een arrangement wordt aangevraagd in Onderwijs Transparant. De school vult Onderwijs Transparant in ten behoeve van een arrangement, onderdeel hiervan is een begroting.

In de bijlage neemt de school in ieder geval de volgende documenten op:

- Een OPP dat voldoet aan de wettelijke vereisten;
- Relevante MDO-verslagen waarin in ieder geval duidelijk wordt in hoeverre de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling de basisondersteuning van de school overstijgen en dat er overeenstemming is met alle betrokkenen over de aanvraag die wordt ingediend bij het samenwerkingsverband. Er wordt dringend geadviseerd om het MDO-verslag te laten ondertekenen door betrokkenen.
- De verplichte onderdelen van een OPP staan beschreven in de wet en zijn:
 - De verwachte uitstroombestemming van de leerling;
 - De onderbouwing van de verwachte uitstroombestemming van de leerling (met in elk geval een weergave van de belemmerende en bevorderende factoren);
 - Een beschrijving van de te bieden ondersteuning en begeleiding en - indien aan de orde - de afwijkingen van het (reguliere) onderwijsprogramma.

Over het OPP als geheel wordt met de ouders op overeenstemming gericht overleg gevoerd door de school. Het OPP wordt pas vastgesteld nadat de ouders daadwerkelijk hebben ingestemd met het handelingsdeel van het OPP (instemmingsrecht). Leerlingen hebben hoorrecht: een leerling mag input geven en de mening van de leerling wordt meegenomen in het OPP.

Besluitvorming over het arrangement vindt plaats in het MDO, waaraan de adviseur van het samenwerkingsverband deelneemt. Het arrangement wordt formeel toegekend door de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband in Onderwijs Transparant.

Stap 4. Uitvoering arrangement

Een arrangement kan door verschillende professionals worden uitgevoerd, zowel van de eigen school als van een andere school of een externe partner.

Stap 5. Evaluatie arrangement

Arrangementen worden tussentijds en bij afloop door de school geëvalueerd, in overleg met ouders. Bij een arrangement is er altijd sprake van een OPP voor de leerling. Het OPP dient de school in elk geval één keer per jaar te evalueren samen met de ouders. Scholen hebben aanvullend eigen afspraken over evalueren binnen de cyclus van handelingsgericht werken.

Bijlage 6a

Procedure aanvraag toelaatbaarheidsverklaring (TLV)

1. Inleiding

1.1 Wettelijke taak samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband stelt zich ten doel een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen te realiseren en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen (zie artikel 18a, tweede lid Wet op het Primair Onderwijs - WPO).

De wettelijke taken van het samenwerkingsverband, zoals omschreven in artikel 18a, zesde lid WPO, zijn:

- a. Het vaststellen van een Ondersteuningsplan;
- b. Het verdelen en toewijzen van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan de scholen, bedoeld in het tweede lid;
- c. Het beoordelen of leerlingen toelaatbaar zijn tot het onderwijs aan een school voor speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs, op verzoek van het bevoegd gezag van een school als bedoeld in het tweede lid waar de leerling is aangemeld of ingeschreven;
- d. Het adviseren over de ondersteuningsbehoefte van een leerling op verzoek van het bevoegd gezag van een school als bedoeld in het tweede lid waar de leerling is aangemeld of ingeschreven.

2. Wanneer vraagt de school een toelaatbaarheidsverklaring aan?

Sommige leerlingen hebben een zodanige structurele, intensieve en specifieke ondersteuningsbehoefte dat deze de mogelijkheden van het regulier onderwijs te boven gaat. In die specifieke situaties ontstaat het risico dat de leerling zich onder zijn mogelijkheden ontwikkelt (niet conform het OPP) en dat zijn welbevinden in het geding komt. In die gevallen is een plek op het sbo of so beter passend. Voor deze leerlingen kan een toelaatbaarheidsverklaring (verder afgekort als TLV) worden aangevraagd bij het SWV. De aanvraag van een TLV verloopt via een vaste procedure die in dit document wordt toegelicht.

2.1 Wat heeft de school nodig om een TLV aan te vragen?

Voor de aanvraag van een TLV heeft de school de volgende documenten nodig:

- Aanvraagformulier toelaatbaarheidsverklaring;
- Volledig dossier aangeleverd in Onderwijs Transparant, waarbij ouders zijn uitgenodigd in het digitale dossier.

2.1.1 Aanvraagformulier toelaatbaarheidsverklaring

In dit formulier staan de gegevens van de aanvragende school, de betreffende leerling, welke TLV-aanvraag het betreft, akkoord en/of zienswijze van ouder(s) en/of verzorger(s) én de handtekeningen van ouder(s)/verzorger(s) en de directeur van de aanvragende school.

2.1.2 Dossier

Het dossier bevat de volgende onderdelen:

- Aanvraagformulier toelaatbaarheidsverklaring, ondertekend door school en ouder(s)/verzorger(s).
- Indien ouder(s)/verzorger(s) niet akkoord zijn met de aanvraag dient hun zienswijze toegevoegd te worden, dit kan via het aanvraagformulier en/of onderdeel zijn van het MDO-verslag;
- Een bestaand geactualiseerd OPP (niet ouder dan 6 maanden) ondertekend door het bevoegd gezag van de school én ondertekend door of voorzien van een zienswijze van ouder(s) en/of verzorger(s);
- Verslag van het meest recente MDO, waarin de zienswijze en/of aanvullingen van ouder(s) en/of verzorger(s) opgenomen is.
- Recente onderzoeksverslagen indien relevant, zoals een IQ-onderzoek of gedragsonderzoek;
- Indien niet verwerkt in het OPP een overzicht van de reeds uitgevoerde interventies en de evaluatie van deze interventies.

Naast een volledig gevuld dossier moeten ouder(s)/verzorger(s) ook worden uitgenodigd in de digitale omgeving van Onderwijs Transparant (verder afgekort als OT). Zonder de uitnodiging van ouder(s)/ verzorger(s) in OT kan de aanvraag niet in behandeling worden genomen. Zij dienen voldoende gelegenheid te krijgen om het dossier in te zien (digitaal en/of op papier) en hun zienswijze weer te geven.

2.1.3 Toetsing van het dossier

Zodra het samenwerkingsverband de TLV-aanvraag heeft ontvangen toetst de adviseur passend onderwijs of het dossier compleet is, waarna de aanvraag definitief doorgezet kan worden. Indien het dossier niet compleet is neemt de adviseur hierover contact op met de aanvragende school. Is het dossier compleet en definitief doorgezet, dan wordt door het secretariaat het proces van de deskundigenadviezen in gang gezet.

3. De deskundigenadviezen

3.1 Onafhankelijkheid

Het samenwerkingsverband beslist op grond van de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) over de toelaatbaarheid van een leerling tot het sbo of so. Binnen SPPOH wordt die bevoegdheid uitgeoefend door de directeur-bestuurder. Die dient zich daarbij op grond van artikel 18a WPO te laten adviseren door de deskundigen als bedoeld in artikel 3.2 Inrichtingsbesluit WPO. Uit het Inrichtingsbesluit en de rechtspraak van de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaringen (LBT) volgt dat dit er tenminste twee zijn. Nadat een aanvraag is ingediend door de school van inschrijving, geven deze twee deskundigen vanuit hun eigen discipline afzonderlijk een onafhankelijk advies aan de directeur-bestuurder over de toelaatbaarheid van de leerling tot het sbo of so.

Het SWV hanteert een aantal uitgangspunten van waaruit gedacht wordt bij de aanvraag voor een TLV tot het speciaal (basis-)onderwijs;

- **Vertrouwen in deskundigheid van betrokkenen in het voorveld bewaken;**
- **Snel en adequaat maatwerk;**
- **Duidelijke positie ouders;**
- **Geringe bureaucratie, een continue stroom van aanvraag en beoordeling;**
- **Zo effectief en efficiënt mogelijk als het gaat om kosten en capaciteit.**

3.1.1 Kaders t.a.v. het onafhankelijke deskundigenadvies

Er zijn een aantal eisen waaraan de route TLV (wettelijk) dient te voldoen:

- **De deskundigen moeten voldoen aan de kwalificatie-eisen.** Uit het Inrichtingsbesluit WPO, artikel 3.2, blijkt dat de deskundige die adviseert over toelaatbaarheid een orthopedagoog of een psycholoog moet zijn, en dat daarnaast en afhankelijk van de leerling over wiens toelaatbaarheid wordt geadviseerd, ten minste een tweede deskundige, te weten een kinder- of jeugdpsycholoog, een pedagoog, een kinderpsychiater, een maatschappelijk werker of een arts adviseert.

- **De deskundigen moeten onpartijdig en objectief zijn;** Uit artikel 8:34 Algemene wet bestuursrecht (AWB) volgt dat de deskundige zijn opdracht objectief en onpartijdig moet vervullen. Dit betekent onder meer dat de deskundigen een zelfstandige en verifieerbare deskundigenverklaring moeten opstellen. Voor de totstandkoming van een zelfstandig en helder deskundigenadvies is het daarom nodig dat de rol van de deskundigen ook beperkt blijft tot hun rol van onpartijdige deskundigen die op basis van het door het SWV aangeboden dossier hun advies geven. Ze mogen niet betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van de aanvraag voor de toelaatbaarheidsverklaring.
- **De deskundigen mogen in dienst zijn van het SWV.** De Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring (LBT) heeft geoordeeld dat de deskundigen wel in dienst mogen zijn van het SWV, mits zij onpartijdig hun objectief advies formuleren, los van de opvattingen van alle andere betrokkenen.
- **De deskundigen mogen niet betrokken zijn bij het opstellen van de aanvraag en/of de aanvragende school.** De deskundigen mogen niet in dienst zijn van de aanvragende school en mogen ook niet betrokken zijn geweest bij het opstellen van de aanvraag.
- **De betrokken deskundigen mogen niet betrokken zijn bij de beoordeling van de TLV-aanvraag.** Evenmin mag de adviserend deskundige betrokken zijn bij de inhoudelijke beoordeling van de toelaatbaarheid door het SWV.
- **Het TLV besluit dient deugdelijk gemotiveerd en onderbouwd te zijn.** Een besluit tot afgifte van een TLV dient volgens artikel 3:46 AWB deugdelijk gemotiveerd te zijn. Dit betekent dat de deskundigenadviezen op inzichtelijke en kenbare wijze moeten worden betrokken bij de motivering van de TLV. De belangrijkste overwegingen uit de deskundigenadviezen dienen te zijn vervat in de onderbouwing van het TLV-besluit.

Bron: <https://www.onderwijsgeschillen.nl/thema/toelaatbaarheidsverklaring/>

3.2 Duur en bekostigingscategorie van de TLV

De Wet op Expertise Centra (WEC) en de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) schrijft voor dat een TLV een periode van één of meer schooljaren bedraagt (zie artikel 40 lid 13 WPO, respectievelijk 40 lid 15 WEC).

Het beleid van SPPOH met betrekking tot de duur van de TLV is als volgt:

- Een TLV wordt tenminste voor 1 schooljaar afgegeven (01-08 t/m 31-07);
- Een TLV wordt voor 1 jaar afgegeven als er nog geen volledig beeld is om het uitzicht voor de lange termijn te kunnen bepalen (bijv. omtrent het IQ, gedrag, leerling is nog nooit naar school geweest, stroomt in vanuit een KDC of het buitenland);
- Bij leerlingen jonger dan 7 jaar wordt een TLV voor 2 tot 3 jaar afgegeven;
- Bij leerlingen ouder dan 7 jaar wordt een TLV afgegeven voor de gehele basisschoolperiode.

Er kan beredeneerd en onderbouwd worden afgeweken van dit beleid.

3.3 Start- en einddatum van de TLV

1. De ingangsdatum van de TLV is in principe de datum van besluit.
2. Voor aanvragen die voor 1 augustus worden ingediend, wordt de ingangsdatum van 1 augustus gehanteerd, om te voorkomen dat de zomervakantie zorgt voor vertraging in de afgifte van de TLV, mits hier onderbouwing voor is, de adviseur passend onderwijs tijdig betrokken is én ouder(s)/verzorger(s) instemmen met de aanvraag.
3. Einddatum van een TLV is altijd het einde (31 juli) van een schooljaar.

4. TLV-aanvraag in behandeling

4.1 Toelaatbaarheidscommissie (TLC)

Het samenwerkingsverband kent een toelaatbaarheidscommissie (verder afgekort als TLC) die de directeur-bestuurder adviseert over de TLV-aanvraag. De TLC bestaat uit de volgende personen;

- Een voorzitter (orthopedagoog/psycholoog);
- Een lid met een brede pedagogische, didactische en onderwijskundige expertise;
- Een lid die tevens secretaris van de TLC is.

De TLC toetst procedureel of de aanvraag aan de gemaakte afspraken van het samenwerkingsverband voldoet. Zij adviseert de directeur-bestuurder over:

- De afgifte van een TLV voor speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs;
- De hoogte van de bekostigingscategorie (laag, midden, hoog in het geval van een TLV so);
- De duur van de TLV;
- Geeft een gemotiveerde onderbouwing indien er sprake is van een eenzijdige TLV-aanvraag en/of tegenstrijdige deskundigenadviezen;
- Organiseert een zienswijzegesprek in geval van een eenzijdige TLV-aanvraag, waarbij de zienswijze van ouder(s) en/of verzorger(s) onvoldoende helder is;
- Vraagt in geval van tegenstrijdige deskundigenadviezen een derde deskundigenadvies aan.

De directeur-bestuurder besluit of de TLV al dan niet zal worden toegekend.

4.2 Route aanvraag TLV

Het aanvragen van een TLV kent meerdere fases, die uitgebreid staan beschreven in het document 'Routekaart Toelaatbaarheidsverklaring SPPOH'. Hieronder volgt een weergave van de stappen die doorlopen worden als een TLV wordt ingediend bij het samenwerkingsverband.

- De adviseur passend onderwijs controleert allereerst of het dossier compleet is. Bij een incompleet dossier wordt het dossier teruggezonden naar de aanvragende school, waarbij aangegeven wordt wat nog toegevoegd dient te worden aan het dossier. De school wordt verzocht binnen twee schoolweken het dossier aan te vullen, waarna het verder in behandeling genomen kan worden. Mocht het dossier na twee schoolweken niet compleet zijn, dan wordt de aanvraag buiten behandeling gesteld.
- Zodra de aanvraag definitief wordt doorgezet, wijst het secretariaat twee deskundigen toe aan het dossier.
- De deskundigen beoordelen het dossier, vragen indien gewenst aanvullende informatie op en stellen op basis hiervan onafhankelijk van elkaar een advies op met korte onderbouwing op basis van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van het kind. We streven ernaar dat de deskundigenadviezen binnen vier schoolweken gereed zijn.
- Zodra het dossier voorzien is van twee deskundigenadviezen, zet het secretariaat het op de agenda van de TLC. De wettelijke termijn gaat dan in

voor het SWV waarbinnen een besluit genomen moet worden over de afgifte van de TLV. Vanuit de AWB is de beslistermijn hiervoor acht weken, wij streven ernaar binnen zes weken een besluit te nemen over de aanvraag. Indien de TLC nog niet tot een besluit kan komen en aanvullende informatie gewenst is, kan deze termijn met vier weken verlengd worden. School en ouder(s)/verzorger(s) worden hierover schriftelijk geïnformeerd.

- Bij een eenzijdige TLV-aanvraag checkt de voorzitter van de TLC of er een zienswijze van ouder(s) en/of verzorger(s) is toegevoegd aan het dossier. Indien dit niet het geval is worden zij in de gelegenheid gesteld om alsnog een toelichting te geven (zie voor beschrijving van deze procedure, bijlage 1).
- De voorzitter van de TLC geeft advies aan en legt de aanvraag ter besluitvorming voor aan de directeur-bestuurder van het SWV.
- De directeur-bestuurder neemt een besluit over de toelaatbaarheid.

4.3 Het derde deskundigenadvies

Het is mogelijk dat beide deskundigen verschillende adviezen uitbrengen. Indien nodig, vraagt de TLC aanvullende informatie op voordat een advies wordt uitgebracht. Indien de TLC geen duidelijke beslissing kan nemen, zal een derde onafhankelijke deskundige gevraagd worden een onafhankelijk advies uit te brengen aan de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband.

4.4 Een TLV én dan?

Wanneer een TLV is afgegeven door het samenwerkingsverband dan betekent dit dat een leerling **toelaatbaar** is tot het speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs. Na afgifte van de TLV wordt er een MDO gepland waarin school, ouder(s)/verzorger(s) en de adviseur passend onderwijs de school van eerste voorkeur bepalen.

Indien school en/of ouder(s)/verzorger(s) tegen de TLV bezwaar willen maken, dan kan dat binnen zes weken door een bezwaarschrift in te dienen bij het samenwerkingsverband.

Een ouder en/of verzorger kan zijn of haar kind waarvoor de TLV is afgegeven aanmelden bij een sbo- of so-school passend bij de afgegeven TLV. De school onderzoekt of plaatsing op de school mogelijk is, dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van de school. De school heeft na aanmelding van een leerling zes weken om te onderzoeken of een leerling kan worden toegelaten. Mocht de school na zes weken nog geen besluit kunnen

nemen over de plaatsbaarheid van de leerling dan kan de onderzoeksperiode door de school eenmaal met maximaal vier weken worden verlengd. De school dient de ouder(s) en/of verzorger(s) hiervan schriftelijk op de hoogte te brengen. De scholen voor speciaal (basis-) onderwijs hebben de procedure van plaatsing helder beschreven op hun website.

Indien het na afgifte van de TLV niet komt tot een plaatsing, kan er gebruik worden gemaakt van de plaatsingstafel. Aan deze tafel neem het samenwerkingsverband deel, alle scholen waar de leerling mogelijk plaatsbaar zou kunnen zijn en/of de scholen die in de nabije omgeving van het woonadres van de leerling liggen (in het geval van sbo bijvoorbeeld). Tijdens het overleg wordt er met elkaar gekeken of en zo ja welke school de leerling kan plaatsen, eventueel met extra bekostiging vanuit een arrangement, of dat er iets anders nodig is voor de leerling. Dit gaat altijd in overleg met het samenwerkingsverband.

Bijlage 1. Procedure zienswijzegesprek

Voor het indienen van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) vindt er overleg plaats met ouder(s) en/of verzorger(s). In de meeste gevallen bereikt men consensus en wordt de aanvraag voor een TLV door alle betrokkenen ondertekend. In uitzonderlijke gevallen kan het voorkomen dat ouder(s) en/of verzorger(s) een andere zienswijze hebben dan school en om die reden de aanvraag niet willen ondertekenen. In dat geval kan de TLV-aanvraag alsnog door de school worden ingediend en zal de TLC onderstaande procedure volgen.

Stap 1. De school, adviseur passend onderwijs en ouder(s) en/of verzorger(s) bespreken de TLV-aanvraag. Aan ouder(s) en/of verzorger(s) wordt gevraagd deze te ondertekenen voor akkoord.

Stap 2. Als ouder(s) en/of verzorger(s) de aanvraag niet willen ondertekenen vraagt school hen hun zienswijze op papier te zetten. Indien dit niet lukt biedt school de ouder(s) en/of verzorger(s) de mogelijkheid om samen met een schoolmaatschappelijk werker en/of een andere instantie de zienswijze te formuleren. Indien zij hiervan gebruik maken, zal de zienswijze toegevoegd worden aan het dossier.

Mochten, ondanks alle inspanningen van de school, de ouder(s) en/of verzorger(s) hun zienswijze niet op papier willen of kunnen zetten, dan kan de school de aanvraag eenzijdig indienen bij het SWV. De school brengt ouder(s) en/of verzorger(s) hiervan altijd op de hoogte en zorgt ervoor dat zij inzage hebben in het dossier in OT.

Stap 3. Indien ouder(s) en/of verzorger(s) hun zienswijze niet op papier hebben gezet en/of er zijn nog vragen bij de toelaatbaarheidscommissie, dan zal de TLC de school en ouder(s) en/of verzorger(s) uitnodigen voor een hoorzitting. Indien er sprake is van communicatieproblemen en/of een geschil tussen school en ouder(s) en/of verzorger(s), zullen beide partijen los van elkaar worden gehoord. Bij de hoorzitting zijn ten minste twee leden van de TLC aanwezig. Van de hoorzitting zal een verslag worden gemaakt. Dit verslag wordt toegevoegd aan het betreffende leerlingdossier in OT en zal tevens worden gedeeld met school, ouder(s) en/of verzorger(s).

Stap 4. Na de hoorzitting wordt het volledige dossier inclusief het verslag van de hoorzitting besproken tijdens het reguliere TLC-overleg. In de besluitvorming worden de twee onafhankelijke deskundigenadviezen meegenomen. De TLC brengt een positief of negatief advies uit aan de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband.

Stap 5. De directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband toetst of:

- De aanvraag voldoet aan het Ondersteuningsplan en de door het samenwerkingsverband opgestelde toelaatbaarheidscriteria s(b)o;
- De totstandkoming van twee onafhankelijke deskundigenadviezen zorgvuldig en correct is verlopen en/of de redenering in de deskundigenadviezen begrijpelijk is en de getrokken conclusie hierop aansluit;
- Het proces van analyse en beoordeling door de toelaatbaarheidscommissie zorgvuldig en correct is verlopen;
- De aanvraag, conform advies van de toelaatbaarheidscommissie, voldoet aan de vereisten die door het samenwerkingsverband zijn gesteld voor het toekennen van een toelaatbaarheidsverklaring.

Stap 6. De directeur-bestuurder neemt na toetsing een besluit en motiveert dit besluit aan school en ouder(s) en/of verzorger(s) in een brief. In het geval van een positief besluit zullen de toelaatbaarheidsverklaring en de twee deskundigenadviezen als bijlage bij de brief toegevoegd worden.

Het verslag van de hoorzitting, de brief met het genomen besluit door de directeur-bestuurder, de TLV-beschikking en de twee deskundigenadviezen zullen toegevoegd worden aan het leerlingdossier in OT.

Bijlage 6a1

Routekaart toelaatbaarheidsverklaring (TLV)

1. Inleiding

Bijgaand treft u de routekaart toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aan. De routekaart maakt onderdeel uit van de procedure aanvraag toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband SPPOH. De routekaart bevat een weergave van de verschillende fasen in het proces, de rollen en de bijbehorende verantwoordelijkheden.

2. De rollen en verantwoordelijkheden

2.1 Inleiding

Als het gaat om het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal (basis-)onderwijs heeft ieder zijn eigen rol en verantwoordelijkheid. In dit hoofdstuk worden de rollen en verantwoordelijkheden beschreven.

2.2 Schoolbestuur

De school waar de leerling staat ingeschreven of waar de ouder(s) en/of verzorger(s) hun kind hebben aangemeld, vraagt de toelaatbaarheidsverklaring aan bij SPPOH. De schooldirecteur draagt samen met de ouder(s)/verzorger(s) en de intern begeleider (IB'er) zorg voor de aanvraag.

De school onderbouwt in samenwerking met de ouder(s) en/of verzorger(s) op basis van de ondersteuningsbehoefte van de leerling de aanvraag. Indien gewenst kan de expertise vanuit het s(b)o benut worden om de ondersteuningsbehoefte goed in kaart te brengen.

2.3 Ouder(s)/verzorger(s)

De ouder(s)/verzorger(s) onderbouwen samen met de school de aanvraag op basis van de ondersteuningsbehoefte van hun kind, die besproken is in het multidisciplinair overleg (MDO) waaraan zij hebben deelgenomen. Ouders(s)/verzorger(s) wordt gevraagd om het OPP en de TLV-aanvraag te ondertekenen en indien hun zienswijze afwijkt deze weer te geven (dit kan ook opgenomen zijn in het MDO-verslag).

2.4 Adviseur passend onderwijs SPPOH

De adviseur passend onderwijs ondersteunt de scholen bij vragen over passend onderwijs. In het Ondersteuningsplan 2025-2029 wordt de rol van de adviseur

beschreven. Wanneer een school of voorschoolse voorziening signaleert dat een leerling (extra) ondersteuning nodig heeft bij het leer- en ontwikkelingsproces denkt de adviseur inhoudelijk mee, draagt mogelijkheden aan, neemt deel aan het MDO en ondersteunt bij het onderbouwen van de aanvraag voor een toelaatbaarheidsverklaring. Nadat de aanvraag is ingediend in Onderwijs Transparant (OT) controleert de adviseur passend onderwijs of deze volledig is.

2.5 Onafhankelijke deskundigen

Het deskundigenadvies wordt opgesteld door twee onafhankelijke deskundigen die in opdracht van de directeur-bestuurder van het SWV de TLV-aanvraag inhoudelijk beoordelen aan de hand van de geldende toelaatbaarheidscriteria en de richtlijnen uit het Ondersteuningsplan SPPOH. Op grond van deze beoordeling stellen de deskundigen hierover zelfstandig een advies op die toegevoegd zal worden aan de TLV-aanvraag.

2.6 Het secretariaat

Het secretariaat van het samenwerkingsverband ondersteunt het TLV-proces. Het voert hierbij de volgende taken uit:

- Ontvangt de aanvraag en koppelt een eerste en tweede deskundige aan het dossier;
- Voegt een compleet dossier (inclusief de twee deskundigenadviezen) toe aan de vergaderlijst van de TLC;
- Geeft informatie aan onder andere school en/of ouder(s) over het proces en stand van zaken met betrekking tot de aanvraag;
- Draagt zorg voor de schriftelijke communicatie met betrokkenen na het genomen besluit.

2.7 Toelaatbaarheidscommissie (TLC)

De TLC toetst procedureel of de aanvraag aan de gemaakte afspraken van het samenwerkingsverband voldoet. Zij adviseert de directeur-bestuurder over:

- De afgifte van een TLV voor speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs;
- De hoogte van de bekostigingscategorie (laag, midden, hoog in het geval van een TLV so);
- De duur van de TLV;
- De motivatie en onderbouwing indien er sprake is van een eenzijdige TLV-aanvraag en/of tegenstrijdige deskundigenadviezen;
- De organisatie van een zienswijzegesprek in geval van een eenzijdige TLV-aanvraag, waarbij de zienswijze van ouder(s) en/of verzorger(s) onvoldoende helder is;
- De aanvraag van een derde deskundigenadvies in geval de twee deskundigenadviezen niet eensluidend zijn.

2.8 Directeur-bestuurder SPPOH

De directeur-bestuurder van het SWV draagt de eindverantwoordelijkheid voor:

- Toetsing of de aanvraag voldoet aan de kaders van het Ondersteuningsplan en de door het SWV opgestelde toelaatbaarheidscriteria;
- De check of de deskundigenadviezen zorgvuldig, correct en inhoudelijk goed gemotiveerd tot stand zijn gekomen;
- Het besluit over de TLV-aanvraag;
- De motivering voor het genomen besluit én - in het geval van een eenzijdige TLV-aanvraag en/of tegenstrijdige deskundigenadviezen - een uitgebreide motivering van het genomen besluit;
- Het delen van het besluit, de TLV met bijbehorende brief met school en ouder(s)/verzorger(s) via OT.

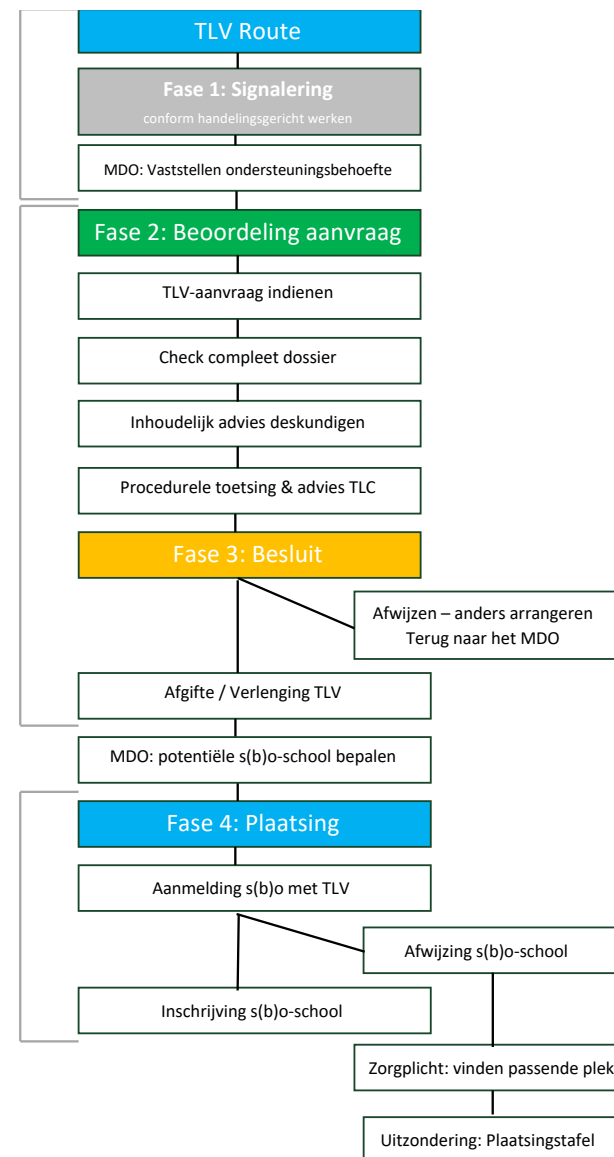
2.9 Schooldirecteur s(b)o-school

Nadat het SWV een TLV heeft afgegeven melden ouder(s) en/of verzorger(s) hun kind aan bij een school voor speciaal (basis-)onderwijs, passend bij de afgegeven TLV. De schooldirecteur onderzoekt of de leerling plaatsbaar is op de school en neemt vervolgens namens het schoolbestuur het besluit om een leerling al dan niet te plaatsen.

3. Het proces schematisch weergegeven

Het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal (basis-) onderwijs is een proces dat verschillende fases kent. Hiernaast wordt de route schematisch weergegeven.

Verwijzende school →

4. Het proces in werking

4.1 Fase 1. Signalering

Stap 1. Vaststellen van de ondersteuningsbehoeften

School stelt in een multidisciplinair overleg (MDO) met ouder(s) en/of verzorger(s) en de adviseur passend onderwijs vast dat de ondersteuningsbehoefte van de leerling de basis- en extra ondersteuningsmogelijkheden van de school overstijgt.

- **Verantwoordelijk:** intern begeleider (IB'er) en/of zorgcoördinator.
- **Betrokkenen:** leerkracht, ouder(s)/verzorger(s), schooldirecteur, IB'er, Commissie van begeleiding (in geval van s(b)o de adviseur passend onderwijs)

Acties:

- Leerkracht brengt de (onderwijs)behoeften in kaart en signaleert (vroeg-)tijdig dat de leerling extra ondersteuning nodig heeft. Leerkracht communiceert hier tijdig over met de ouders van de leerling en met de IB'er;
- Het zorgteam (basisschool)/de CvB (sbo en so) is betrokken;
- Een ontwikkelingsperspectief (OPP) is opgesteld en wordt volgens de wettelijke verplichtingen geëvalueerd en ondertekend door school én ondertekend of voorzien van een zienswijze door ouder(s) en/of verzorger(s);
- De leerkracht geeft planmatig de benodigde extra hulp aan de leerling over een relevante periode, al dan niet vanuit extra middelen/inzet die het bestuur hiervoor beschikbaar stelt of vanuit een extra ondersteuningsarrangement van het SWV;
- Er wordt advies gevraagd aan de adviseur passend onderwijs.
- **Termijn:** planperiode OPP en eerder indien nodig.
- **Resultaat:**
 - De leerling kan toch binnen de school blijven (inzet van de extra ondersteuning is toereikend al dan niet met aanpassing);
 - Wisseling van school binnen hetzelfde schooltype is gewenst (BAO-BAO, sbo-sbo, so-so).
 - Indien een ander schooltype nodig is waar een TLV voor nodig is, dient deze aangevraagd te worden bij het SWV (TLV voor sbo of so).

4.2 Fase 2. Beoordeling

Stap 2. TLV-aanvraag indienen

School dient de TLV-aanvraag in bij het SWV om te laten beoordelen of een leerling in aanmerking komt voor een toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal (basis)onderwijs en/of verlenging van de huidige TLV.

- **Verantwoordelijk:** schooldirecteur, IB'er/zorgcoördinator.
- **Betrokkenen:** leerkracht, ouder(s)/verzorger(s), schooldirecteur, IB'er, CvB (in geval van s(b)o), adviseur passend onderwijs.
- **Acties:**
 - School vult in samenwerking met ouder(s)/verzorger(s) het aanvraagformulier toelaatbaarheidsverklaring s(b)o in;
 - Ouder(s)/verzorger(s) wordt gevraagd hun zienswijze toe te voegen bij de aanvraag (mag opgenomen zijn in het ondertekend MDO-verslag);
 - De aanvraag bestaat uit een door school en ouder(s)/verzorger(s) ondertekend aanmeldformulier, een bestaand geactualiseerd ondertekend OPP, verslag van het meest recente MDO, recente onderzoeksverslagen (indien relevant) en indien niet in het OPP opgenomen een overzicht van de reeds uitgevoerde interventies en de evaluatie van deze interventies.
 - Voor verlengingen van toelaatbaarheidsverklaringen waarbij er geen twijfel is dat het sbo of so nog steeds de passende setting is, kan de volgende verkorte procedure worden gevolgd:
 - o De school bespreekt in het kort de leerlingen door met de adviseur passend onderwijs.
 - o Indien school en adviseur dezelfde zienswijze hebben, kan de school een verkort MDO-verslag met instemming van ouders en een geëvalueerd en ondertekend OPP aanleveren.
 - o Indien er twijfels zijn of geen overeenstemming is bereikt met betrokkenen (ouder(s)/verzorger(s) of adviseur passend onderwijs), dient de volledige route tot aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring te worden gevolgd.
 - In het geval van verlenging van de TLV-aanvraag dient onderzocht te zijn of:
 - o Terugplaatsing naar regulier basisonderwijs mogelijk is volgens overstapbeleid Haaglanden;
 - o Doorplaatsing naar v(s)o mogelijk is.

- De schooldirecteur dient namens het schoolbestuur van de school waar de leerling staat ingeschreven of waar de ouder(s)/verzorger(s) het kind hebben aangemeld de aanvraag in en vraagt gemandateerd namens het schoolbestuur de toelaatbaarheidsverklaring aan bij het SWV.
- Het SWV hanteert voor de informatie-uitwisseling de geldende wetgeving op het gebied van privacy (alle informatie verloopt via het digitale aanmeldsysteem Onderwijs Transparant (OT)).
- **Termijn:** binnen vier schoolweken nadat het MDO en/of besluit tot aanvraag TLV is genomen.
- **Resultaat:** de aanvraag voor een TLV is ingediend door de school en ouder(s)/verzorger(s).

Stap 3. Toetsing aanvraag op volledigheid en toekennen dossier aan deskundigen
De adviseur passend onderwijs controleert of de aanvraag volledig is en zet deze door naar het secretariaat. Het secretariaat koppelt vervolgens een eerste en tweede deskundige aan het dossier.

- **Verantwoordelijk:** adviseur passend onderwijs en secretariaat SWV.
- **Betrokkenen:** schooldirecteur, adviseur passend onderwijs, secretariaat SWV, twee deskundigen
- **Acties:**
 - De adviseur passend onderwijs checkt aan de hand van de checklist TLV-aanvraag of de aanvraag compleet is;
 - Wanneer de aanvraag compleet is zet de adviseur passend onderwijs deze door naar het secretariaat, waarna het secretariaat de aanvraag doorstuurt aan een eerste en tweede deskundige;
 - Wanneer de aanvraag incompleet is zet de adviseur passend onderwijs de aanvraag terug naar de school en vraagt hen om binnen twee schoolweken de ontbrekende informatie toe te voegen. De school is verantwoordelijk voor communicatie met ouder(s)/verzorger(s) over de opgelopen vertraging. Indien de aanvraag binnen twee schoolweken compleet wordt aangeleverd zal het dossier verder in behandeling worden genomen. Lukt dit niet binnen twee schoolweken dan neemt de adviseur passend onderwijs contact op met de school om te bespreken wat er nodig is om de aanvraag weer in behandeling te kunnen nemen.
- **Termijn:** maximaal één schoolweek na ontvangst zal het dossier worden doorgezet naar de eerste en tweede deskundige.

- **Resultaat:** de aanvraag is volledig en er zijn twee onafhankelijke deskundigen aan het dossier gekoppeld.

Stap 4. Inhoudelijke toetsing aanvraag

De twee onafhankelijke deskundigen toetsen of een leerling in aanmerking komt voor toelating tot het speciaal (basis-)onderwijs. De deskundigen beoordelen de aanvraag op grond van de door het SWV vastgestelde toelaatbaarheidscriteria en richtlijnen met betrekking tot de duur en hoogte van de bekostigingscategorie.

- **Verantwoordelijk:** eerste deskundige namens het SWV en de tweede deskundige vanuit een externe organisatie.
- **Betrokkenen:** tenminste twee onafhankelijke deskundigen (zie kwalificatiebeschrijving procedure TLV).

• **Acties:**

De deskundigen stellen vast dat:

- De aanvraag voldoet aan de criteria en richtlijnen van het SWV. Het deskundigenadvies onderbouwt op basis van de ondersteuningsbehoefte van de leerling of er sprake is van een TLV voor sbo of so. Tevens geven zij advies over de duur en de bekostigingscategorie van de TLV.
- of
- Er is meer informatie nodig. In dit geval nemen de deskundigen contact op (telefonisch of per mail) met de ouder(s)/verzorger(s), de school en/of de adviseur passend onderwijs om zo de aanvullende informatie op te vragen. De aanvraag wordt aangehouden totdat de aanvullende informatie is aangeleverd. De streeftermijn is twee weken, waarna de aanvraag weer verder in behandeling genomen kan worden.
- of
- De aanvraag voldoet niet aan de toelaatbaarheidscriteria van het SWV en/of de richtlijnen voor het aanvragen van een TLV. Indien dit het geval is zal het onderbouwde advies van de deskundigen zijn om de aanvraag af te wijzen.

- **Termijn:** het deskundigenadvies dient maximaal in vier schoolweken gereed te zijn.
- **Resultaat:**
 - Twee onafhankelijke deskundigenadviezen zijn toegevoegd aan de TLV aanvraag.
 - De volledige aanvraag is doorgezet naar het secretariaat en toegevoegd aan de vergaderlijst TLC.

Stap 5. Procedurele toetsing aanvraag

De toelaatbaarheidscommissie (TLC) toetst procedureel of de TLV-aanvraag voldoet aan de gemaakte afspraken binnen het samenwerkingsverband en adviseert de directeur-bestuurder van het SWV om de TLV wel of niet af te geven.

- **Verantwoordelijk:** voorzitter TLC, leden van de TLC.
- **Betrokkenen:** toelaatbaarheidscommissie.
- **Acties:**
 1. Procedurele toetsing van de TLV-aanvraag;
 - Is het dossier volledig en bevat het alle benodigde informatie?
 - Staan school en ouder(s)/verzorger(s) gezamenlijk achter de aanvraag?
 - Zijn de onafhankelijke deskundigenadviezen zorgvuldig en correct tot stand gekomen?
 - Is de redenering in de deskundigenadviezen begrijpelijk en goed onderbouwd (categorie en duur)?
 - Ondersteunen beide deskundigenadviezen de aanvraag en/of is een derde deskundigenadvies gewenst?
 - Indien verzoek om verlenging: is er sprake van perspectief binnen het onderwijs
 2. Onderbouwd advies aan directeur-bestuurder over het al dan niet afgeven van een TLV.
- **Termijn:** aanvragen worden wekelijks beoordeeld; uiterlijk binnen twee weken wordt er advies uitgebracht over de aanvraag.
- **Resultaat:** een onderbouwd advies over het al dan niet afgeven van de TLV is gedeeld met de directeur-bestuurder van het SWV.

4.3 Fase 3. Besluit

Stap 6. Besluit over de TLV aanvraag

De directeur-bestuurder van het SWV besluit of een leerling in aanmerking komt voor een TLV of verlenging van de huidige TLV.

- **Verantwoordelijk:** directeur-bestuurder SWV.
- **Betrokkenen:** directeur-bestuurder SWV, verwijzende school, ouder(s) en/of verzorger(s) en indien nodig de adviseur passend onderwijs.

- **Acties:**

- De directeur-bestuurder neemt kennis van het dossier van de leerling en laat zich door de TLC adviseren. De directeur-bestuurder neemt een besluit over de TLV aanvraag.
- De TLV wordt toegekend of verlengd.
- De aanvraag wordt afgewezen, er wordt een alternatief gearrangeerd (terug naar het MDO).

- **Termijn:** binnen één schoolweek.

- **Resultaat:**

- Besluit over het al dan niet afgeven of verlengen van een TLV, de duur van de TLV en de eventuele bekostigingscategorie.
- Bij afwijzing zal de adviseur passend onderwijs in een MDO samen met de school en de ouder(s)/verzorger(s) alternatieve mogelijkheden bespreken. De afstemming van de invulling en uitvoer van het arrangement is maatwerk en zal per casus bepaald worden.

Stap 7. Administratieve verwerking en communicatie besluit

Het administratief en communicatief afwikkelen van de TLV-aanvraag.

- **Verantwoordelijk:** secretariaat SWV

- **Betrokkenen:** secretariaat SWV

- **Acties:**

- Het besluit over de afgifte van de TLV-aanvraag wordt door het secretariaat verwerkt in OT.
- De besluitlink, de bijbehorende brief, de deskundigenadviezen en indien de toelaatbaarheidsverklaring wordt toegekend ook de TLV-beschikking zal via OT met de school en ouder(s)/verzorger(s) worden gedeeld.
- In de brief behorende bij de TLV staat aangegeven dat het schoolbestuur en/of de ouder(s)/ verzorger(s) bezwaar kunnen maken tegen het genomen besluit en hoe zij dit bezwaar in kunnen dienen.

- **Termijn:** direct na het genomen besluit zal dit zichtbaar zijn in OT. De bezwaartermijn is zes weken na afgifte van de TLV.

- **Resultaat:** bericht over het genomen besluit staat in OT en indien de toelaatbaarheidsverklaring wordt toegekend is tevens de TLV-beschikking met TLV-nummer zichtbaar.

4.4 Fase 4: Plaatsing op een s(b)o-school

Stap 8. Aanmelding bij een s(b)o-school

Met de TLV-beschikking kunnen de ouder(s) en/of verzorger(s) hun kind aanmelden bij een sbo- of so-school, passend bij de afgegeven TLV. De ontvangende school beoordeelt of zij aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling kunnen voldoen en over kunnen gaan tot inschrijving van de leerling. .

- **Verantwoordelijk:** ouders(s)/verzorger(s), schoolbestuur, schooldirecteur ontvangende s(b)o-school.
- **Betrokkenen:** schooldirecteur verwijzende school, schooldirecteur ontvangende s(b)o-school, Commissie van Begeleiding (CvB) ontvangende school, ouder(s)/verzorger(s) en indien gewenst adviseur passend onderwijs.
- **Acties:**
 - Na afgifte van de TLV wordt er door de verwijzende school een MDO gepland waarin school, ouder(s)/verzorger(s) en de adviseur passend onderwijs de eerste school van voorkeur bepalen.
 - De ouder(s) en/of verzorger(s) melden hun kind aan bij de school van hun keuze.
 - De verwijzende school zorgt voor informatieoverdracht en stelt het aanvraagdossier in OT beschikbaar voor de ontvangende s(b)o-school.
 - Er wordt zorggedragen voor een warme overdracht, waarbij voor de informatie-uitwisseling de geldende wetgeving op het gebied van privacy wordt gehanteerd.
 - Totdat de leerling is ingeschreven in het s(b)o blijft de basisschool verantwoordelijk voor het bieden van onderwijs en blijft de leerling hier ingeschreven.
 - Na ontvangst van het aanvraagdossier en de TLV beoordeelt de ontvangende s(b)o-school of zij tot inschrijving over kan gaan. Hierbij wordt de CvB geraadpleegd. Het besluit tot plaatsing valt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van de s(b)o-school.
- **Termijn:** na aanmelding gaat de wettelijke zes weken termijn in waarin de ontvangende school onderzoekt of de leerling plaatsbaar is. Deze termijn kan met vier weken worden verlengd. De ontvangende school dient de ouder(s) en/of verzorger(s) schriftelijk op de hoogte te brengen in geval van verlenging van de termijn.

• Resultaat:

- De leerling is toelaatbaar tot de s(b)o-school. De ontvangende school brengt de ouder(s) en/of verzorger(s) en de verwijzende school hiervan op de hoogte en stelt de inschrijfdatum vast.
- De leerling is niet toelaatbaar tot de s(b)o-school. De school van aanmelding geeft een onderbouwing voor de afwijzing en deelt dit met de ouder(s) en/of verzorger(s) en de verwijzende school. De verwijzende school en de school waar de leerling zich heeft aangemeld gaan samen met de ouder(s) en/of verzorger(s) op zoek naar een andere passende onderwijsplek.
- Indien er geen passende plek wordt gevonden (wachtlister uitgezonderd) kan de leerling ingebracht worden op de plaatsingstafel.

5. Bijzondere omstandigheden

5.1 Hoe te handelen bij uitzonderingen

Indien door de school van bovenstaande afspraken wordt afgeweken, is het een voorwaarde dat de adviseur passend onderwijs tijdig is betrokken en de reden om af te wijken onderbouwd is. De adviseur stemt wel of niet in met de gevraagde afwijking. Overleg met een orthopedagoog/beleidsmedewerker of manager beleid en advies kan helpend zijn. Het is echter aan de directeur-bestuurder van SPPOH om uiteindelijk wel of niet akkoord te gaan met de gevraagde afwijking.

5.2 Incomplete TLV-aanvraag

Het kan voorkomen dat ouder(s) en/of verzorger(s) en school een TLV-aanvraag in willen dienen waarbij niet alle benodigde gegevens aanwezig zijn. Te denken valt aan het ontbreken van een (medische) rapportage of leerlingen die vanuit het buitenland naar Nederland zijn gekomen. De deskundigen hebben deze informatie nodig om een goed beeld te krijgen van de ondersteuningsbehoeften van de leerling, op basis waarvan zij een advies kunnen geven over de afgifte van een TLV. Als school aantoonbaar de maximale inspanningen heeft geleverd om de noodzakelijke gegevens te vergaren, maar men hier niet in slaagt, kan er sprake zijn van een uitzonderlijke situatie. In dergelijke uitzonderlijke gevallen kan de adviseur passend onderwijs dit melden bij de manager beleid en advies en kan er in samenspraak met de directeur-bestuurder een alternatieve procedure worden gevolgd. Het besluit hiertoe ligt bij de directeur-bestuurder van het SWV.

5.3 Eenzijdige TLV-aanvraag

Voor het indienen van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) vindt er overleg plaats met ouder(s) en/of verzorger(s). In de meeste gevallen bereikt men overeenstemming en wordt de aanvraag voor een TLV door alle betrokkenen ondertekend. In uitzonderlijke gevallen kan het voorkomen dat ouder(s) en/of verzorger(s) een andere zienswijze hebben dan school en om die reden de aanvraag niet willen ondertekenen. In dat geval kan de TLV-aanvraag alsnog door de school worden ingediend. In het document procedure TLV SWV SPPOH bijlage 1 staat de procedure die dan gevolgd wordt beschreven.

Bijlage 6a2

Toelaatbaarheidscriteria TLV s(b)o

Voordat een leerling kan worden aangemeld bij een school voor sbo of so is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) van het samenwerkingsverband noodzakelijk. De werkwijze en route voor het aanvragen van een TLV staan beschreven in het document TLV-procedure SPPOH en de bijbehorende Routekaart TLV.

Voor het beoordelen van de toelaatbaarheid van een leerling tot het speciaal (basis-)onderwijs worden onderstaande **uitgangspunten** en toelaatbaarheidscriteria gehanteerd:

- De onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling vormen het uitgangspunt voor de beoordeling en toekenning van de TLV, de duur en de bekostigingscategorie.
- Het OPP staat centraal bij de aanvraag van de TLV.
- Diagnostisch onderzoek kan ondersteunend zijn ten aanzien van het bepalen van het ontwikkelingsperspectief (doelen voor leren, werkhouding en gedrag) en het in kaart brengen van de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de leerling.
- De vastgestelde toelaatbaarheidscriteria geven richting en zijn géén slagboom.
- Het Landelijk Doelgroepenmodel vormt het uitgangspunt waarop de toelaatbaarheidscriteria gebaseerd zijn en zal niet altijd lineair toe te passen zijn (d.w.z. een leerling zal niet altijd volledig binnen één leerroute vallen).
- Een onderwijsaanbod vanuit leerroute 1 is mogelijk waarbij het uitgangspunt is dat de leerling ook binnen deze leerroute nog kan profiteren van de onderwijs- en ontwikkelkansen die worden geboden.
- We streven ernaar voor iedere leerling zo snel mogelijk een passende plek te vinden, vanuit zo min mogelijk bureaucratie en zo efficiënt en effectief mogelijk.
- De s(b)o-scholen monitoren in een cyclisch proces of een leerling, als de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften dit toelaten, de overstap kan maken naar het regulier basisonderwijs.

Ten aanzien van de duur van de TLV en de bekostigingscategorie hanteren we de volgende uitgangspunten:

Duur

- Een TLV wordt tenminste voor één schooljaar afgegeven (01-08 t/m 31-07).
- Een TLV wordt voor één jaar afgegeven als er nog geen volledig beeld is om het uitzicht voor de lange termijn te kunnen bepalen (bijvoorbeeld omtrent het IQ, gedrag, leerling is nog nooit naar school geweest, stroomt in vanuit een KDC of het buitenland).
- Bij leerlingen jonger dan 7 jaar wordt een TLV voor twee tot drie jaar afgegeven.
- Bij leerlingen ouder dan 7 jaar wordt een TLV afgegeven voor de gehele basisschoolperiode.
- Voor EMB-leerlingen kan een TLV voor de gehele basisschoolperiode toegekend worden.
- Er kan beredeneerd en onderbouwd worden afgeweken van dit beleid.

Bekostigingscategorie

- De onderwijs- en ondersteuningsbehoeften vormen het uitgangspunt voor het bepalen van de bekostigingscategorie.
- Voor de meeste leerlingen binnen het cluster 4-onderwijs én cluster 3-onderwijs zeer moeilijk lerend (ZML) en langdurig ziek (LZ) zal in principe een bekostigingscategorie laag passend zijn.
- Voor de meeste leerlingen met een lichamelijke beperking (LG) zal in principe een bekostigingscategorie midden passend zijn.
- Voor leerlingen met een (ernstige) meervoudige beperking (EMB) is een bekostigingscategorie hoog passend.
- Wanneer de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling aantonen dat een andere bekostigingscategorie nodig is kan dit onderbouwd aangevraagd worden op basis van het landelijke doelgroepenmodel.

Specifieke doelgroepen

- C+-groep sbo De Bonte Vlinder – voor deze leerlingen is een TLV sbo nodig met aanvullend groepsbekostiging.
- NT2-leerlingen – de Inspectie van het Onderwijs heeft bepaald dat de middelen voor passend onderwijs niet bestemd mogen worden voor de bestrijding van taalachterstanden (NT2).
- Zorg en onderwijs – op dit moment is het nog niet mogelijk TLV-middelen flexibel in te zetten. Het grensvlak tussen zorg en onderwijs is echter lastig te bepalen. Het experiment Onderwijs Zorg Arrangement vanuit het ministerie van OCW is gestart. Binnen SPPOH werken we met OJA's (Onderwijs

Jeugdhulp Arrangementen) en in 2024 zijn de eerste JOA's gestart (Jeugdhulp Onderwijs Arrangement).

Toelaatbaarheidscriteria speciaal basisonderwijs

1. De leerling functioneert volgens het landelijk doelgroepenmodel op leerroute 4 of leerroute 5.
2. Uit het geëvalueerde OPP blijkt dat de ondersteuningsvraag van de leerling structureel de mogelijkheden binnen het regulier basisonderwijs vanuit de basisondersteuning en extra ondersteuning overstijgt.
3. Zoals beschreven in het Landelijk Doelgroepenmodel is er sprake van een ondersteuningsbehoefte die kan worden aangeduid als regelmatig tot incidenteel/matige intensiteit op het gebied van:
 - o Leren en ontwikkelen inclusief de executieve functies;
 - o Sociaal-emotionele ontwikkeling;
 - o Communicatie;
 - o Fysieke situatie;
 - o Medische situatie;
 - o Combinatie van bovenstaande.
4. De ondersteuningsbehoeften hebben gedurende een langere periode een negatief effect op het welbevinden van de leerling.
5. De leerling kan functioneren in een groep van zestien leerlingen. Voor jongere leerlingen dient doorgroei van een groep van twaalf naar zestien leerlingen mogelijk te zijn.

Toelaatbaarheidscriteria speciaal onderwijs cluster 4

1. De leerling functioneert volgens het Landelijk Doelgroepenmodel op leerroute 5, 6 of 7
2. Er is sprake van ernstige gedrags- en/of psychiatrische problematiek en de leerling heeft specialistische en intensieve begeleiding nodig.
3. Uit het geëvalueerde OPP blijkt dat de ondersteuningsvraag van de leerling ligt op het gebied van:
 - A. Emoties en persoonskenmerken
 - De leerling vraagt om zeer veel ondersteuning op het gebied van het reguleren, herkennen, erkennen en omgaan met emoties van zichzelf en anderen.
 - De leerling vraagt voortdurend extra aandacht van de groepsleerkracht op het gebied van gedrag.

- De begeleiding van de leerling vereist zeer specialistische kennis van de groepsleerkracht/het team met betrekking tot gedragsproblematiek en/of gedragsstoornissen.
 - B. Omgaan met anderen
 - De leerling vraagt om voortdurende ondersteuning in de omgang met anderen.
 - C. Voorwaarden om te kunnen leren
 - De leerling heeft voortdurend behoefte aan structuur, duidelijkheid en voorspelbaarheid.
 - De leerling vraagt voortdurend extra ondersteuning op het gebied van de executieve functies.
 - D. De leerling kan functioneren in een groep van tenminste 12 leerlingen.
4. Er is sprake van ondersteuningsbehoeften op twee van de drie levensgebieden (onderwijs, thuis en vrije tijd).

Toelaatbaarheidscriteria speciaal onderwijs cluster 3

Toelaatbaarheidscriteria so laag

1. De leerling functioneert volgens het Landelijk Doelgroepenmodel op leerroute 3, 4 of hoger.
2. Uit het geëvalueerde OPP blijkt dat er sprake is van een voortdurende tot regelmatige ondersteuningsbehoefte op tenminste één van de volgende gebieden:
 - o Leren en ontwikkelen inclusief de executieve functies;
 - o Sociaal-emotionele ontwikkeling;
 - o Communicatie;
 - o Fysieke situatie;
 - o Medische situatie;
 - o Combinatie van bovenstaande.
3. De ontwikkelingsleeftijd van de leerling is niet lager dan 2 jaar.
4. De leerling is schoolbaar, dit betekent dat de leerling kan functioneren in een groep van twaalf leerlingen én instructies kan opvolgen (het onderwijsprogramma is leidend).
5. De leerling is in staat tenminste 50% van de onderwijstijd onderwijs te volgen (indien noodzakelijk is op afstand ook mogelijk).

Toelaatbaarheidscriteria so midden

1. De leerling functioneert volgens het Landelijk Doelgroepenmodel op leerroute 2, 3 of 4 óf er is sprake van een zichtbare discrepantie tussen de cognitieve, fysieke en/of executieve mogelijkheden.
2. Uit het geëvalueerde OPP blijkt dat er sprake is van een intensieve ondersteuningsbehoefte op tenminste twee van de volgende gebieden:
 - o Leren en ontwikkelen inclusief de executieve functies;
 - o Sociaal-emotionele ontwikkeling;
 - o Communicatie;
 - o Fysieke situatie;
 - o Medische situatie;
 - o Combinatie van bovenstaande.
3. De ontwikkelingsleeftijd van de leerling is niet lager dan 2 jaar.
4. De leerling is schoolbaar, dit betekent dat de leerling kan functioneren in een groep van 10-12 leerlingen én instructies kan opvolgen (het onderwijsprogramma is leidend).
5. De leerling is in staat tenminste 50% van de onderwijstijd onderwijs te volgen.

Toelaatbaarheidscriteria so hoog

1. Ernstig meervoudig beperkte leerlingen met een combinatie van een (zeer) ernstige verstandelijke beperking (IQ tot 35), een lichamelijke beperking en bijkomende stoornissen, voor wie naast extra ondersteuning in het onderwijs ook extra zorg nodig is en die aangemeld is of gaat worden bij een school voor speciaal onderwijs óf...
2. De leerling functioneert volgens het Landelijk Doelgroepenmodel in principe op leerroute 2 of 3 óf er is sprake van een zichtbare discrepantie tussen de cognitieve, fysieke en/of executieve mogelijkheden.
3. Uit onderzoeken en/of observaties blijkt dat er sprake is van een voortdurende, intensieve tot zeer intensieve ondersteuningsbehoefte op tenminste drie van de volgende gebieden:
 - o Leren en ontwikkelen inclusief de executieve functies;
 - o Sociaal-emotionele ontwikkeling;
 - o Communicatie;
 - o Fysieke situatie;
 - o Medische situatie;
 - o Combinatie van bovenstaande.

4. De ontwikkelingsleeftijd van de leerling ligt tussen de 6 maanden en 4 jaar.
5. De leerling is schoolbaar en leerbaar en kan functioneren in een groep van minimaal zes leerlingen.
6. De leerling is tenminste 50% van de onderwijstijd aanwezig en belastbaar voor onderwijs.

Bijlage 7

Faciliteringsregeling SPPOH kalenderjaar 2025

Op basis van het ondersteuningsplan 2021-2025

Aangevuld met relevante recente beleidsontwikkelingen en de financiële effecten daarvan

Inleiding

Deze regeling is vastgesteld op het moment dat dit Ondersteuningsplan nog in voorbereiding was. Een nieuw Ondersteuningsplan betekent nieuw inhoudelijk beleid en nieuwe daarbij behorende financiële lijnen. Een inhoudelijk logische volgorde zou zijn om eerst inhoudelijk het Ondersteuningsplan te vervolmaken inclusief een financieel kader en vervolgens de financiële vertaalslag te maken naar de aangesloten besturen en scholen in de begroting en in de faciliteringsregeling. Dat zou echter leiden tot financiële onzekerheid. We vinden dat voor kalenderjaar 2025 onwenselijk en trekken voor dat jaar daarom de financiële lijnen van het huidige Ondersteuningsplan in budgettaire termen door. Tegelijkertijd proberen we ervoor te zorgen dat er budgettaire ruimte is om in het tweede deel van het kalenderjaar 2025 (het eerste deel van schooljaar 2025-2026) impulsen te geven die zijn gebaseerd op het nieuwe Ondersteuningsplan. Die ruimte proberen we te creëren onder meer door niet te indexeren.

Beleidsontwikkeling: op weg naar inclusie

In de afgelopen periode zijn diverse nieuwe beleidslijnen ingezet. We noemen er enkele omdat ze relevant zijn voor deze faciliteringsregeling.

- **Inclusie leidt tot een andere benadering, van leerlinggericht naar contextgericht, met als gewenst gevolg minder op individuele leerlingen gerichte arrangementen en minder verwijzingen naar sbo en so (TLV's)**
- **In 2024 wordt aan een aantal scholen een schoolbudget toegekend voor de jaren 2024 en 2025. Met dat budget worden die scholen in staat gesteld nieuwe vormen te ontwikkelen voor het versterken van de context**
- **Aan alle scholen is in 2024 een inclusiebudget van € 9.000 toegezegd voor kalenderjaar 2024**
- **De basisfinanciering is lang zonder nadere afspraken of condities aan de besturen toegekend. Inmiddels is een schema ontwikkeld waarmee scholen de inzet van de middelen cyclisch verantwoorden**
- **De inzet van so- en sbo-expertise op de basisscholen groeit**

- **Startklassen worden geïnitieerd om jonge kinderen een goede start te geven van hun schoolloopbaan**

Het samenwerkingsverband kent, op basis van het ondersteuningsplan, de volgende faciliteiten voor de scholen en schoolbesturen:

- **Basisondersteuning**
- **Arrangementen**
- **Financiering so en sbo**
- **Interne groeiregeling s(b)o**
- **JOKI –regeling s(b)o**
- **Advisering bij aanvragen**

2. Basisondersteuning

De basisondersteuning is beschreven in het Ondersteuningsplan 2021 – 2025 in thema 1 (blz. 13) en bijlage 2. Elke school ontvangt een geldbedrag voor basisondersteuning inclusief interventies. Het bestaat uit een vaste voet per zelfstandige schoollocatie en een bedrag per leerling.

Beleidsontwikkeling: verantwoording inzet middelen

De basisondersteuning is lang zonder nadere afspraken of condities aan de besturen toegekend. Er is daardoor weinig zicht op doelmatigheid en doeltreffendheid. De afgelopen periode is de dialoog gevoerd over eigenaarschap en verantwoording van de middelen basisondersteuning. Er is consensus dat het verantwoorden van de inzet van middelen logisch is en bijdraagt aan bewustwording en inzicht. Er is een schema ontwikkeld waarmee scholen de inzet van de middelen cyclisch verantwoorden.

In 2025 bedraagt de vaste voet € 8.500 en is het bedrag per leerling € 106. Voor een gemiddelde school met 200 leerlingen betekent dit omgerekend een bedrag van € 149 per leerling. Het bedrag wordt per schoollocatie berekend en toegekend aan het schoolbestuur. Het bestuur beslist over de toedeling van de ontvangen middelen binnen de organisatie en kan bijvoorbeeld een deel van de middelen bestemmen voor centrale taken van passend onderwijs. Het bedrag wordt berekend op basis van het aantal leerlingen op teldatum 1 februari van het voorgaande kalenderjaar (t-1) voor schoollocaties die participeren in het samenwerkingsverband. Voor s(b)o-scholen wordt het bedrag gebaseerd op het aantal leerlingen afkomstig uit het samenwerkingsverband SPPOH.

Uitvoeringsaspecten:

- Voor 2025 baseren we ons op de leerlingaantallen per 1 februari 2024
- De beschikkingen verzenden we in juni 2025
- Voor s(b)o-scholen geldt het aan SPPOH toegerekende leerlingaantal
- De vaste voet bedraagt € 8.500 per schoollocatie. Dat geldt ook voor nevenvestigingen / dislocaties als deze een eigen schoolplan hebben
- Het bedrag per leerling is € 106
- Er komt één beschikking per bestuur met vermelding van alle scholen en leerlingaantallen

3. Arrangementen

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, kunnen scholen een arrangement aanvragen. Het kan gaan om:

- Een onderwijsondersteuningsarrangement
- Een jeugdhulparrangement
- Een combinatie van beide: een Onderwijs Jeugdhulp Arrangement (OJA)

Het eerstgenoemde arrangement wordt betaald vanuit onderwijsgeld (budget samenwerkingsverband). Het tweede vanuit zorg/jeugdhulpgelden of PGB-middelen. Het derde vanuit zowel onderwijsgeld als zorg-/jeugdhulpgelden.

*Beleidsontwikkeling: van ondersteuning individu naar versterken context
Ons inclusiebeleid leidt tot een veranderende aanpak. De arrangementen zoals hier beschreven richten zich op individuele kinderen. De tendens is om te kijken naar de context: hoe kun je de basisschool versterken zodat kinderen er optimaal tot hun recht kunnen komen.*

In het kader van deze ontwikkeling wordt in 2024 aan een aantal scholen een schoolbudget toegekend, voor kalenderjaren 2024 en 2025. Voor ieder jaar € 25.000 ofwel in totaal € 50.000. Daarnaast is in 2024 aan alle scholen een inclusiebudget van € 9.000 voor kalenderjaar 2024 toegezegd. Dat bedrag is ruwweg gebaseerd op het budget voor twee arrangementen

Richtlijnen arrangementen

Voor het opstellen van arrangementen geldt een aantal vertrekpunten en uitgangspunten. Zie het Ondersteuningsplan 2021-2025 thema 2 (blz. 15) en bijlage 3. Kort samengevat gelden de volgende criteria:

- De besluitvorming over een arrangement vindt plaats in het MDO
- Arrangementen hebben een looptijd variërend van een aantal weken tot in principe maximaal een jaar. Uitzondering kan zijn een arrangement voor een leerling halverwege groep 7 met een doorloop tot en met eind groep 8
- De onderwijsbehoefte overstijgt de basisondersteuning, inclusief interventies
- Arrangementen worden tussentijds door de scholen, in goed overleg met ouders, geëvalueerd.
- Voor de bekostiging geldt dat de onderwijsbehoefte van de leerling en/of ondersteuningsbehoefte van de leerkracht en/of ouder leidend is. De hoogte van het arrangement is in principe maximaal de hoogte van een sbo plaats of zoveel minder als mogelijk. Is er sprake van een zwaardere ondersteuningsbehoefte dan kan dit oplopen tot de hoogte van een plaats in het so. Bij veel andere arrangementen zal sprake zijn van een lichtere onderwijsbehoefte en zullen dus ook de kosten van het arrangement lager moeten liggen. Belangrijk is dat de deelnemers aan het MDO een uitlegbaar en onderbouwd besluit nemen: de adviseur passend onderwijs kan aan collega's en leidinggevende uitleggen waarom tot dit arrangement (met dit kostenplaatje) is besloten. Het maximaal per schooljaar beschikbare arrangementsbudget kan ingezet worden in meerdere opeenvolgende arrangementen waarbij geldt dat het budget niet wordt overschreden
- Financiering van arrangementen komt soms ook vanuit andere bronnen. Dit geldt voor onderwijsjeugdhulparrangementen of jeugdhulparrangementen. Of bijvoorbeeld PGB-gelden. Dit is aan Faciliteringsregeling SPPOH kalenderjaar 2025 (vastgesteld) 5 / 9 de orde als er ook zorg-ondersteuning nodig is op school. Jeugdhulp en/of zorg wordt niet vanuit de gelden van het samenwerkingsverband bekostigd

Uitvoeringsaspecten

- Na besluitvorming in het MDO zal een formele aanvraag voor een arrangement zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen 1 maand, via 1LoketPO (Onderwijs Transparant) worden ingediend
- De ondersteuningsbekostiging van een leerling die toelaatbaar is tot het sbo bedraagt maximaal € 5.000 per jaar. De ondersteuningsbekostiging voor een leerling die toelaatbaar is tot het speciaal onderwijs bedraagt maximaal per schooljaar: € 9.000 bij TLV-categorie laag, € 14.000 bij TLV categorie midden en € 21.000 bij TLV categorie hoog.
- Als binnen een schooljaar meerdere (opeenvolgende) arrangementen worden aangevraagd dan mag het totale bedrag het hiervoor genoemde maximum niet overschrijden.

- Van een arrangementsaanvraag waarvan de startdatum meer dan een maand in het verleden ligt wordt alleen het deel vergoed vanaf 1 maand voor aanvraagdatum.
- Het budget behorend bij een arrangementsaanvraag wordt na goedkeuring binnen een maand aan de school uitbetaald.
- De school zorgt voor het vastleggen van de evaluatie.
- Als een arrangement na toekenning niet - of deels wordt uitgevoerd dan zal de school dit zo spoedig mogelijk aan het samenwerkingsverband SPPOH melden. Niet bestede bedragen worden terugbetaald aan het samenwerkingsverband SPPOH.

Tarieven bij arrangementen

Bij het maken van een arrangementsbegroting wordt uitgegaan van onderstaande tarieven. De tarieven zijn opgenomen in het programma 1Loket-PO van Onderwijs Transparant. De tarieven gelden voor de gehele looptijd van deze regeling en worden niet tussentijds geïndexeerd. Wel volgen eventuele aanpassingen op basis van de laatste cao-inzichten.

De tijd benodigd voor uitvoering, voorbereiding, overleg etc. wordt begroot op de werkelijk te maken uren. Reiskosten worden niet apart vergoed.

Als de inzet van een externe hoger is dan genoemde tarieven, dan zal de school deze kosten zelf bekostigen of minder uren inzetten zodat de budgetgrens van het arrangement niet wordt overschreden.

Tabel Tarieven arrangementen

Berekening uurtarief	Scholen inzet eigen personeel			Tarief inhuur ZZP / AB dienst			
	Onderwijs ondersteuner	L10	L11	L12	ZZP L13	ZZP L14	AB
Werkuur max trede	€ 44,00	€ 61,00	€ 66,00	€ 76,00	€ 83,00	€ 89,00	€ 89,00
Opslag admin. 7,5%	€ 4,00	€ 5,00	€ 5,00	€ 6,00	€ 6,00	€ 6,00	€ 6,00
Opslag reiskosten	€ 5,00						
Tarief	€ 48,00	€ 66,00	€ 71,00	€ 82,00	€ 89,00	€ 95,00	€ 100,00

4. Financiering s(b)o

Thema 3, sbo en so wordt beschreven in het Ondersteuningsplan (Blz. 18). De (schooljaar)bekostiging van het s(b)o komt tot stand op basis van het aantal leerlingen op 1 februari (peildatum) voorafgaand aan het schooljaar. Daarbij ontvangt de school van het Rijk voor alle op 1 februari ingeschreven leerlingen de basisbekostiging. Het samenwerkingsverband betaalt, via DUO, de s(b)o-scholen de ondersteuningsbekostiging voor de leerlingen uit Haaglanden. De bekostiging wordt voor het so gedifferentieerd naar de bekostigingscategorieën van de TLV: laag, midden of hoog. Het samenwerkingsverband bepaalt, bij TLV afgifte, de categorie ondersteuningsbekostiging (laag, midden, hoog). Dit gebeurt op basis van de besluitvorming in het MDO en het advies van de deskundigen. De gedachte achter passend onderwijs is dat niet langer de schoolsoort bepalend is voor de hoogte van de ondersteuningsbekostiging, maar dat de ondersteuningsbehoefte van een leerling leidend zijn.

Beleidsontwikkeling

Er is een ontwikkeling in gang gezet om AB-diensten op schoolniveau in te zetten. Dit is met name bij sbo-scholen het geval en in een enkel geval ook vanuit een so-school. In 2024 is hieraan een extra impuls gegeven. Alle sbo-scholen krijgen de mogelijkheid budget aan te vragen bij SPPOH om AB-diensten op schoolniveau op te zetten, met een belangrijke rol in het werkgebied. De concrete uitwerking is hieronder beschreven.

so-scholen werken meer op Haaglanden niveau. Ook die kennis is belangrijk om breed beschikbaar te hebben. Wanneer een so-school bij wil dragen aan ontwikkeling op schoolniveau van reguliere scholen mogen ze zich ook aanmelden. In overleg wordt dan gekeken naar passende inzet en budgettaire inpasbaarheid.

Uitvoeringsaspecten

Afdrachten sbo en so

In onderstaande tabel worden de bedragen voor 2025 weergegeven, voor zover nu bekend.

Afdracht sbo	€ 7.014, 85
Afdracht so categorie 1 (laag)	€ 13.680,04
Afdracht so categorie 2 (midden)	€ 22.260,12
Afdracht so categorie 3 (hoog)	€ 33.220,68

Inzet AB-diensten op schoolniveau

- Een bedrag van € 45.600 per sbo-school op jaarbasis als richtsnoer
- Voor concrete aanvragen geldt maatwerk
- In sommige gevallen zijn eerder al afwijkende bedragen afgesproken

5. Groeiregeling s(b)o

Met ingang van 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs vereenvoudigd. Onderdeel daarvan is dat de groeiregelingen sbo en so zijn afgeschaft. SWV-en is gevraagd in hun Ondersteuningsplan aan te geven hoe ze omgaan met meer dan evenredige groei in het sbo en (v)so tussen 1 februari en 1 juni. Verder is onder regie van het Steunpunt Passend Onderwijs een handreiking opgesteld. Die richt zich op meer dan gemiddelde groei van aantallen leerlingen.

SPPOH onderscheidt twee categorieën, voor scholen binnen het samenwerkingsverband en scholen buiten het samenwerkingsverband.

5.1 Interne regeling SPPOH

Met deze regeling maakt het samenwerkingsverband de start van een nieuwe groep of de instroom van extra leerlingen mogelijk als de vraag naar extra plaatsen niet in de bestaande groepen kan worden opgevangen. Daarbij bevorderen we inclusie door de regeling ook open te stellen voor reguliere scholen die nieuwe groepen voor leerlingen met so/sbo-ondersteuningsbehoeften willen starten.

De start van een extra groep of instroom van extra leerlingen na de zomervakantie wordt door de school voorafgaand overlegd met SPPOH uiterlijk op 1 september van het jaar. Een formeel besluit hierover wordt door het bestuur van SPPOH genomen. De vergoeding wordt berekend op basis van de te verwachten extra kosten.

Beleidsontwikkeling

We hebben hier te maken met landelijke vereiste. Tegelijkertijd is er de relevante vraag hoe het starten van zo'n aparte groep binnen een reguliere school zich verhoudt tot onze inclusie-ambitie

Uitvoeringsaspecten voor de interne regeling van SPPOH

- Bij het bepalen van het bedrag baseren we ons niet op aantallen leerlingen maar op groepen
- We kiezen voor een normatieve benadering van de kosten

- Aangrijpingspunt hiervoor zijn de personeelslasten
- We gaan uit van 1 extra fte per groep op schaal 11 niveau (werkgeverslasten op salarisschaal L11)
- Het daarbij behorende bedrag is € 112.380
- We vergoeden die voor een half jaar ofwel € 56.190
- Voor materiële (opstart)kosten voegen we eenmalig € 15.000 per groep toe

5.2 Regeling voor scholen buiten het samenwerkingsverband

Voor scholen buiten ons samenwerkingsverband hanteert SPPOH de handreiking van Steunpunt Passend Onderwijs. Zie

<https://www.steunpuntpassendonderwijs-povo.nl/actualiteit/handreiking-vangnetbepaling-go-scholen-aanvullende-bekostiging-vanuit-samenwerkingsverbanden-aan-go-scholen-bij-meer-dan-gemiddelde-toename-aantal-leerlingen-na-1-februari/>

voor de ons bekende laatste informatie hierover.

6. JOKI – regeling s(b)o

4-, 5- en 6-jarige kinderen vragen van een s(b)o-school intensievere aandacht, qua personele inzet in en rondom de groep en voor onderzoek en observatie, wil er een goed integraal OPP tot stand komen. Daarom verstrekt het samenwerkingsverband voor elke 4-, 5- of 6-jarige sbo-leerling eenmalig een aanvullend bedrag van € 4.500. Daarnaast voor elke 4-, 5- of 6-jarige SO-leerling met bekostigingsniveau laag eenmalig een aanvullend bedrag van € 1.500. Voor deze leerlingen kan in het eerste halfjaar van de schoolloopbaan geen arrangement aangevraagd worden.

Beleidsontwikkeling: startklassen

Al in het jaarplan 2023-2024 is de volgende doelstelling opgenomen: "Er is in ieder van de 10 werkgebieden van SPPOH een groepsarrangement gestart binnen het regulier basisonderwijs, gericht op jonge kinderen (4 of 5 jaar) met extra ondersteuningsbehoeften die starten in het onderwijs (de zogenoemde 'startklassen')." Deze doelstelling is nog niet volledig gerealiseerd. In het voorjaar van 2024 is in de Raad van Aangesloten het financiële kader aan de orde geweest dat hieronder bij uitvoeringsaspecten wordt beschreven

Uitvoeringsaspecten

JoKi-regeling

- Regeling geldt voor het sbo en voor so-kinderen met bekostigingsniveau 'laag'.
- De s(b)o-school doet in april 2025 opgave van leerlingen die op 1 februari 2025 niet ouder dan 6 jaar zijn.
- Er geldt een vast bedrag per kind (voor ieder kind kan het bedrag eenmalig verkregen worden)
- De beschikking voor 2025 wordt opgesteld in juni 2025 op basis van de leerlingenaantallen per 1 februari 2025

Startklassen

- Voor iedere startklas is er jaarlijks € 60.000 beschikbaar
- Aanvullend is er voor de twee eerste jaren een opstartbedrag van twee keer € 15.000 in totaal € 30.000

7. Regeling advisering bij aanvragen door s(b)o

In thema 4 (blz. 19) van het Ondersteuningsplan wordt de rol van het s(b)o beschreven bij de ondersteuning van de scholen.

Algemene advisering basisondersteuning

Een school voor sbo of so ontvangt jaarlijks een vaste vergoeding zodat zij een algemene adviestaak ten behoeve van de scholen in het samenwerkingsverband kan uitvoeren. Het betreft (korte) adviezen rond de didactische/pedagogische aanpak in de school en de beantwoording van eenvoudige vragen c.q. consultaties via mail/telefoon op leerling niveau. Richtlijn is dat het advies niet meer dan 2 tot 3 uur vergt. Indien sprake is van observaties van leerlingen of uitgebreide consultaties/ondersteuning van de school dan zal de s(b)o-school dit op basis van vooraf gemaakte afspraken met de school in rekening brengen. Dit bedrag is per school vastgesteld op € 19.000 (ca. 0,2 WTF)

Advisering rondom arrangementen

Kosten voor advisering over arrangementen kunnen in de arrangementsbegroting worden opgenomen (zie paragraaf 10.2 van het Ondersteuningsplan.)

Uitvoeringsaspecten

- Regeling geldt voor so- en sbo-scholen
- Beschikking per bestuur met vermelding van alle scholen en leerlingaantallen

Bijlage 8

Overzicht van aangesloten scholen

Overzicht scholen in Haaglanden per 1 februari 2025

(Voor een actueel overzicht van alle scholen in Haaglanden, zie [Scholen - SPPOH Professionals](#))

School	Type onderwijs	Werkgebied
Algemene Hindoe Basisschool	Regulier basisonderwijs	Segbroek
Anne Frank; Beresteinlaan	Regulier basisonderwijs	Escamp
Aïda	Regulier basisonderwijs	Laak
Basisschool Grote Beer	Regulier basisonderwijs	Escamp
Basisschool Jeroen	Regulier basisonderwijs	Laak
Basisschool Willemspark	Regulier basisonderwijs	Haagse Hout
Basisschool Wonnebald	Regulier basisonderwijs	Loosduinen
Bavinckschool	Regulier basisonderwijs	Segbroek
Bohemen-Kijkduin	Regulier basisonderwijs	Loosduinen
Brede School Steenvoorde	Regulier basisonderwijs	Rijswijk
BS De Akker	Regulier basisonderwijs	Rijswijk
BS Het Kristal	Regulier basisonderwijs	Rijswijk
CB Leyenburg	Regulier basisonderwijs	Escamp
CBS Comenius	Regulier basisonderwijs	Centrum
CBS De Gantel	Regulier basisonderwijs	Escamp
CBS De Melodie	Regulier basisonderwijs	Rijswijk
CBS De Spiegel	Regulier basisonderwijs	Centrum
CBS De Waterlelie	Regulier basisonderwijs	Escamp
CBS Zonnestraal	Regulier basisonderwijs	Leidschenveen-Ypenburg
Christelijke basisschool De Elout	Regulier basisonderwijs	Segbroek

School	Type onderwijs	Werkgebied
Christelijke Montessorischool De Abeel	Regulier basisonderwijs	Segbroek
Christoffel	Regulier basisonderwijs	Leidschenveen-Ypenburg
Da Costaschool; Hollanderstraat	Regulier basisonderwijs	Scheveningen
Dalton Basisschool de Tandem	Regulier basisonderwijs	Leidschendam-Voorburg
Daltonschool De Vijver	Regulier basisonderwijs	Escamp
De Ark	Regulier basisonderwijs	Escamp
De Baanbreker	Regulier basisonderwijs	Laak
De Bras	Regulier basisonderwijs	Leidschenveen-Ypenburg
De Buutplaats	Regulier basisonderwijs	Centrum
De Carolusschool	Regulier basisonderwijs	Centrum
De Drentse Hoek	Regulier basisonderwijs	Escamp
De Drie Linden	Regulier basisonderwijs	Segbroek
De Driemaster	Regulier basisonderwijs	Leidschendam-Voorburg
De Fontein	Regulier basisonderwijs	Escamp
De Gelderlandschool	Regulier basisonderwijs	Escamp
De Horizon	Regulier basisonderwijs	Laak
De Jonge Wereld	Regulier basisonderwijs	Escamp
De Kameleon	Regulier basisonderwijs	Laak
De Kleine Keizer	Regulier basisonderwijs	Loosduinen
De Kleine Wereld	Regulier basisonderwijs	Escamp
De Klimop	Regulier basisonderwijs	Segbroek

School	Type onderwijs	Werkgebied
De la Reyschool	Regulier basisonderwijs	Centrum
De Lusthof	Regulier basisonderwijs	Leidschendam-Voorburg
De Margriet	Regulier basisonderwijs	Leidschendam-Voorburg
De Meerpaal	Regulier basisonderwijs	Scheveningen
De Notenkraker	Regulier basisonderwijs	Leidschenveen-Ypenburg
De Ontmoeting	Regulier basisonderwijs	Laak
De Parachute	Regulier basisonderwijs	Leidschendam-Voorburg
De Paradijsvogel	Regulier basisonderwijs	Leidschenveen-Ypenburg
De Parkiet	Regulier basisonderwijs	Segbroek
De Piramide	Regulier basisonderwijs	Rijswijk
De Regenboog	Regulier basisonderwijs	Laak
De Spoorzoeker	Regulier basisonderwijs	Laak
De Springbok – Pretoriusstraat	Regulier basisonderwijs	Centrum
De Springbok – Wolmaranstraat	Regulier basisonderwijs	Centrum
De Trampoline	Regulier basisonderwijs	Leidschendam-Voorburg
De Triangel	Regulier basisonderwijs	Centrum
De Tweemaster	Regulier basisonderwijs	Scheveningen
De Vijverhof	Regulier basisonderwijs	Leidschendam-Voorburg
De Vlieger	Regulier basisonderwijs	Leidschenveen-Ypenburg
De Vlierboom	Regulier basisonderwijs	Segbroek

School	Type onderwijs	Werkgebied
De Vliermeent	Regulier basisonderwijs	Segbroek
De Voorsprong	Regulier basisonderwijs	Centrum
De Vrije school Den Haag	Regulier basisonderwijs	Scheveningen
De Vuurtoren	Regulier basisonderwijs	Scheveningen
De Walvis	Regulier basisonderwijs	Leidschenveen-Ypenburg
De Wethouder Brederodeschool	Regulier basisonderwijs	Rijswijk
De Zonnebloem	Regulier basisonderwijs	Segbroek
De Zonnewijzer	Regulier basisonderwijs	Leidschendam-Voorburg
De Zuidwester	Regulier basisonderwijs	Escamp
Dr. J.A. Gerth van Wijksschool	Regulier basisonderwijs	Laak
Dr. Willem Drees	Regulier basisonderwijs	Laak
Ds. D.J. Karresschool	Regulier basisonderwijs	Escamp
Ds. W.E. den Hertogschool	Regulier basisonderwijs	Loosduinen
Duinoordschool	Regulier basisonderwijs	Scheveningen
Eerste Nederlandse Montessorischool	Regulier basisonderwijs	Segbroek
Emmaüs	Regulier basisonderwijs	Leidschendam-Voorburg
Essesteijn	Regulier basisonderwijs	Leidschendam-Voorburg
Europese School Den Haag; PO	Regulier basisonderwijs	Segbroek
Fontein – Ypenburg	Regulier basisonderwijs	Leidschenveen-Ypenburg
Freinetschool Parkrijk	Regulier basisonderwijs	Rijswijk
Galvanischool	Regulier basisonderwijs	Scheveningen

School	Type onderwijs	Werkgebied
Godfried Bomansschool	Regulier basisonderwijs	Rijswijk
Groen van Prinsterer	Regulier basisonderwijs	Leidschendam-Voorburg
Haagse Schoolvereniging (locatie VHS)	Regulier basisonderwijs	Haagse Hout
Haagse Schoolvereniging (locatie KSS)	Regulier basisonderwijs	Haagse Hout
Haagse Schoolvereniging (locatie VNS)	Regulier basisonderwijs	Haagse Hout
Helen Parkhurst	Regulier basisonderwijs	Escamp
Het Lichtbaken	Regulier basisonderwijs	Loosduinen
Het Mozaïek	Regulier basisonderwijs	Scheveningen
Het Open Venster	Regulier basisonderwijs	Haagse Hout
Het Volle Leven	Regulier basisonderwijs	Scheveningen
HSV NSL International Stream	Regulier basisonderwijs	Segbroek
IKC MMIXX	Regulier basisonderwijs	Leidschendam-Voorburg
IKEC de Waterlelie	Regulier basisonderwijs	Leidschendam-Voorburg
International Waldorf School The Hague	Regulier basisonderwijs	Scheveningen
ISBO Al-Qoeba	Regulier basisonderwijs	Centrum
Yunus Emre Mandelaplain	Regulier basisonderwijs	Centrum
Yunus Emre Schalk Burgerstraat	Regulier basisonderwijs	Centrum
Yunus Emre Van Damstraat	Regulier basisonderwijs	Centrum
Jan van Nassauschool	Regulier basisonderwijs	Centrum
John F. Kennedyschool	Regulier basisonderwijs	Haagse Hout

School	Type onderwijs	Werkgebied
KC Balans	Regulier basisonderwijs	Leidschenveen-Ypenburg
KC BuitenRijck	Regulier basisonderwijs	Rijswijk
KC Cascade (voorheen De Dijsselbloem)	Regulier basisonderwijs	Leidschendam-Voorburg
KC Da Vinci	Regulier basisonderwijs	Escamp
KC de Telescoop	Regulier basisonderwijs	Leidschendam-Voorburg
KC Diamant	Regulier basisonderwijs	Haagse Hout
KC Snijders	Regulier basisonderwijs	Rijswijk
KC Speleon (voorheen Cosmicus)	Regulier basisonderwijs	Centrum
KC Wondersteboven	Regulier basisonderwijs	Haagse Hout
Kindcentrum Bamboe	Regulier basisonderwijs	Escamp
Kindcentrum de Binck	Regulier basisonderwijs	Laak
Kindcentrum De Leeuwerikhoeve	Regulier basisonderwijs	Haagse Hout
Kindcentrum Vroondaal (vh. De Eshof)	Regulier basisonderwijs	Loosduinen
Koningin Beatrixschool	Regulier basisonderwijs	Centrum
Koos Meindertsschool	Regulier basisonderwijs	Loosduinen
Kronenburgh basisschool	Regulier basisonderwijs	Rijswijk
Liduina basisschool	Regulier basisonderwijs	Haagse Hout
Lighthouse Special education	Regulier basisonderwijs	Haagse Hout
Maerten van den Velde	Regulier basisonderwijs	Leidschendam-Voorburg
Maria Bernadette	Regulier basisonderwijs	Leidschendam-Voorburg

School	Type onderwijs	Werkgebied
Maria Montessorischool	Regulier basisonderwijs	Escamp
Mariaschool	Regulier basisonderwijs	Rijswijk
Max Velthuijs	Regulier basisonderwijs	Centrum
Meester Schabergschool	Regulier basisonderwijs	Centrum
Montessori IKC Parkrijk	Regulier basisonderwijs	Rijswijk
Montessorischool Houtwijk	Regulier basisonderwijs	Loosduinen
Montessorischool Leidschenveen	Regulier basisonderwijs	Leidschenveen-Ypenburg
Montessorischool Nieuw Vreugd en Rust	Regulier basisonderwijs	Leidschendam-Voorburg
Montessorischool Valkenbos	Regulier basisonderwijs	Segbroek
Montessorischool Waalsdorp	Regulier basisonderwijs	Haagse Hout
Nutsschool Bezuidenhout	Regulier basisonderwijs	Haagse Hout
Nutsschool Laan van Poot	Regulier basisonderwijs	Segbroek
Nutsschool M.M. Boldingh	Regulier basisonderwijs	Scheveningen
Nutsschool Morgenstond	Regulier basisonderwijs	Escamp
Nutsschool Woonstede	Regulier basisonderwijs	Escamp
Nutsschool Zorgvliet	Regulier basisonderwijs	Scheveningen
O.G. Heldringschool	Regulier basisonderwijs	Segbroek
OBS 't Prisma	Regulier basisonderwijs	Rijswijk
OBS Archipel	Regulier basisonderwijs	Scheveningen
OBS Benoordenhout	Regulier basisonderwijs	Haagse Hout
OBS De Wissel	Regulier basisonderwijs	Escamp
OBS Erasmus	Regulier basisonderwijs	Escamp
OBS Het Galjoen	Regulier basisonderwijs	Centrum
OBS Houtrust	Regulier basisonderwijs	Segbroek

School	Type onderwijs	Werkgebied
OBS Houtwijk	Regulier basisonderwijs	Loosduinen
OBS Jan Ligthart	Regulier basisonderwijs	Centrum
OBS Nicolaas Beets	Regulier basisonderwijs	Rijswijk
Onze Wereld	Regulier basisonderwijs	Centrum
Oranje Nassauschool	Regulier basisonderwijs	Haagse Hout
Oranjeschool	Regulier basisonderwijs	Scheveningen
P. Oosterleeschool	Regulier basisonderwijs	Escamp
P.C. Hooftschool	Regulier basisonderwijs	Escamp
Paul Krugerschool	Regulier basisonderwijs	Centrum
Petrus Dondersschool	Regulier basisonderwijs	Escamp
Petrusschool	Regulier basisonderwijs	Rijswijk
Prins Mauritschool	Regulier basisonderwijs	Rijswijk
Prins Willem Alexanderschool	Regulier basisonderwijs	Laak
Prinsehaaghe	Regulier basisonderwijs	Centrum
Prinses Catharina-Amaliaschool	Regulier basisonderwijs	Leidschenveen-Ypenburg
Prinses Ireneschool	Regulier basisonderwijs	Centrum
Prinses Marijkeschool	Regulier basisonderwijs	Centrum
Prof. Casimirschool	Regulier basisonderwijs	Leidschendam-Voorburg
Prof. Mr. A. Anemaschool	Regulier basisonderwijs	Escamp
Rosa Basisschool	Regulier basisonderwijs	Escamp
Schoolvereniging Wolters	Regulier basisonderwijs	Haagse Hout
Shri Vishnu school	Regulier basisonderwijs	Centrum
St. Maartensschool	Regulier basisonderwijs	Leidschendam-Voorburg

School	Type onderwijs	Werkgebied
St. Paschalis	Regulier basisonderwijs	Haagse Hout
Startpunt International	Regulier basisonderwijs	Centrum
Statenkwartier	Regulier basisonderwijs	Scheveningen
Stichting Haagsche Schoolvereniging	Regulier basisonderwijs	Haagse Hout
t Palet – Doedijnstraat	Regulier basisonderwijs	Centrum
t Palet – Doustraat	Regulier basisonderwijs	Centrum
t Palet – Vaillantlaan	Regulier basisonderwijs	Centrum
Tamarschool, school met de Bijbel	Regulier basisonderwijs	Escamp
The International School of The Hague; PO	Regulier basisonderwijs	Segbroek
Toermalijn	Regulier basisonderwijs	Segbroek
Van Hoogstratenschool	Regulier basisonderwijs	Haagse Hout
Van Ostadeschool	Regulier basisonderwijs	Centrum
Waalse de Colignyschool	Regulier basisonderwijs	Haagse Hout
Waterland	Regulier basisonderwijs	Leidschenveen-Ypenburg
Willem de Zwijgerschool	Regulier basisonderwijs	Scheveningen
Yunus Emre	Regulier basisonderwijs	Escamp
Zuidwalschool	Regulier basisonderwijs	Centrum
De Bonte Vlinder	Speciaal basisonderwijs	Segbroek
De Haagse Beek	Speciaal basisonderwijs	Segbroek
De Springplank	Speciaal basisonderwijs	Escamp
De Vliethorst	Speciaal basisonderwijs	Leidschendam-Voorburg

School	Type onderwijs	Werkgebied
Instituut voor individueel onderwijs	Speciaal basisonderwijs	Segbroek
KC Aquamarijn SBO	Speciaal basisonderwijs	Loosduinen
P.H. Schreuderschool	Speciaal basisonderwijs	Centrum
SBO de Elsenburg	Speciaal basisonderwijs	Rijswijk
SBO Het Avontuur	Speciaal basisonderwijs	Leidschenveen-Ypenburg
SBO Merlijn	Speciaal basisonderwijs	Laak
SBO Rehobothschool Rijswijk	Speciaal basisonderwijs	Rijswijk
Bernardusschool	Speciaal onderwijs	Haagse Hout
De Opperd	Speciaal onderwijs	Escamp
Eerste Nederlandse Buitenschool	Speciaal onderwijs	Scheveningen
Inspecteur S. de Vriesschool; SO	Speciaal onderwijs	Loosduinen
Inspecteur W.P. Blokpoelschool	Speciaal onderwijs	Escamp
Koetsveldschool; SO	Speciaal onderwijs	Escamp
SO De Piramide	Speciaal onderwijs	Escamp
SO De Strandwacht	Speciaal onderwijs	Loosduinen
Tyltylcentrum de Witte Vogel	Speciaal onderwijs	Escamp

Bijlage 9

Kwaliteitsbeleid SPPOH

Aanleiding

In een tijd waarin de kwaliteit van onderwijs centraal staat, is het van essentieel belang dat SPPOH een helder en doelgericht kwaliteitsbeleid hanteert. Dit document beschrijft de kernprincipes en doelstellingen van ons kwaliteitsbeleid, gericht op het bieden van een leeromgeving in de wijk waarin elke leerling zich optimaal kan ontwikkelen.

SPPOH, in samenwerking met basisscholen en schoolbesturen in onze regio, streeft naar:

- Een dekkend en inclusief aanbod voor alle leerlingen in onze regio;
- Effectieve en efficiënte samenwerking tussen scholen/schoolbesturen, met ouders/leerlingen en met netwerkpartners.

Dit kwaliteitsbeleid is ontwikkeld met inachtneming van de bijgestelde onderzoekskaders 2024 vanuit de Inspectie van het Onderwijs¹ die gelden voor samenwerkingsverbanden, de nieuwste onderwijskundige inzichten en de specifieke behoeften van Haaglanden.

Doeltreffendheid en duurzaamheid vormen hierbij de kernprincipes van onze aanpak. SPPOH streeft naar:

- Een implementatie die direct resultaat boekt en een langdurige, positieve impact heeft op de kwaliteit van passend en inclusief onderwijs;
- Continue monitoring;
- Evaluatie en verbetering van het beleid centraal stellen;
- Middelen efficiënt inzetten om een dekkend netwerk te bieden;
- Investeren in duurzame vormen van expertisedeling die aansluit bij de toekomstige maatschappelijke behoeften.

Kwaliteitsbeleid vanuit een lerende rol vraagt om een fundamenteel andere benadering dan traditionele, formele perspectieven. Centraal staat een cyclisch proces waarin kwaliteit niet wordt gezien als een vaststaand eindresultaat, maar als een dynamische reis van continue reflectie en verbetering. **Doeltreffendheid** wordt hierin bereikt door gerichte acties die aansluiten op gedeelde doelen, waarbij de betrokkenheid van alle stakeholders en netwerkpartners zorgt voor maximale impact op de kwaliteit van onderwijs en ondersteuning.

In deze benadering wordt kwaliteit beschouwd als een gedeelde verantwoordelijkheid waar alle betrokkenen actief aan bijdragen. **Duurzaamheid** wordt geborgd door te investeren in langdurige samenwerkingen en structurele verbeteringen die de organisatie in staat stellen flexibel en toekomstgericht te blijven. Op deze wijze ontstaat een cultuur van lerend verbeteren die zowel doeltreffend als duurzaam is.

Tot slot onderstreept de inhoud van dit document de gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle betrokken partijen binnen ons samenwerkingsverband. Het vormt een leidraad voor het realiseren van een inclusieve en stimulerende leeromgeving, waarin ieder kind de ondersteuning krijgt die het nodig heeft om zijn of haar talenten te ontwikkelen. Door voortdurend samen te werken en te investeren in kwaliteit, bouwen we aan een solide basis voor passend en inclusief onderwijs in onze regio.

SPPOH staat voor inclusiviteit

SPPOH is aan het werk met als doel dat alle leerlingen zich optimaal ontwikkelen en van betekenis zijn in een inclusieve samenleving. Om hieraan een bijdrage te leveren, is het leveren van kwaliteit en het formuleren van een duidelijk beleid van groot belang.

Om doelen uit het Ondersteuningsplan te realiseren is bedrijfsmatig leren van belang. Dit betekent het systematisch inrichten van processen, het efficiënt verdelen van middelen en het ontwikkelen van een transparante besturingsstructuur die onze gezamenlijke ambities ondersteunt. Wij richten ons kwaliteitsbeleid zo in dat het bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen binnen de leeromgeving, waarbij wij onze wettelijke opdracht² niet uit het oog verliezen. Er is altijd ruimte voor verbetering; wij creëren heldere verantwoordelijkheidskaders en monitoren voortdurend onze organisatorische effectiviteit en blijven ons gezamenlijk inspannen om stappen te maken ten aanzien van onze ambities.

Met de inzet van inclusief onderwijs streven wij naar gelijke kansen en kwalitatief onderwijs voor alle leerlingen, ongeacht hun achtergrond of capaciteiten. Deze benadering (h)erkent dat elke leerling uniek en welkom is en dat er, waar mogelijk, aanpassingen plaatsvinden in het onderwijs. Door leerlingen met verschillende achtergronden en capaciteiten samen te brengen, bevordert inclusief onderwijs sociale integratie, empathie en wederzijds begrip.

Hierdoor ontstaat er een positieve leeromgeving die leerlingen voorbereidt op een diverse en inclusieve samenleving.

Wij omarmen feedback en gebruiken deze als een waardevolle bron van leren en groei. Dit realiseren wij door zowel kwalitatief als kwantitatief verantwoording af te leggen over ons handelen. Wij hechten veel waarde aan de input van zowel leerlingen als ouders, omdat deze perspectieven ons helpen bij het verbeteren van onze onderwijspraktijken. Daarnaast investeren wij in professionele ontwikkeling van ons personeel, zodat zij de benodigde vaardigheden en kennis opdoen om inclusief onderwijs effectief te implementeren.

Door voortdurend te ontwikkelen en te verbeteren, waarborgen wij dat wij onze ambities realiseren en blijvend hoge kwaliteit leveren in alles wat wij doen. Ons streven naar inclusiviteit is niet alleen een doel op zich, maar een leidraad die ons helpt om een omgeving te creëren waarin alle leerlingen zich gehoord, gewaardeerd en ondersteund voelen in hun leerproces. Wij geloven dat de diversiteit van onze leerlingenpopulatie een enorme rijkdom biedt en dat het onze verantwoordelijkheid is om deze diversiteit te omarmen en te benutten. Samen bouwen wij aan een onderwijsomgeving waar alle leerlingen de kans krijgen om hun potentieel te bereiken en bij te dragen aan een inclusieve samenleving. Dit streven vereist dialoog, samenwerking en betrokkenheid van alle partijen, inclusief ouders, verzorgers en de bredere gemeenschap. Op deze manier kunnen wij een fundament leggen voor de toekomst van onze leerlingen en de maatschappij als geheel.

Cyclus kwaliteitsbeleid

In de periode 2025-2029 verbeteren wij de bestaande processen. Daarnaast komt er nadruk te liggen op de doelmatige besteding van middelen. Dit is essentieel om ervoor te zorgen dat de beschikbare middelen optimaal worden ingezet voor passend en inclusief onderwijs, kwaliteitsverbetering en duurzame ontwikkeling. SPPOH verbindt haar kwaliteitsbeleidscyclus met de kwaliteitsgebieden 'Besturing, Kwaliteitszorg en Ambitie (BKA)' en 'Resultaten Passend Onderwijs (RPO)', zoals vastgelegd in het toezichtkader van de Inspectie van het Onderwijs, en stemt deze af op de kwaliteitscycli van de schoolbesturen. Daarbij maakt het gebruik van zowel kwalitatieve als kwantitatieve gegevens van netwerkorganisaties

Het realiseren van een doeltreffend en duurzaam kwaliteitsbeleid vraagt om een samenhangende, strategische aanpak die gericht is op continue verbetering en

toekomstbestendigheid. Hiervoor hanteren we onder andere een data gedreven benadering, waarbij kwalitatieve en kwantitatieve metingen cyclisch worden ingezet om de effectiviteit van het beleid te toetsen. Door systematisch verzamelde gegevens te analyseren en interpreteren, kunnen in samenwerking met onze scholen en schoolbesturen concrete verbeterpunten worden geïdentificeerd en geïmplementeerd.

SPPOH hanteert de kwaliteitscyclus Plan, Do, Check, Act (PDCA), dat naadloos aansluit bij het kwaliteitsgebied Besturing, Kwaliteitszorg en Ambitie (BKA) uit het toezichtkader van de Inspectie van het Onderwijs. In de periode 2025-2029 focust SPPOH op het evalueren, verantwoorden en bijstellen (BKA 3). Het vormgeven aan BKA 3 vereist een realistische benadering van verschillende onderdelen uit de kwaliteitszorg in relatie tot bestuur. Het uitgangspunt is het creëren van een cultuur van continue zelfevaluatie en reflectie, waarbij het bestuur kritisch kijkt naar eigen prestaties en besluitvorming. Dit proces wordt versterkt door het opstellen van een jaarplan, managementrapportages en data-analyses van kengetallen. Met hierin aandacht voor data omtrent verzuim en thuiszitters, toelaatbaarheidsverklaringen en arrangementen, deelname- en verwijzingspercentages. SPPOH heeft voor de data-analyses twee instrumenten ingericht: een dashboard dat geraadpleegd kan worden door de H3 gemeenten, schoolbesturen, SPPOH, SWVZHW en voor netwerkpartners en een Excel-portal waarin schoolpaspoorten en bestuurspaspoorten worden gegenereerd die de basis vormen voor bestuurlijke gesprekken. Een veelbelovende ontwikkeling in de komende planperiode is om gebruik te maken van wijkdata, bij voorkeur met data die onze netwerkpartners ter beschikking hebben om een scherper en dynamischer beeld te verkrijgen.

Daarnaast ligt in 2025-2029 de nadruk op zowel doelmatige besteding van middelen als wel strategische inzet van middelen. Hierbij verzamelen en analyseren wij gegevens om te beoordelen of wij onze doelstellingen, zowel inhoudelijk als financieel, hebben behaald. Door patronen en trends in deze gegevens te analyseren, identificeren wij verbeterpunten en succesfactoren, opdat leerlingen en scholen optimaal profiteren van de inzet van middelen. Hierbij is van belang om middelen zo effectief mogelijk te benutten, met een scherp oog voor zowel de korte als de lange termijn. Dat vraagt om weloverwogen investeringsbeslissingen die bijdragen aan kwalitatief goed onderwijs en aan de toekomstige ontwikkeling van het onderwijs.

Verantwoordingssystematiek

Vanuit een kwantitatief oogpunt

In het Ondersteuningsplan 2025-2029 zijn de leidende principes, doelen en activiteiten voor de komende vier jaar uiteengezet. Het jaarplan dat uit dit Ondersteuningsplan voortkomt, bevat de jaarlijkse doelstellingen en beschrijven de acties die in het betreffende schooljaar worden ondernomen om de beoogde ambities te verwezenlijken. Daarnaast worden er indicatoren geformuleerd die dienen om de voortgang en het behalen van de gestelde doelen te evalueren. De indicatoren staan beschreven in het Ondersteuningsplan 2025-2029. De indicatoren blijven gedurende de vierjarige ondersteuningsplanperiode consistent. De streefwaarden kunnen echter per jaar variëren, opdat de gestelde doelen aan het einde van de ondersteuningsplanperiode worden bereikt. Het primaire onderwijs staat onder druk door een tekort aan leerkrachten en financiële onzekerheid. Aan de hand van deze factoren stelt SPPOH haar doelen jaarlijks bij.

SPPOH stelt een integrale managementrapportage op die onderwijsinhoud naadloos verbindt met diverse bedrijfsvoering aspecten zoals: financiën en personeelszaken. De management-rapportages vormen een belangrijk sturingsinstrument, omdat deze inzicht bieden in zowel de behaalde resultaten als de gebieden waar extra aandacht nodig is. Via deze rapportages informeren wij de OPR, medezeggenschapsraad-personeel, Raad van Aangeslotenen en de Raad van Toezicht, over de actuele stand van zaken

Aan het einde van elk jaar stellen wij een jaarverslag op, bestaande uit het bestuursverslag en de jaarrekening. In het bestuursverslag verantwoorden wij ons aan besturen, scholen, gemeenten en netwerkpartners over het gevoerde beleid, de efficiëntie en rechtmatigheid van het gebruik van middelen, en de behaalde resultaten. De tussentijdse managementrapportages dienen hierbij als belangrijke input. Het jaarverslag wordt op de website van SPPOH gepubliceerd.

Vanuit een kwalitatief oogpunt

Het realiseren van een doeltreffend en duurzaam kwaliteitsbeleid vraagt om een samenhangende, strategische aanpak die gericht is op continue verbetering en toekomstbestendigheid. Hiervoor hanteren we onder andere een data gedreven benadering, waarbij kwalitatieve en kwantitatieve metingen cyclisch worden ingezet om de effectiviteit van het beleid te toetsen. Als SPPOH hechten wij waarde aan openheid en transparantie in ons kwaliteitsdenken en zijn wij bereid onze inzichten te delen en data onderling bespreekbaar te maken. Inclusief

onderwijs draait immers om het principe dat elk kind welkom is en de kans krijgt om mee te doen. Dit kunnen wij alleen verwezenlijken door nauwe samenwerking met schoolbesturen en netwerkpartners en door voortdurend met elkaar in gesprek te blijven over de inhoud, groei, ontwikkeling en beoogde en behaalde resultaten. In deze dialogen, zowel intern als extern, leggen wij verantwoording af en maken we weloverwogen keuzes die aansluiten bij onze ambities. Wij zien de dialoog op verschillende niveaus dan ook als een essentiële basis voor voortdurende groei en ontwikkeling

Daarnaast nemen wij in onze gesprekken met ons netwerk ook de naleving van onze leidende principes mee. Op deze manier maken wij onze ambities en resultaten voor iedereen niet alleen zichtbaar, maar ook tastbaar en meetbaar. Dit zorgt ervoor dat wij ons blijven ontwikkelen en leren in lijn met onze visie op inclusief onderwijs.

Tijdens het doorlopen van de PDCA-cyclus voeren wij jaarlijks gesprekken binnen onze eigen organisatie. Deze gesprekken richten zich op onze speerpunten, ambities, de benodigde stappen om deze te realiseren en de middelen die daarvoor nodig zijn. Elk jaar evalueren wij of de gestelde doelen zijn behaald en identificeren wij gebieden waar verdere ontwikkeling mogelijk is.

Op bestuursniveau voeren wij twee keer per jaargesprekken om de samenwerking te evalueren en, waar nodig, bij te stellen. Tijdens deze gesprekken bespreken wij de kwaliteit van de basis- en extra ondersteuning, evenals de verantwoording van de financiële middelen. Het doel is om niet alleen terug te kijken op wat wij hebben bereikt, maar ook om vooruit te blikken en te bepalen welke stappen nog gezet moeten worden.

Op schoolniveau vindt startgesprek één keer per schooljaar plaats in maart/april tussen adviseurs, directeuren en intern begeleiders en wordt vervolgens geëvalueerd. Uitgangspunten zijn om gezamenlijke doelen te stellen rondom de samenwerking en hoe er op de populatie van die specifieke school in die wijk wordt afgestemd. Het instrument dat hierbij ondersteuning biedt is het schoolpaspoort. Door deze aanpak versterken wij de onderlinge samenwerking en waarborgen wij de kwaliteit van het onderwijs. Op deze manier dragen wij bij aan een inclusieve leeromgeving waarin elk kind optimaal kan groeien en zich kan ontwikkelen.

Op wijkniveau is de centrale aanpak het faciliteren van expertisedeling. Het is van cruciaal belang dat de expertise vanuit het gespecialiseerd onderwijs (speciaal (basis) onderwijs) beschikbaar is voor het reguliere onderwijs. In het schooljaar 2024-2025 start een gerichte onderzoeksfase om tot een gedegen plan van aanpak te komen. Dit onderzoek richt zich op het realiseren van een dekkend aanbod voor expertisedeling, zowel in de wijk als in heel Haaglanden.

Momenteel wordt er een ondersteuningsstructuur ontwikkeld waarbij reguliere scholen in eerste instantie terecht kunnen bij een speciaal basisonderwijs locatie in de wijk voor context- en schoolgerichte ondersteuning. In het verlengde hiervan werken de scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs adequaat samen om een volledig dekkend aanbod te bieden. Waar nodig wordt expertise van buiten het onderwijs binnengehaald om alle hulpvragen adequaat te beantwoorden.

Tweemaal per jaar zijn er netwerkbijeenkomsten in de wijk tussen scholen (adviseurs SPPOH en intern begeleiders en directeuren). Het doel hiervan is het verstevigen van de samenwerking en samenhang in de wijk.

Gedurende het hele proces zullen wij de voortgang nauwlettend monitoren en evalueren. Wij stellen meetbare doelen op voor de realisatie van inclusief onderwijs met als meetbaar resultaat de vermindering van verwijzingen naar speciaal (basis) onderwijs en beoordelen regelmatig de effectiviteit van onze expertisedeling. Op basis van deze evaluaties passen wij onze aanpak waar nodig aan.

Op Haaglanden-niveau zetten wij ons in voor inclusie in het regulier onderwijs. Onze primaire focus ligt op expertisedeling en samenhang vanuit en in de wijk, waarbij het gespecialiseerd onderwijs zorgvuldig betrokken is. Tegelijkertijd erkennen wij het belang van gespecialiseerde expertise die Haaglanden-breed beschikbaar moet zijn. Deze brede aanpak stelt ons in staat om reguliere scholen optimaal te ondersteunen bij het verwerven van de benodigde expertise. Hierdoor creëren wij een dekkend aanbod dat aansluit bij de hulpvragen van reguliere scholen in hun streven naar inclusiever onderwijs, waardoor meer leerlingen binnen de reguliere schoolomgeving onderwijs kunnen volgen.

In ons nieuwe Ondersteuningsplan presenteren wij een aantal belangrijke wijzigingen. De ambulante diensten schoolontwikkeling zijn nu geïntegreerd in de expertisedeling voor en in de wijk. Het concept van expertisedeling is uitgebreid en omvat nu alle eerder bestaande onderdelen die door SPPOH worden gefaciliteerd. Dit includeert de steunpunten, die nu volledig zijn opgenomen in de expertisedeling. Wij hebben duidelijke indicatoren opgesteld om de effectiviteit van onze aanpak te meten.

Door een geïntegreerde benadering van expertisedeling en gerichte ondersteuning werken wij toe naar een onderwijslandschap waarin inclusie de norm is. Wij gaan ervanuit dat elk kind, ongeacht zijn of haar ondersteuningsbehoefte, de kans krijgt om zich optimaal te ontwikkelen binnen het reguliere onderwijs, met de juiste expertise en ondersteuning op de juiste plek.

¹ <https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/onderzoekskaders/documenten/publicaties/2021/07/01/onderzoekskader-2021-primair-onderwijs>

² *Realiseren dekkend netwerk, vaststellen van een ondersteuningsplan, verdelen en toewijzen van ondersteuningsmiddelen, beoordelen aanvragen toelaatbaarheidsverklaringen en het afgeven ervan en adviseren over de ondersteuningsbehoefte van een kind/leerling op verzoek van het bevoegd gezag van een school.*

Bijlage 10a

Klachtenbeleid

definitief d.d. 18 maart 2024

Inleiding

Samenwerkingsverband Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden (SPPOH) is de rechtspersoon die uitvoering geeft aan de Wet Passend Onderwijs voor het primair onderwijs in de gemeenten Den Haag, Rijswijk en Leidschendam-Voorburg. We geloven dat inclusiever onderwijs de beste vorm is van passend onderwijs. Met inclusiever onderwijs bedoelen we een situatie waarin zoveel mogelijk leerlingen thuisnabij zo gewoon mogelijk onderwijs volgen.

Het realiseren van inclusiever onderwijs is bij uitstek mensenwerk. Om ons doel te bereiken zijn we voortdurend in gesprek met anderen: we adviseren, ondersteunen, faciliteren en financieren scholen en schoolbesturen, we overleggen met onderwijsprofessionals en met ouders van leerlingen, maar ook met professionals uit aangrenzende domeinen, zoals kinderopvang, buitenschoolse opvang, jeugdhulp en jeugdzorg, gemeenten, (school-) maatschappelijk werk. Daarbij gaan we uit van de volgende kernwaarden:

Vertrouwen

We geloven erin erop dat iedere betrokkene altijd het best wil voor het kind. We vertrouwen elkaars intentie en elkaars (professionele) oordeel.

Samenwerken

Onderwijs levert een belangrijke bijdrage aan kansengelijkheid van alle leerlingen. Maar daar begint noch eindigt de ontwikkeling van kinderen. Om alle kinderen de kans te geven het beste uit zichzelf te halen is méér nodig; daarom stellen we ons principieel open voor samenwerking met professionals en organisaties uit aangrenzende domeinen.

Ontwikkelen

Om alle kinderen in Haaglanden de beste kansen op ontwikkeling te geven is het nodig dat we ook onszelf blijven ontwikkelen; dat onze kennis “up-to-date” houden, dat we bereid zijn te leren van anderen en dat we investeren in samenwerking.

Verantwoorden

Omdat we altijd met en voor anderen werken zijn we principieel transparant over wat we doen, over hoe we dat doen en over waarom we dat doen. We verantwoorden ons op de inhoud van ons werk en op de wijze waarop we de aan ons beschikbaar gestelde financiële middelen inzetten.

Klachten en signalen

Waar mensen samenwerken is er altijd kans op misverstanden, verschillen van inzicht, miscommunicatie of uiteenlopende professionele en persoonlijke opinies. En dat kan weer leiden tot uitingen van onvrede of (formele) klachten. Uit onze kernwaarden volgt dat we daarover altijd graag het gesprek aangaan met als doel de ander te begrijpen en om vervolgens ook begrepen te worden.

Visie

Het feit dat iemand ontevreden is, kan betekenen dat we een fout hebben gemaakt. Maar het kan ook betekenen dat we iets niet goed hebben uitgelegd. Of dat we iets op een onhandige manier, een verkeerde toon of een ongeschikt moment hebben gezegd.

Een klacht is hoe dan ook in de eerste plaats een kans voor verbetering. Eerst en vooral voor de leerling of de situatie waarop de klacht betrekking heeft. En voor SPPOH als organisatie. Over iedere klacht gaan we het gesprek aan en daarbij reflecteren we op ons handelen en zijn we zelfkritisch.

Klachten over SPPOH

Vanuit de kernwaarden vertrouwen en verantwoorden kiezen we als eerste stap in de oplossing altijd voor het goede gesprek tussen en met de betrokken professionals. Waar goede gesprek niet tot oplossing heeft geleid biedt de **klachtenregeling** een mogelijkheid om het gesprek op een ander niveau voort te zetten. Met dezelfde bedoeling: het realiseren van verbetering!

Klachten binnen SPPOH

Wat geldt voor klachten over SPPOH geldt onverkort voor onvrede tussen medewerkers van SPPOH. Ook daar proberen we de oplossing altijd eerst te realiseren in het goede gesprek tussen betrokkenen. Waar dat niet tot een oplossing leidt biedt de **regeling ongewenste omgangsvormen** een mogelijkheid om het formeel bespreekbaar te maken.

Signalen van fraude of misstanden

Bij SPPOH hebben we de beschikking over maatschappelijke middelen. Het is belangrijk dat die doelmatig en efficiënt worden ingezet. Indien er vermoedens zijn van fraude of andere misstanden moet daar altijd melding van (kunnen) worden gemaakt. Daarvoor beschikken we over een wettelijk verplichte klokkenluidersregeling.

Tot slot

In al onze gesprekken en uitingen gaan we uit van gelijkwaardigheid in het contact en tonen we begrip voor andere visies, meningen en standpunten. Dat verwachten we ook van degene met wie we in gesprek zijn. Soms lukt dat niet; dan verharden de standpunten en wordt de toon van het gesprek onprettig, onvriendelijk of - in het uiterste geval – zelfs bedreigend. In die situaties gaat SPPOH voor de medewerker staan en wordt er juridische en/of morele ondersteuning ingezet. Indien nodig wordt de casus intern overgedragen aan een directe collega of leidinggevende.

Het klachtenbeleid van SPPOH is mensenwerk; het kan dus zijn dat dit vragen oproept en/of er onduidelijkheden zijn over wat te doen in een bepaalde situatie. Neem in dat geval altijd vrijblijvend contact op met één van onderstaande personen:

Suleyman Bontenbal (bestuurssecretaris)
tel. 06 - 1424 5935
s.bontenbal@sppoh.nl

Vertrouwenspersoon:
Kirsten Willemsen van Winston & Partners
tel. 071 513 2439
kwillemsen@winstonpartners.nl

Bijlage 10b

Klachtenregeling SPPOH

definitief d.d. 18 maart 2024

Inleiding

Deze klachtenregeling beschrijft de wijze waarop SPPOH omgaat met klachten en andere uitingen van onvrede. Deze regeling is bedoeld voor iedereen die in welke hoedanigheid en in welke relatie tot SPPOH dan ook, met ons samenwerkt. Dat kunnen bijvoorbeeld leerlingen en/of hun ouders zijn, onderwijsprofessionals van aangesloten scholen en schoolbesturen en medewerkers van gemeenten en andere samenwerkingspartners van SPPOH. Voor medewerkers die een klacht hebben over een gedraging van een collega binnen SPPOH is er een *regeling ongewenste omgangsvormen* en voor het melden van vermoedens van fraude en misbruik kent SPPOH een *Klokkenluidersregeling*. Alle regelingen zijn te vinden op de website www.sppoh.nl en in het personeelshandboek van SPPOH.

1. Begripsbepalingen

In deze klachtenregeling de volgende begrippen gebruikt die in dit kader de volgende betekenis hebben

- a) *Aangeklaagde*: de medewerker van SPPOH, (een lid van) het bevoegd gezag of een persoon die anderszins deel uitmaakt van SPPOH en/of functioneel onder verantwoordelijkheid valt van SPPOH, tegen wie een klacht is ingediend;
- b) *Bestuurssecretaris*: medewerker die in opdracht van het bevoegd gezag van SPPOH is belast met de regievoering van deze regeling en met de communicatie met partijen;
- c) *Bevoegd gezag*: Het bestuur van SPPOH, zijnde de directeur-bestuurder;
- d) *Externe vertrouwenspersoon*: Aanspreekpunt bij klachten die men niet rechtstreeks bij SPPOH kan of wil neerleggen. De vertrouwenspersoon is onafhankelijk; dit betekent dat hij/zij geen bestuurlijke relatie of werkrelatie met SPPOH heeft. De vertrouwenspersoon wordt benoemd, geschorst of ontslagen door het bevoegd gezag;
- e) *Klacht*: Een uiting van onvrede over een gedraging of besluit van aangeklaagde, dan wel over het nalaten van een gedraging of het uitblijven van een besluit van aangeklaagde;
- f) *Klager*: Een persoon die een klacht indient, zijnde iemand deel uitmaakt of heeft uitgemaakt van de schoolgemeenschap van één van de bij

SPPOH aangesloten scholen, in het bijzonder een (ex-) leerling, een ouder/voogd/verzorger van een minderjarige (ex-)leerling, (een lid van) het personeel;

- g) *Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC)*: de commissie als bedoeld in artikel 8;
- h) *Leidinggevende*: de teamcoördinator die verantwoordelijk is voor de medewerker tegen wie een klacht wordt ingediend;
- i) *Manager*: De personen die namens het bevoegd gezag de dagelijkse leiding hebben over de werkzaamheden van SPPOH, zijnde de manager Team & Werkgebieden en de manager Bedrijfsvoering;
- j) *Medewerker*: een persoon die een arbeidsovereenkomst heeft met SPPOH en/of anderszins deel uitmaakt van SPPOH en/of werkzaamheden verricht voor SPPOH en in die hoedanigheid functioneel onder verantwoordelijkheid valt van SPPOH;
- k) *SPPOH*: samenwerkingsverband Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden, de rechtspersoon die uitvoering geeft aan de Wet Passend Onderwijs voor het primair onderwijs in de gemeenten Den Haag, Rijswijk en Leidschendam-Voorburg.

2. De klacht en de behandeling

- 2.1 Klachten kunnen worden ingediend tegen gedragingen of besluiten van SPPOH, van het bevoegd gezag, van één van de medewerkers van SPPOH of van een persoon die anderszins deel uitmaakt van SPPOH en/of functioneel onder verantwoordelijkheid valt van SPPOH;
- 2.2 Klachten worden bij voorkeur zo snel mogelijk ontvangen, maar uiterlijk één jaar nadat de gedraging of (het uitblijven van) het besluit waarop de klacht betrekking heeft, plaatsgevonden heeft of door klager is of kon worden vastgesteld. Indien SPPOH meent dat een klacht buiten deze termijn wordt ingediend en daardoor niet behandeld kan worden, ligt de bewijslast voor deze stelling bij SPPOH;
- 2.3 Klachten dienen schriftelijk¹ te worden ingediend bij het bestuur van SPPOH. Klager wordt uitgenodigd voor een gesprek met de manager van de medewerker tegen wie de klacht is gericht of onder wiens verantwoordelijkheid het besluit waartegen een klacht wordt ingediend, is genomen. Indien de klacht is ingediend tegen een manager, dan wordt klager uitgenodigd voor een gesprek met de directeur-bestuurder. Indien de klacht wordt ingediend tegen de directeur-bestuurder, dan wordt klacht ingediend bij en klager uitgenodigd voor een gesprek met (de

¹ Onder "schriftelijk" wordt ook verstaan per e-mail, bij voorkeur voorzien van een ontvangst- en leesbevestiging.

- 2.4 voorzitter van) de Raad van Toezicht;
- Het gesprek vindt zo mogelijk binnen 15 maar uiterlijk binnen 25 werkdagen na ontvangst van de klacht plaats. Van dit gesprek wordt door de bestuurssecretaris van SPPOH een verslag gemaakt dat binnen 10 werkdagen ter ondertekening (ter goedkeuring of voor gezien) wordt aangeboden aan klager. Nadat het ondertekende verslag door SPPOH is ontvangen laat SPPOH klager binnen 15 werkdagen per brief weten hoe SPPOH met de klacht zal omgaan.
- Deze termijn kan in bijzondere gevallen indien nodig eenmalig met 15 werkdagen worden verlengd. In dat geval informeert de manager klager daar schriftelijk over.

3. Rol leidinggevende

De manager bevordert dat de betrokken medewerker wordt geïnformeerd over de klacht. De leidinggevende ondersteunt de medewerker en/of zorgt ervoor dat de medewerker voldoende wordt ondersteund, zo nodig door een externe professional of deskundige.

4. Bijzondere omstandigheden

Indien een klacht wordt ingediend tegen een medewerker of een andere professional die functioneel onder verantwoordelijkheid valt van SPPOH, dan wordt deze medewerker indien gewenst een extern juridisch ondersteuner toegewezen. Daarnaast wordt de betreffende medewerker in de gelegenheid gesteld om morele ondersteuning in te roepen van een collega of collega's die al eerder met een dergelijke tegen hem/haar als persoon gerichte klacht te maken heeft of hebben gehad.

5. Het vervolg

- 5.1 Nadat klager is geïnformeerd over de wijze waarop SPPOH met de klacht zal omgaan (zie 2.4), wordt klager gevraagd of de klacht naar tevredenheid wordt afgehandeld door de wijze waarop de manager heeft aangegeven met de klacht om te zullen gaan. Klager wordt gevraagd om dit binnen 15 werkdagen aan SPPOH te laten weten. Indien klager tevreden is of niet binnen een redelijke termijn² reageert wordt het dossier gesloten.
- 5.2 Indien klager niet tevreden is wordt hij/zij uitgenodigd voor een vervolgesprek dat zo mogelijk plaatsvindt binnen 15 werkdagen nadat klager heeft laten weten niet tevreden te zijn met de afhandeling van de

klacht.

In dit vervolgesprek dat wordt geleid door de directeur-bestuurder van SPPOH, geeft de manager een nadere toelichting op de wijze waarop SPPOH voornemens is met de klacht om te gaan. Indien klager daarmee nog steeds niet tevreden is, zal klager worden gewezen op de mogelijkheid om de klacht voor te leggen aan de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs. Indien klager van deze mogelijkheid gebruik maakt wordt de daarbij behorende procedure gevolgd.

6. Evaluatie

- 6.1 De directeur-bestuurder van SPPOH laat iedere klacht evalueren met als doel van de klacht te leren en de processen en de uitvoering van het werk van SPPOH te verbeteren.
- 6.2 De directeur-bestuurder informeert de Raad van Toezicht over de uitkomsten van de behandeling van een klacht.
- 6.3 Jaarlijks worden alle klachten in algemene zin geëvalueerd op trends en ontwikkelingen.

7. Externe vertrouwenspersoon

Indien klager de klacht niet rechtstreeks bij de directeur-bestuurder van SPPOH kan of wil indienen, dient de klacht schriftelijk te worden ingediend bij de externe vertrouwenspersoon. De externe vertrouwenspersoon gaat na of door bemiddeling een oplossing kan worden bereikt en de klacht naar tevredenheid kan worden afgehandeld. Indien dit niet het geval is, kan klager de klacht voorleggen aan de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs en krijgt hij/zij daarbij desgewenst ondersteuning van de externe vertrouwenspersoon. De externe vertrouwenspersoon is verplicht tot geheimhouding van alle zaken die hij in die hoedanigheid verneemt. Deze plicht vervalt niet nadat betrokkene de taak als vertrouwenspersoon heeft beëindigd.

De externe vertrouwenspersoon brengt jaarlijks aan het bevoegd gezag schriftelijk verslag uit van de werkzaamheden.

² Een termijn van 30 werkdagen wordt redelijk geacht, op voorwaarde dat SPPOH na 15 dagen ten minste één reminder stuurt.

8. Externe klachtencommissie

SPPOH is voor de behandeling van klachten aangesloten bij de onafhankelijke Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC). De LKC is op de volgende manieren te bereiken:

Postadres: Stichting Onderwijsgeschillen,
Postbus 85191,
3508 AD Utrecht,
Telefoon: 030 - 280 95 90
E-mail: info@onderwijsgeschillen.nl
Website: www.onderwijsgeschillen.nl

Op de behandeling van klachten die worden voorgelegd aan de LKC is het Reglement van de Commissie van toepassing. Dit reglement is te vinden op:

<https://onderwijsgeschillen.nl/commissie/landelijke-klachtencommissie-onderwijslkc/reglement>

Medewerkers van SPPOH zijn verplicht door de LKC gevraagde informatie te verstrekken en omtrent het verzoek daartoe en de informatieverstrekking vertrouwelijkheid in acht te nemen. Deze verplichtingen gelden ook voor het bevoegd gezag.

9. Contactgegevens

SPPOH

de heer Suleyman Bontenbal (bestuurssecretaris)

Postbus 32341

2503 AA Den Haag

tel. (070) 3156 349

info@SPPOH.nl

Vertrouwenspersoon:

Kirsten Willemsen van Winston & Partners

tel. 071 513 2439

kwillemsen@winstonpartners.nl

Bijlage 10c

Regeling ongewenste omgangsvormen SPPOH

definitief, d.d. 18 maart 2024

Inleiding

Samenwerkingsverband Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden (hierna SPPOH) is een organisatie met een maatschappelijke opdracht. In het primair onderwijs – het werkgebied van SPPOH – wordt niet alleen kennis overgedragen aan leerlingen, maar wordt ook een bijdrage geleverd aan de vorming van toekomstige verantwoordelijke en maatschappelijk actieve burgers. Samen met de scholen in Haaglanden hebben medewerkers van SPPOH dan ook een bredere opvoedende en ontwikkelende taak. SPPOH zet zich daarbij met name in voor die leerlingen in Haaglanden waar dat leren of die ontwikkeling niet “vanzelf” gaat.

Alle medewerkers en professionals die in dienst van, voor of namens SPPOH werkzaam zijn, hebben een voorbeeldfunctie. SPPOH verwacht van haar medewerkers daarom dat zij zich naar elkaar professioneel en behoorlijk gedragen, overeenkomstig de kernwaarden van de organisatie: vertrouwen, samenwerken, ontwikkelen en verantwoorden. In deze regeling ongewenste omgangsvormen maken we expliciet(er) wat we daarmee bedoelen. Daarnaast voorziet deze regeling in de beschrijving van de procedure voor medewerkers over hoe te handelen indien deze regeling wordt geschonden. Daarbij gaan we ervanuit dat medewerkers elkaar aanspreken en/of de verantwoordelijk manager of het bevoegd gezag. Waar dat niet lukt, niet mogelijk is of niet tot een oplossing leidt kan deze regeling worden toegepast.

Van een ieder die in dienst van, voor of namens SPPOH werkzaam is, verwachten we óók dat hij/zij zich in contacten met en naar derden overeenkomstig deze regeling gedraagt. Om daarin transparant te zijn is deze regeling openbaar. Indien iemand die niet in dienst van, voor of namens SPPOH werkzaam is, meent dat een SPPOH-professional niet overeenkomstig deze regeling heeft gehandeld en daarover een klacht in wil dienen, kan daarvoor de Klachtenregeling SPPOH worden gevolgd. Voor het melden van vermoedens van fraude en misbruik kent SPPOH een Klokkenluidersregeling. Ook deze regeling is openbaar.

1. Begripsbepalingen

In deze regeling worden de volgende begrippen gebruikt die in dit kader de volgende betekenis hebben.

- a) *Bevoegd gezag*: de rechtspersoon, die voor de toepassing van deze regeling wordt vertegenwoordigd door het bestuur, in de persoon van de directeur-bestuurder;
- b) *Externe vertrouwenspersoon*: Aanspreekpunt bij klachten die men niet rechtstreeks bij SPPOH kan of wil neerleggen. De vertrouwenspersoon is onafhankelijk; dit betekent dat hij/zij geen bestuurlijke relatie of werkrelatie met SPPOH heeft. De vertrouwenspersoon wordt benoemd, geschorst of ontslagen door het bevoegd gezag;
- c) *Manager*: De persoon die namens het bevoegd gezag de dagelijkse leiding heeft over (een deel van) de werkzaamheden van SPPOH, zijnde de manager Team & Werkgebieden en de manager Bedrijfsvoering;
- d) *Medewerker*: een persoon in dienst van, voor of namens SPPOH werkzaamheden verricht;
- e) *Melder*: de persoon die het ongewenste gedrag meldt;
- f) *Melding*: het melden door melder van het ongewenste gedrag;
- g) *Ongewenste omgangsvormen*:
 - discriminatie**: de omstandigheid dat een persoon op een andere wijze wordt dan een andere persoon in een vergelijkbare situatie behandeld wordt, is of zou worden op grond van godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, nationaliteit, hetero- of homoseksuele gerichtheid burgerlijke staat, leeftijd, handicap of chronische ziekte, respectievelijk dat een ogenschijnlijk neutrale bepaling, maatstaf of handelwijze personen van een bepaalde godsdienst, levensovertuiging, politieke voorkeur, ras, geslacht, nationaliteit, burgerlijke staat, leeftijd, dan wel een hetero- of homoseksuele gerichtheid of met een handicap of chronische ziekte bijzonder treft.
 - seksuele intimidatie**: enige vorm van verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag met een seksuele connotatie dat als doel of gevolg heeft dat de waardigheid van een persoon wordt aangetast, in het bijzonder wanneer een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende situatie wordt gecreëerd.
 - agressie en geweld**: voorvallen waarbij een medewerker psychisch of fysiek wordt lastiggevalen, bedreigd, geïntimideerd of aangevallen door een collega onder omstandigheden die rechtstreeks verband houden met het verrichten van arbeid.

pesten: alle vormen van intimiderend gedrag met een structureel karakter, van één of meer personen gericht tegen één andere persoon of meerdere andere personen die zich niet kan of kunnen verdedigen tegen dit gedrag. Indien de hier genoemde ongewenste omgangsvormen digitaal/online plaatsvinden vallen ze eveneens onder de werking van deze regeling.

- h) *SPPOH:* samenwerkingsverband Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden, de rechtspersoon die uitvoering geeft aan de Wet Passend Onderwijs voor het primair onderwijs in de gemeenten Den Haag, Rijswijk en Leidschendam-Voorburg;
- i) *Toezichthouder:* de persoon/de personen die belast is/zijn met het interne toezicht op het bestuur.

2. Algemene uitgangspunten

Medewerkers van SPPOH werken binnen de organisatie collegiaal samen en stellen zich ten opzichte van leidinggevend en collega's open, transparant en eerlijk op. Van medewerkers van SPPOH wordt verwacht dat zij te allen tijde - dus ook in conflictueuze en/of crisisachtige situaties en ook buiten werktijd - hun collega's, maar ook leerlingen en/of hun ouders, onderwijs-professionals van aangesloten scholen en schoolbesturen en medewerkers van gemeenten en andere samenwerkingspartners van SPPOH met respect behandelen. Dit geldt zowel schriftelijk (waaronder ook per e-mail, op sociale media en andere wijzen van digitale communicatie) als mondeling. Wij zijn ons hierin bewust van onze (voorbeeld-)positie.

Op kantoor hebben wij met elkaar afspraken gemaakt over het gebruik van ruimte(s) en gemeenschappelijke voorzieningen en de zorgvuldigheid waarmee wij met onze werkomgeving omgaan. Ook hebben wij afspraken gemaakt die ervoor zorgen dat de regels van vertrouwelijkheid van informatie worden nageleefd en de netheid van de werkomgeving is gewaarborgd.

Het is mogelijk dat binnen SPPOH een medewerker in een duurzame (familie-, liefdes-, of anders soortige) relatie staat tot een andere medewerker van SPPOH of een van de andere organisaties waarmee wij samen kantoor houden. Om te voorkomen dat deze relaties een negatieve invloed kunnen hebben op het werk en het werkklimaat zorgen we ervoor dat er in het geval van een relatie tussen twee medewerkers, tussen hen geen direct hiërarchische werkverhouding bestaat. Verder waken wij er in het algemeen voor dat relaties om wat voor reden dan ook spanningen op de werkvloer teweegbrengen.

3. Nevenfuncties

SPPOH wil een organisatie zijn waarin medewerkers kansen krijgen zich te ontwikkelen, door het volgen van een studie, training of opleiding, maar ook door het vervullen van nevenfuncties. In beginsel staat SPPOH dan positief tegenover het vervullen door werknemers van nevenfuncties. Daarbij hecht SPPOH aan naleving van het in de CAO PO bepaalde ten aanzien van nevenfuncties. In dat verband wordt van medewerkers verwacht dat zij hun (nieuwe) nevenfuncties melden bij de werkgever.

Toestemming voor een nevenfunctie wordt alleen geweigerd indien daarvoor een objectieve rechtvaardigingsgrond bestaat, zoals een reëel risico op:

- a) belangenverstrengeling (bijvoorbeeld door het (commercieel) aanbieden van diensten aan SPPOH en/of bij SPPOH aangesloten scholen en schoolbesturen);
- b) ongewenste binding aan derden;
- c) fraude en corruptie;
- d) schade aan het aanzien van de/een bij SPPOH uitgeoefende functie;
- e) schade aan de belangen van SPPOH;
- f) onduidelijkheid over de hoedanigheid van de betrokkene in zijn optreden naar derden;
- g) een te groot tijdsbeslag van de nevenwerkzaamheden in relatie tot de werkzaamheden voor SPPOH;
- h) veiligheid en gezondheid van de medewerker;
- i) mogelijkheid van misbruik van vertrouwelijke gegevens.

4. Bespreekbaar maken van ongewenst gedrag

SPPOH staat voor een werksfeer die wordt gekenmerkt door transparantie, vertrouwen en openheid. We gaan er daarom in eerste instantie vanuit dat medewerkers elkaar aanspreken op ongewenst gedrag. Als dat niet lukt, geen resultaat heeft of niet mogelijk is, kan de medewerker zich met zijn/haar melding in tweede instantie wenden tot de verantwoordelijk manager of – in derde instantie – tot het bevoegd gezag. Waar melder deze stappen naar eigen inzicht niet kan of wil zetten of deze niet het gewenste resultaat hebben, kan de melding daarna (of direct en rechtstreeks) worden gedaan bij de vertrouwenspersoon ongewenste omgangsvormen (hierna: de externe vertrouwenspersoon).

5. Melding bij de externe vertrouwenspersoon

De externe vertrouwenspersoon biedt een luisterend oor aan melder en adviseert hem/haar over de mogelijkheden om dit bespreekbaar te maken en/of op te lossen. De externe vertrouwenspersoon is verplicht tot geheimhouding van alle zaken die hij in die hoedanigheid verneemt. Deze plicht vervalt niet nadat betrokkene de taak als vertrouwenspersoon heeft beëindigd.

De externe vertrouwenspersoon brengt jaarlijks aan het bevoegd gezag schriftelijk verslag uit van de werkzaamheden.

6. Tot slot

Voor iemand die wordt geconfronteerd met ongewenst gedrag is het niet altijd eenvoudig om dit te melden of bespreekbaar te maken. Deze regeling is bedoeld om bij te dragen aan een transparante cultuur binnen SPPOH waarin we bereid en in staat zijn elkaar op een open en constructieve manier aan te spreken en samen te werken. Iedere medewerker die ongewenst gedrag meldt en bespreekbaar maakt, kan rekenen op de steun van SPPOH.

De medewerker die van het ongewenst gedrag wordt beticht wordt externe ondersteuning geboden.

7. Contactgegevens

SPPOH

de heer Suleyman Bontenbal (bestuurssecretaris)

Postbus 32341

2503 AA Den Haag

tel. (070) 3156 349

info@SPPOH.nl

Vertrouwenspersoon:

Kirsten Willemsen van Winston & Partners

tel. 071 513 2439

kwillemsen@winstonpartners.nl

Bijlage 10d

Klokkenluidersregeling SPPOH

definitief d.d. 18 maart 2024

Inleiding

Deze regeling beschrijft hoe om te gaan met een vermoeden van een misstand binnen of door SPPOH. Met een misstand wordt bedoeld:

- een handeling of nalatigheid waarbij het maatschappelijk belang in het geding is bij de hieronder genoemde situatie(s):
 - er is sprake van (gevaar voor) een schending van een wettelijk voorschrift of interne regels die een concrete verplichting inhouden en die op grond van een wettelijk voorschrift door een werkgever zijn vastgesteld;
 - er is gevaar voor de volksgezondheid;
 - er is gevaar voor de veiligheid van personen;
 - er is gevaar voor de aantasting van het milieu;
 - er is gevaar voor het goed functioneren van de organisatie als gevolg van onbehoorlijk handelen of nalatigheid.

Iedereen die een redelijk vermoeden van een misstand heeft, kan dit op grond van deze regeling melden. De melder geniet bescherming op grond van de Wet bescherming klokkenluiders.

Een organisatie is verplicht om een Klokkenluidersregeling te hebben wanneer er ten minste 50 personen werkzaam zijn. Dat is bij SPPOH niet het geval, maar vanuit de kernwaarden vertrouwen en verantwoorden en vanuit goed werkgeverschap, kiest SPPOH ervoor om toch een Klokkenluidersregeling vast te stellen. De regeling biedt duidelijkheid over zorgvuldigheidseisen en biedt de melder bescherming tegen benadeling. De regeling brengt hiermee tot uitdrukking dat het melden van een misstand of inbreuk gezien wordt als een bijdrage aan het verbeteren van het functioneren van de organisatie en dat de melding serieus zal worden onderzocht.

Deze regeling is niet bedoeld voor persoonlijke klachten van melders en moet onderscheiden worden van de regeling ongewenste omgangsvormen voor medewerkers van SPPOH en van de Klachtenregeling van SPPOH die is bedoeld voor samenwerkingsrelaties van SPPOH. Alle regelingen zijn te vinden op de website www.sppoh.nl en in het personeelshandboek van SPPOH.

Artikel 1, Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a) *Bevoegd gezag*: de rechtspersoon, die voor de toepassing van deze regeling wordt vertegenwoordigd door het bestuur, in de persoon van de directeur-bestuurder;
- b) *Externe derde*: iedere organisatie of vertegenwoordiger van een organisatie die naar het redelijk oordeel van de melder in staat mag worden geacht direct of indirect de vermoede misstand te kunnen oplossen of doen oplossen, zoals bedoeld in artikel 4 lid 4;
- c) *Externe instantie*: de instantie die naar het redelijk oordeel van de melder het meest in aanmerking komt om de externe melding van het vermoeden van een misstand bij te doen;
- d) *Externe vertrouwenspersoon integriteit*: de externe en onafhankelijke vertrouwenspersoon die speciaal belast is met de afhandelingen van meldingen van melder;
- e) *Huis*: het Huis voor Klokkenluiders bedoeld in artikel 3 van de Wet bescherming klokkenluiders, dat openstaat voor werknemers en personen die in een werkgerelateerde context activiteiten verrichten voor de organisatie waarover (een vermoeden van) een misstand wordt gemeld;
- f) *Melder*: de persoon die (het vermoeden van) de misstand meldt;
- g) *Melding*: het melden door melder van een vermoeden van een misstand;
- h) *Richtlijn*: Richtlijn (EU) 2019/1937 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2019 (PbEU 2019, L 305);
- i) *Toezichthouder*: de persoon/de personen die belast is/zijn met het interne toezicht op het bestuur;
- j) *Vertrouwensadviseur*: een persoon die uit hoofde van zijn functie een geheimhoudingsplicht heeft en die door een melder in vertrouwen wordt geraadpleegd over een vermoeden van een misstand;
- k) *Vermoeden van een misstand*: het vermoeden van de melder, dat binnen de organisatie waarin hij werkt of heeft gewerkt of bij een andere organisatie waarmee hij/zij door zijn werkzaamheden in aanraking is gekomen, sprake is van een misstand voor zover:
 - a. het vermoeden gebaseerd is op redelijke gronden, die voortvloeien uit de kennis die de melder in de organisatie heeft opgedaan of voortvloeien uit de kennis die de melder heeft gekregen door zijn werkzaamheden bij een andere organisatie, en

- b. het maatschappelijk belang in het geding is bij:
 1. de schending van een wettelijk voorschrift, waaronder een strafbaar feit;
 2. een gevaar voor de volksgezondheid;
 3. een gevaar voor de veiligheid van personen;
 4. een gevaar voor de aantasting van het milieu;
 5. een gevaar voor het goed functioneren van de organisatie als gevolg van een onbehoorlijke wijze van handelen of nalaten;
 6. een schending van andere regels dan een wettelijk voorschrift;
 7. een verspilling van overheidsgeld;
 8. het bewust achterhouden, vernietigen of
 9. manipuleren van informatie over de onder 1 tot en met 8 hierboven genoemde feiten.
- l) *Werkgerelateerde context*: huidige of vroegere werkgerelateerde activiteiten in de publieke of private sector waardoor, ongeacht de aard van die werkzaamheden, personen informatie kunnen verkrijgen over misstanden en waarbij die personen te maken kunnen krijgen met benadeling indien zij dergelijke informatie zouden melden;
- m) *Werknemer*: degene die krachtens arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht of publiekrechtelijke aanstelling arbeid verricht of heeft verricht dan wel degene die anders dan uit dienstbetrekking arbeid verricht of heeft verricht.

Artikel 2, Algemene bepalingen

- 2.1 Deze regeling is van toepassing op alle melders en heeft als doel hen en de personen die een melder bijstaan (zoals een externe vertrouwenspersoon of vakbondsvertegenwoordiger) en de betrokken derden (bijvoorbeeld een collega of familielid die verbonden is met een melder) zonder gevaar voor hun (rechts)positie, de mogelijkheid te bieden een melding te doen van (een vermoeden van) een misstand binnen de organisatie;
- 2.2 Deze regeling is niet bedoeld voor klachten van persoonlijke aard van een melder, ook niet voor kritiek op gemaakte beleidskeuzes of voor gewetensbezwaren.
- 2.3 De melder die een melding maakt van een vermoeden van een misstand dient niet uit persoonlijk gewin te handelen.
- 2.4 De melder die een melding maakt van een misstand waar hijzelf bewust aan heeft deelgenomen, is niet gevrijwaard van sancties.

Artikel 3, Informatie, advies en ondersteuning

- 3.1 De melder kan een vertrouwensadviseur in vertrouwen raadplegen over een vermoeden van een misstand;
- 3.2 In overeenstemming met lid 1 kan de melder de externe vertrouwenspersoon integriteit verzoeken om informatie, advies en ondersteuning inzake het vermoeden van een misstand;
- 3.3 In overeenstemming met lid 1 kan de melder een beroep doen op de adviestaak van het Huis, bijvoorbeeld een verzoek om informatie, advies en ondersteuning inzake het vermoeden van een misstand.

Artikel 4, Interne melding

- 4.1 Melder kan een vermoeden van een misstand intern melden:
 - a. bij het bevoegd gezag;
 - of, indien het vermoeden van een misstand het bevoegd gezag regardeert
 - b. bij de toezichthouder;
 - of
 - c. bij de externe vertrouwenspersoon integriteit.
 Een melding aan de externe vertrouwenspersoon integriteit kan ook plaatsvinden naast melding aan het bevoegd gezag of de toezichthouder.
- 4.2 Indien melder het vermoeden van een misstand alleen bij de externe vertrouwenspersoon integriteit heeft gemeld, brengt deze – alleen met uitdrukkelijke instemming van de melder – het bevoegd gezag of de toezichthouder op de hoogte met vermelding van de datum waarop de melding ontvangen is, zij het op een met melder overeengekomen wijze en tijdstip. De identiteit van de melder moet geheim blijven, en kan alleen vrijgegeven worden mits uitdrukkelijke toestemming van de melder;
- 4.3 Het bevoegd gezag of de toezichthouder legt de schriftelijke dan wel de mondelinge melding met de datum waarop deze ontvangen is schriftelijk vast in een daarvoor ingericht register¹ en laat die vastlegging voor akkoord tekenen door de melder (dan wel de externe vertrouwenspersoon integriteit), die daarvan een gewaarmerkt afschrift ontvangt;
- 4.4 De melder die het vermoeden van een misstand of een inbreuk op het Unierecht meldt en degene(n) aan wie het vermoeden van de misstand of een inbreuk op het Unierecht is gemeld, behandelen de melding vertrouwelijk. Zonder toestemming van het bevoegd gezag of de toezichthouder wordt geen informatie verschaft aan derden binnen of buiten de organisatie. Bij het verschaffen van informatie zal de identiteit

van de melder niet worden genoemd en zal de informatie zo worden verstrekt dat de anonimiteit van de melder gewaarborgd blijft;

- 4.5 Het bevoegd gezag of de toezichthouder bevestigt de ontvangst van de melding aan de externe vertrouwenspersoon integriteit en of de melder uiterlijk binnen zeven kalenderdagen (schoolvakanties niet meegerekend);
- 4.6 Het bevoegd gezag of de toezichthouder stelt, zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk is, een onderzoek in naar het gemelde vermoeden van een misstand, tenzij:
- a. de melding niet gebaseerd is op redelijke gronden, of
 - b. op voorhand duidelijk is dat de melding geen betrekking heeft op een vermoeden van een misstand als bedoeld in deze regeling.
- 4.7 Indien het bevoegd gezag of de toezichthouder besluit geen onderzoek in te stellen, informeert hij de melder daarover binnen twee weken (schoolvakanties niet meegerekend) na de interne melding schriftelijk. Dit besluit wordt met redenen omkleed;
- 4.8 Indien het bevoegd gezag of de toezichthouder naar aanleiding van de melding een onderzoek instelt, informeert het bevoegd gezag of de toezichthouder de melder binnen acht weken na de melding schriftelijk over het inhoudelijk standpunt met betrekking tot de gemelde misstand dan wel het gemelde vermoeden daarvan. Daarbij wordt tevens aangegeven tot welke stappen de melding heeft geleid dan wel zal leiden;
- 4.9 Indien en zodra duidelijk wordt dat het standpunt niet binnen de in lid 8 gestelde termijn kan worden gegeven, informeert het bevoegd gezag of de toezichthouder de melder daar schriftelijk over. Daarbij wordt aangegeven binnen welke termijn de melder het standpunt tegemoet kan zien. Binnen een termijn van maximaal drie maanden na verzending van de ontvangstbevestiging, moet het bevoegd gezag of de toezichthouder de melder informatie verstrekken over de beoordeling en hoe de melding is of wordt opgevolgd (als dit aan de orde is).

Artikel 5, Externe melding

- 5.1 Indien de melder geen interne melding wil doen bij het bevoegd gezag of toezichthouder, heeft melder altijd de mogelijkheid rechtstreeks een externe melding te doen;
- 5.2 De melder kan ook na een interne melding een externe melding doen

indien:

- a. de melder het niet eens is met het besluit dan wel het standpunt van het bevoegd gezag als bedoeld in artikel 4 lid 7 respectievelijk lid 8 en van oordeel is dat de melding van (het vermoeden van) een misstand ten onrechte terzijde is gelegd;
 - b. de melder geen standpunt heeft ontvangen binnen de termijn als bedoeld in artikel 4 lid 8 c.q. lid 9.
- 5.3 De melder kan de melding doen bij een externe instantie die daarvoor naar het redelijk oordeel van de melder het meest in aanmerking komt. Onder externe instantie wordt in ieder geval verstaan:
- a. een instantie die is belast met de opsporing van strafbare feiten;
 - b. een instantie die is belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift;
 - c. een andere daartoe bevoegde instantie waar het vermoeden van een misstand kan worden gemeld, waaronder de afdeling onderzoek van het Huis.
- 5.4 Indien naar het redelijk oordeel van de melder het maatschappelijk belang zwaarder weegt dan het belang van de instelling bij geheimhouding, kan de melder de externe melding ook doen bij een externe derde die naar zijn redelijk oordeel in staat mag worden geacht direct of indirect de vermoede misstand of inbreuk te kunnen opheffen of doen opheffen;
- 5.5 Zowel in het geval van melding bij een externe instantie als melding bij een externe derde dient de melder zorgvuldig te handelen en een afweging te maken tussen het maatschappelijk belang en de belangen van de instelling, waarbij schade voor de instelling zoveel als mogelijk wordt voorkomen (voor zover die schade niet noodzakelijkerwijs voortvloeit uit het optreden tegen de misstand).

Artikel 6, Rechtsbescherming

- 6.1 De melder die met inachtneming van de bepalingen in deze regeling te goeder trouw en naar behoren (een vermoeden van) een misstand heeft gemeld, wordt op geen enkele wijze in zijn positie benadeeld als gevolg van het melden;
- 6.2 Personen die een melder bijstaan, zoals de vertrouwensadviseur als bedoeld in artikel 3 lid 1 of de externe vertrouwenspersoon integriteit als bedoeld in artikel 4, die – al dan niet - in dienst van de instelling is, worden op geen enkele wijze benadeeld als gevolg van het fungeren als

zodanig krachtens deze regeling. Dit geldt eveneens voor betrokken derden, bijvoorbeeld een collega of familielid die verbonden is met een melder en die benadeeld kan worden in zijn werkzaamheden.

Artikel 7, Openbaarheid van de regeling

- 7.1 Het bevoegd gezag zorgt ervoor dat de regeling op een vertrouwelijke manier kan worden geraadpleegd en publiceert de regeling op de website van de organisatie;
- 7.2 Het bevoegd gezag stelt alle belanghebbenden op de hoogte van de wijze waarop invulling is gegeven aan het bepaalde in lid 1.

Artikel 8, Overige bepalingen

- 8.1 Deze regeling treedt in werking op 18 maart 2024;
- 8.2 In gevallen waarin de regeling niet voorziet, beslist het bevoegd gezag;
- 8.3 Deze regeling kan worden aangehaald als 'Klokkenluidersregeling SPPOH'.

Artikel 9, Contactgegevens

SPPOH

de heer Suleyman Bontenbal (bestuurssecretaris)

Postbus 32341

2503 AA Den Haag

tel. (070) 3156 349

info@SPPOH.nl

Vertrouwenspersoon:

Kirsten Willemsen van Winston & Partners

tel. 071 513 2439

kwillemsen@winstonpartners.nl

Aldus vastgesteld door het bevoegd gezag in de MT-vergadering d.d. 18 maart 2024.

¹ Het bevoegd gezag/de werkgever moet de meldingen over misstanden of inbreuken op een goede manier registreren. De gegevens over een melding mogen niet langer worden opgeslagen dan nodig is om aan wet- en regelgeving te voldoen. Als een melding wordt gedaan via de telefoon of een ander spraakberichtsysteem, moet deze melding worden geregistreerd door:

- het gesprek op te nemen en als zodanig op te slaan;
- door een nauwkeurige schriftelijke weergave (transcriptie) van het gesprek op te slaan.

Wil het bevoegd gezag/de werkgever het gesprek opnemen, dan moet de melder van tevoren toestemming geven. Wordt er een schriftelijke weergave opgeslagen, dan moet de melder de kans krijgen om de schriftelijke weergave te controleren, eventueel te corrigeren en goed te keuren.

